

Izvir

Šolsko glasilo

Spoštovanje ...

Srednja šola Veno Pilon Ajdovščina

februar 2017

Uvodnik

Letošnje šolsko glasilo smo posvetili spoštovanju. Temi, ki nas je vse, ki smo se z njo ukvarjali, postavila pred velik izziv. Spoštovanja ne moreš prijeti, otipati, lahko ga le okusiš ali občutiš. Je del našega vsakdana, naše biti. Spoštovanje je odnos, ki ga vzpostaviš ali ne, do vsakogar in vsega. Sama sem v času nastajanja glasila večkrat začutila pomen te besede in njegovo udejanjanje.

Zato bi rada najprej ubesedila spoštovanje, ki ga čutim do svojih sodelavcev. Zbrali ste pogum in spregovorili, tudi zelo osebno. Dati del sebe javnosti, tudi kritični, ni samoumevno. Svoje misli moraš pošteno pregnesti, saj se zavedaš, da te bodo ocenjevali tako kolegi kot dijaki in njihovi starši ter širša lokalna skupnost. To ni preprosto, predvsem pa narava posamezniku ne dopušča vedno, da bi se zmozel javno izpostaviti. Zato hvala vsem, ki ste se mojemu povabilu k sodelovanju odzvali.

Moje spoštovanje gre tudi vam, dijaki, ki nam zvesto sledite, nam zaupate ter nas v naših odločitvah in dejanjih spoštujete. Kljub mladostni razigranosti vidite dlje in višje. S svojo intelektualno močjo, ustvarjalnostjo in srčnostjo ste nam v izziv in navdih. Seveda mora biti odnos vzajemen, če želimo »premikati gore«.

Spoštovanje čutim tudi do našega Piona in vseh aktivnosti, ki se tu izvajajo. Ponosno trdim, da smo zelo kakovostna, razvojno naravnana šola, ki Ajdovščini in okolici vzgaja intelektualno bogate, kritično naravnane dijake, predvsem pa ljudi z veliko mero človečnosti.

Kljub temu se mi včasih zazdi, da se rek »težko je biti prerok v svojem lastnem kraju«, tudi pri nas in med nami prepogosto uresničuje. Številni posamezniki v naši lokalni skupnosti se ne zavedajo pomena naše srednje šole za dolgoročni razvoj in obstoj Vipavske doline ter o njej celo cinično paberkujejo. Dejstvo je, da je šola gonilo razvoja, pa čeprav danes v družbi ne uživa ugleda, ki ji pritiče. Tak odnos pa ne govori v prid spoštovanju.

Spoštovati pomeni ceniti nekoga ali nekaj. Spoštovanje dajemo, k njemu stremimo in prav bi bilo, da ga tudi prejemamo. Vsi udeleženi. Dijaki, profesorji, starši in šola.

mag. Melita Lemut Bajec

Spoštovanje niso sanje

Spoštovanje, to niso sanje,
to ni beseda brez pomena.

Spoštovanje je nekaj,
kar se venomer podarja,
ne nastane kar samo po sebi,
z leti raste in krepi se v tebi.

Zanj se je treba potruditi,
ni nekaj, kar se da kupiti.

Spoštovanje je nekaj,
kar se vrača,
z njim si velik,
si močan
in nikoli ne ostaneš sam.

Dijakinje dijaškega doma

Naša šola na prelomnici – smelo zazrta v prihodnost

Šola ima pomemben vpliv na vse – dijake, starše in zaposlene – ki smo vpeti v izobraževalni sistem. Družba se spreminja, nova tehnologija nas dnevno preplavlja, porast informacij zahteva primerno selekcijo in kritično razmišljanje. Vse to nas postavlja pred velike izzive, še posebej učitelje.

Prav zato je zelo pomembno, da zmoremo v šoli zadovoljiti potrebe sodobnega časa, da smo dovolj fleksibilni in pripravljeni na spremembe, da znamo navduševati ter spodbujati k učenju novih znanj in razvijanju odgovornih državljanov, ki bodo sposobni sodelovanja, vrednotenja informacij ter ustvarjanja novih tehnologij in novih delovnih mest. Šola vpliva tudi na razvoj občine, saj ustvarja potencial, ki se kasneje lahko vrne in bistveno pripomore h kakovosti življenja v njej. Vse to pa zahteva pogum, voljo in vztrajnost.

Če človek zmore prej našteto, so mu izzivi sodobnega časa v veselje. Prav zato smo v tem šolskem letu smelo zgrabili nove priložnosti ter začeli s posodabljanjem starejših dobrih praks ter tako odgovorili zahtevam časa.

S projektom »Prva zaposlitev v vzgoji in izobraževanju« smo na šoli pridobili mlade učitelje, ki so z drugačnim pogledom na svet in priložnosti v izobraževalnem sistemu na našo šolo prinesli svežino. Skupaj z njimi lahko prepletamo nove ideje z izkušnjami, kar je bilo deležno pohval tudi s strani Ministrstva za šolstvo. Šest novih učiteljev namreč pripomore tako h kakovosti kot tudi k širini aktivnosti, ki jih ponujamo vsem vpetim v izobraževalni sistem.

Ker sta skrb za zdravje zaposlenih in izobraževanje naši prioriteti, smo se v zadnjih letih na ravni šole posvetili izobraževanju na področju odnosov ter skrbi za profesionalni razvoj, saj je to osnova za kakovostno delo z dijaki. Zato smo letos nekaterim profesorjem v okviru programa ERASMUS+ omogočili izobraževanje v tujini. Prav tako v okviru programa ERASMUS+ ponujamo našim dijakom možnost opravljanja prakse v tujini, kar je za mladega človeka neprecenljiva izkušnja. Zaenkrat smo jo lahko omogočili vsem dijakom programa Predšolska vzgoja, ki so si to želeli. Da pa bomo na tem področju še uspešnejši, stremimo k sodelovanju z vedno novimi partnerji.

Zadnja leta sodelujemo tudi v tekmovanju iz poznavanja evropskih vsebin, kar se je razvilo v pravo evropsko akcijo. Dijaki sistematično spoznavajo tako vsebine kot delo evropskega parlamenta in poslancev, številni pridobijo izkušnjo sodelovanja tudi v evropskem parlamentu.

Veliko so k prepoznavnosti naše šole prispevale tudi mednarodne izmenjave s šolo na Nizozemskem. Pri tem se učitelji in dijaki preizkušajo v številnih projektno zastavljenih nalogah, ki omogočajo kompleksnejšo obravnavo problemov, pomembno pa je tudi sklepanje novih prijateljstev in poznanstev.

Smernice za prihodnost

Znano je dejstvo, da je proces sprememb v svetu tako hiter, da mu težko sledimo, obenem pa je šolski sistem premalo odziven na družbene spremembe. Na naši šoli se zavedamo pomena hitrega prilagajanja spremembam ter v nekaterih korakih že uvajamo sistemske ukrepe, ki se danes na državni ravni šele napovedujejo. Zаметki multidisciplinarnih sklopov in povezanost tem iz obveznih izbirnih vsebin z vsebinami pouka, kar naj bi v naslednjih letih postalo obvezno, so pri nas že stalnica.

Z Zavodom za šolstvo kot konzorcijski partner načrtujemo 5-letni projekt »Razvoj in udejanjanje inovativnih učnih okolij in prožnih oblik učenja za dvig splošnih kompetenc«, ki ga je razpisalo naše resorno ministrstvo. Znotraj omenjenega področja se bomo posvetili razvijanju bralne pismenosti in naravoslovno-matematične pismenosti. Vključili smo se tudi v dvoletni razvojni projekt »Ugotavljanje in zagotavljanje kakovosti v vzgoji in izobraževanju«, v katerem se bodo razvili kazalniki kakovosti za celotno področje vzgoje in izobraževanja.

Ker danes skoraj vsa delovna mesta zahtevajo digitalne kompetence, smo na šoli posodobili računalniško učilnico in zagotovili hitro brezžično omrežje, ki pokriva celotno šolo in dijaški dom. Za življenje, delo, učenje, komunikacijo in vključitev v družbo potrebujemo vsaj osnovna digitalna znanja in spretnosti, pri čemer mora odigrati pomembno vlogo prav šolski sistem. Tako učitelji kot dijaki se moramo opremiti z znanji, da bomo lahko v času, prežetim z multimedijskimi in digitalnimi vsebinami, sodelovali varno, odgovorno in kreativno.

Naši zaposleni imajo neprecenljivo količino znanj in izkušenj, ki lahko krepijo in ustvarjajo močno strokovno skupnost. Eden od dokazov, da so med nami tudi izjemni učitelji, je priznanje Blaža Kumerdeja, ki ga je prav v tem času s strani Zavoda Republike Slovenije za šolstvo za svoje razvojno delo prejela naša učiteljica biologije Sonja Marušič.

Poleg številnih veščin in kompetenc, ki jih posredujemo našim dijakom, jih predvsem s svojim zgledom usmerjamo ter učimo pravih vrednot, kot so svoboda, demokracija, človekovo dostojanstvo in spoštovanje.

Ravnatelj Andrej Rutar, prof.

Čemu spoštovanje?

Besedo spoštovanje navadno slišimo iz ust avtoritete. Pogosto slišimo, da si je treba spoštovanje prislužiti. Da je v današnjem svetu vse manj ljudi, ki so vredni našega spoštovanja. Da mlajši ne spoštujejo starejših ... Gre zgolj za občutek, da spoštovanju posvečamo premalo pozornosti? Na čem naj sploh gradimo spoštovanje in zakaj?

Beseda *spoštovati* izhaja iz starocerkvenoslovanske besede *počt'*, ki pomeni *misлити, šteti, brati*. Slovenska prevzeta pogovorna beseda *rešpekt* pa iz latinske *respectare*, kar pomeni *ozirati se*. V Slovarju slovenskega knjižnega jezika je spoštovanje definirano kot *zelo pozitiven odnos do koga zaradi njegove moralno utemeljene veljave ali vrednosti*. Tako lahko čutimo ali izgubimo spoštovanje do starejših, voditeljev, staršev ... Spoštovanje lahko izkažemo z besedami, dejanji, si ga pridobimo z delom. Kot sopomenke spoštovanju lahko uporabljamo besede *častiti, čislati, ceniti, vzeti v obzir* ...

V vseh primerih imamo opravka z idejo upoštevanja, ozira ali misli na nekoga ali nekaj. Spoštovanje občutimo v odnosu do ljudi, živali, predmetnosti, sveta ali samega sebe. Spoštovati pomeni zaznati, da je ob nas prisoten nekdo drug, obenem pa od nas terja zavest in pripravljenost, da v svojem mišljenju, izražanju in delovanju upoštevamo njegovo prisotnost in v skladu s tem ravnamo. To pa je področje etike in morale, tega, kaj je dobro in kaj zlo.

Aldous Huxley – angleški pesnik, pisatelj in filozof, je leta 1932 napisal svetovno znano negativno utopijo *Krasni novi svet*, v kateri nazorno prikaže možno strašljivo podobo popolnega, tehnično razvitega sveta, ki je sestavljen iz standardnih ljudi, med katerimi ni nikakršnih napetosti, trpljenja, bolečine, starosti, odpovedovanja, zvestobe, prijateljstva, individualnosti, spoštovanja; edino vodilo tega sveta je »koristnost«. Današnji svet je v marsičem že podoben Huxleyevemu, zato od nas terja, da mu dodamo etično komponento. Le tako bomo lahko pogumno hodili naprej.

Morala je odvisna od posamezne kulture ali zgodovinskih okoliščin, v katerih se v znajdemo. Zato je tudi za posamezne ljudi neko dejanje sprejemljivo za druge spet ne, komu spoštovanje pomeni to, drugemu ono ... Na čem torej sploh lahko z gotovostjo gradimo spoštovanje, če je tudi morala relativna?

Ljudje bi morali graditi svet strpnosti. Spoštovanje vznikne iz prostora med dvema človekoma, najpogosteje

kot občudovanje vrednot pri človeku, za katere si prizadevamo tudi sami. Čutimo ga kot pozornost in skrb staršev, družine, učiteljev, prijateljev, ki nas vzpodbujajo, da damo vse od sebe. Spoštujemo lahko tudi ljudi, ki jih ne poznamo, o katerih samo beremo na spletu, poslušamo o njih po radiu ... občudujemo jih zaradi stvari, ki so jih storili.

Resnično pa spoštujemo nekoga, če ga upoštevamo takega, kakršen je v resnici, ga ne dajemo v nič, ne podcenjujemo in ne pričakujemo od njega, česar ne zmore. Spoštujemo ga, če na njem odkrivamo lepo, dobro, vredno, njegove potenciale ... vse tisto, kar šteje. Taka naravnost ni kar vsajena v človeka. Ljudje smo prej nagnjeni k temu, da drugega vidimo, kakršnega bi ga hoteli imeti. Upoštevamo svoje predstave, želje, pričakovanja in predsodke in ga želimo ukrojit po sebi. Ne vidimo pa, kakšen je drugi v resnici, ne slišimo, kaj je rekel, ne jemljemo resno tistega, kar ceni, misli, želi in počne.

Spoštovanje je bolj stvar srca kot razuma. Prepričana sem, da so korenine spoštovanja v človekovem zavedanju lastne vrednosti. Spoštovati sebe pomeni upoštevati svoje občutke, si dati pravico čutiti tako veselje kot žalost, se sprejemati z vrlinami in slabostmi, se poskušati razumeti. Vsi bi torej morali najti najprej stik s samim sabo, od tod nadalje vznikne spoštovanje do sočloveka, življenja, sveta, kulture, naroda, zgodovine in sploh vsega.

In zakaj bi v svojem življenju več pozornosti namenili spoštovanju?

Ker je iskanje rešitev važnejše od problema. Ljudje imamo sposobnost, da se lahko v skoraj vsakem položaju poberemo, dvignemo in soustvarjamo svojo usodo. Kot učitelji moramo vzgajati tako, da imamo pred očmi rešitev in ne problema. Sami moramo živeti odgovorno in se vedno znova spraševati o moralnosti svojega početja. Kdor ima opraviti z mladimi osebno ali poklicno, mora vanje verjeti, verjeti v vsakega posameznika. Dijake spremljamo del njihove poti in s svojo življenjsko držo nanje vplivamo bolj, kot se zavedamo. Prepričana sem, da se naša naravnost do življenja in sveta prenaša na otroke, dijake, sodelavce, sočloveka ... bolj kot kar koli drugega. Zato je naš poklic tudi poslanstvo.

Spoštovanje bi zato moralo biti temeljna človeška drža v odnosu do človeka in sveta. Zato se ga je vredno učiti vse življenje.

Mateja Ceket Odar, prof.

O spoštovanju ...

Nekoč sem brez razmišljanja ponavljala za drugimi, da si je spoštovanje treba zaslužiti. Danes mislim drugače. Zdi se mi, da je s spoštovanjem podobno kot z ljubeznijo: vsakdo bi ju moral biti deležen že zato, ker je človek; ne moreš si ju zaslužiti in nisi vedno sam odgovoren, če ju ne prejemaš; odgovoren pa si za dejanja in besede, s katerimi ju zapraviš.

Danes pogosto poslušamo, kako med ljudmi ni več nikakršnega spoštovanja in kako so izginile vse vrednote, še posebno hudo pa naj bi bilo med mladimi. Sama nimam tega občutka. Zdi se mi, da ljudje spoštovanje pogosto zamenjujemo s klečeplazenjem, prilizovanjem in hinavščino. Morda so mladostniki bolj iskreni in neposredni (včasih tudi bolj nepremišljeni ali vsaj nepreračunljivi) pa jih zato obtožujemo nespoštljivosti. Po skoraj dvajsetih letih dela z mladimi ostajam prepričana, da lepa beseda lepo mesto najde in da se na spoštljiv odnos tudi mladi odzovejo spoštljivo.

Če kdaj kaj zaškriplje, tega ne jemljem osebno. Poskušam se zavedati, kdo je v tem odnosu odrasel in kdo se še išče, kajti resnično spoštovanje zahteva tudi določeno zrelost, predvsem pa zahteva neko stopnjo samospoštovanja. Če hočeš nekoga resnično spoštovati, moraš biti dovolj samozavesten, da se zaveš, da se s priznavanjem vrednosti in vrlin drugega ter z izkazanim spoštovanjem do njega tvoja vrednost ne zmanjšuje. Kjer so namesto zdrave samozavesti le napuh, oholost, vzvišenost, samozadostnost in občutek lastne večvrednosti, tam ne more biti pravega spoštovanja, zato se za nespoštljivostjo in lažno samozavestjo običajno skrivajo strah, negotovost in druge prizadetosti.

Ko opazujem odrasle, ki naj bi bili s svojim spoštovanjem zgled mladim, se mi včasih zdi, da

sta na tem svetu dve človeški vrsti. Za nekatere se zdi, da jim je bilo že v zibko položeno nekakšno praspochtovanje do vsega in vsakogar. Ti ljudje so pogosto na videz krhki in ranljivi, a so ravno zaradi svoje občutljivosti in tankočutnosti sposobni večje empatije. V vsakdanjih stvareh in dogodkih znajo odkrivati majhne čudeže, opaziti prizadevanja in delo drugih ljudi, jih spoštovati in sprejemati s hvaležnostjo.

In potem so še tisti drugi – hrupni, močni in vplivni, ki jih ne zanima moč argumentov, saj prisegajo le na argument moči. Ti gredo skozi življenje kot buldožer – čez vse in vsakogar, naravnost proti cilju, zaverovani v svoj prav, gluhi in slepi za vse druge. Mislim, da izgovor »sem pač tak« ne more biti opravičilo odraslega človeka. Če spoštovanje ni ravno tvoja vrlina, si se dolžen v tej smeri vsaj truditi. Če si tako »močan«, da se znašaš nad drugimi in ne izbiraš besed, bodi tudi dovolj močan, da se kulturno opravičiš.

Če nam manjka spoštovanja, menim, da je to zaradi pomanjkanja sposobnosti čutiti s sočlovekom. Če bi se znali postaviti v čevlje nekoga drugega ali bi bili pripravljeni vsaj razmišljati o tem, kako živi nekdo drug, bi bilo spoštovanje do drugega nekaj samoumevnega in drugačnosti bi se veselili kot priložnosti, da se dopolnjujemo, saj se ne bi počutili ogrožene. Če smo pripravljeni iskati dobro, bomo v vsakem človeku našli nekaj, kar nam lahko vzbuja občudovanje, nekaj, zaradi česar nam te osebe ne bo težko spoštovati. Sama sem se tega lotila povsem zavestno. Še vedno se učim in ni vedno lahko; veliko bolj preprosto se je izogibati tistim, ki ti niso ravno pri srcu. Je pa vredno poskusiti. Ko na ljudi pogledaš dobrohotno, odkriješ, da je okrog tebe vse polno čudovitih oseb.

Tatjana Batagelj, prof.

Alen Milavec 1. a, *Nebo*

Besede mičejo, zgledi vlečejo ...

O spoštovanju do staršev

Imam mamo. Imam očeta. Imam srečo – še vedno me spremljata, ob njiju rastejo tudi moji otroci. Pravzaprav imam srečo, da ju sploh poznam in da živim.

Ko je moja mama, takrat šestnajstletna dijakinja, novico, da bo postala mama, delila s sošolkami, prijateljicami, pa tudi z učitelji in drugimi, ki so bili takrat del njenega vsakdana, je bila deležna različnih odzivov – čestitk, pristnega veselja, pa tudi pomilovanja v smislu nesrečnice, ki »se ji je zgodilo«, in obsojanja. Toda moja najstniška mama je ob trdni podpori mojega očeta in svojih bližnjih odgovorno sprejela to odločitev in na začetku tretjega letnika postala srečna mama. Do zimskih počitnic je smela takrat ostati doma, nato pa se je vrnila v šolo, da je lahko redno zaključila letnik in čez eno leto kljub materinstvu uspešno opravila tudi maturo.

V zgodnjih letih življenja so starši za otroka kot bog, nam je nekoč dejal profesor na fakulteti. Vse, kar rečejo, kar naredijo, je za otroka sveto, edino pravilno. Medtem ko so tudi te njegove besede postajale del mojih zapiskov, sem razmišljala, če je (bilo) res tako ... Bo že držalo, saj je otrokov svet takrat še zelo ozek, drugih ne pozna in jim ne zaupa ... Hm, poleg staršev sem jaz imela tudi staro mamo, ki je zame skrbela v mojih najnežnejših letih, ko je bila mama v šoli, oče pa v službi. Ne trdim, da je bila moja nadomestna mama, druga mama pa prav zagotovo. Njene besede in dejanja so imela name vedno močan vpliv, skoraj tako kot besede in dejanja mojih staršev. Spoštovala sem jo vzporedno in podobno kot njiju. In starša mi tega nikoli nista očitala ali temu nasprotovala.

Pa so prišla tudi moja najstniška leta. Če sem bila pred tem kdaj celo ponosna na to, da imam precej mlajše starše kot moji sošolci, sta bila takrat tudi moja dva »za luno« in o ničemer nista »imela pojma«. Priznam pa, da sem včasih čisto potihlo razmišljala, kako bi bilo, če bi morala tudi jaz zdaj postati mama ... Nisem si znala predstavljati. In tako se je na nek način začelo oblikovati tudi zavestno spoštovanje do staršev. Takrat sem se prvič zavedla sreče in hvaležnosti, da sem, da živim.

Toda kot večina najstnikov sem se svojim staršem upirala tudi jaz. Morda bi prav zato kdo rekel, da v teh letih otroci staršem izkazujejo najmanj spoštovanja. Toda o (ne)spoštovanju takrat sploh nisem razmišljala. Stvari, ki sem jih počela, zame niso imele

nobene veze z nespoštovanjem staršev in drugih »nasprotnikov«. Hotela sem le, da končno uvidijo, da znam in zmorem tudi jaz misliti, govoriti in delati po svoje. In čeprav ni šlo vedno vse gladko, sem na poti v samostojno življenje skozi nešteta bolj ali manj glasna prerekanja, največkrat prav z zelo zaščitniškim očetom, ki je svojo prvorojenko hotel obvarovati pred krutim svetom, odkrila novo, pomembno dimenzijo samoodločanja – odgovornost.

Nekoč je zdaj že pokojni terapevt Bogdan Žorž dejal, da če otrok v družini nima možnosti, da bi se uprl svojim najbližjim, se tudi v družbi ne bo znal upreti in zavrniti tega, kar (zanj) ni dobro, ob tem pa ohraniti občutek lastne vrednosti in dostojanstva. Danes, ko sem tudi sama mama, se zavedam, da staršem ni (vedno) lahko dovoliti otroku, da se upre. Mu dovoliti, da naredi po svoje samo zato, da bo na lastni koži občutil poraz in se iz tega nekaj naučil. In tudi zaradi tega spoštujem svoje starše, ki so marsikdaj namerno popustili, nato pa trepetali zame in na koncu z mano tudi jokali.

Spoštovanje do svojih, pa tudi drugih staršev, ki se trudijo, da bi svoje otroke vzgojili v zrele, odgovorne in poštene ljudi, se je še povečalo, odkar sem se v tej vlogi znašla tudi sama. Priznam, ni vedno lahko, še zlasti, ko se človek enkrat zave, da besede še vedno samo mičejo, vlečejo pa zgledi ... In res so mi moji starši tudi tu marsikdaj za zgled. Trudim se jim biti podobna v vsem, kar sem prepoznala, da je dobro obrodilo. Na nek način pa sem jim hvaležna tudi za tisto, kar se je po moji oceni izkazalo za neustrezno in imam zdaj pri svojih otrocih možnost popraviti, se izogniti, poskusiti drugače.

Vse bolj sem prepričana, da se spoštovanje do staršev z izkušnjami, z leti veča. Pozna vzpone in padce, predvsem pa gre vzporedno s spoštovanjem, ki ga do svojih otrok čutijo tudi starši.

Alenka Vidmar, prof.

Spoštovanje do profesorjev

Vsak profesor, ki nas uči, si zasluži naše spoštovanje, a dobijo ga samo nekateri.

Spoštujemo predvsem tiste, ki:

- so odgovorni ter profesionalni.
- so pravični do vseh in ne delajo razlik na podlagi osebe, temveč na podlagi znanja.
- znajo dobro podajati snov.
- se znajo ustaviti in prisluhniti dijaku.
- imajo avtoriteto, so strogi, vendar ohranjajo dobre odnose.
- se potrudijo, da naredijo zanimiv pouk.
- so pripravljeni vlagati v nas in nad nami ne obupajo.
- nas spodbujajo.
- spoštujejo dijaka, ki je druge vere ali narodnosti.
- si vzamejo čas za nas tudi izven pouka.
- nas dojemajo kot ljudi in ne kot številke.
- obravnavajo tudi teme, ki niso v učnem programu, so pa pomembne za življenje.
- postavijo jasna pravila in so dosledni pri njihovem upoštevanju.
- se znajo z nami nasmejati.
- prisluhnejo dijaku kot sebi enakovredni osebi in spoštujejo njegovo mnenje.

Ne glede na vse to so tudi profesorji samo ljudje. Tudi njim lahko kdaj spodrsne in tega jim ne zamerimo.

Misli dijakov 4. e

O spoštovanju do otrok

»Otroka ne spoštujemo, če od njega zahtevamo več, kot zmore. Take ‚zlorabe‘ se dogajajo tudi v zelo urejenih družinah, kjer so otroci žrtve zadovoljevanja potreb svojih staršev, ki se želijo kititi z nadpovprečno uspešnimi otroki.«

»Otroci spoštovanja še ne znajo opomeniti. Ga samo čutijo.«

»Da moramo otroka ljubiti, to slišimo pogosto. Da ga moramo tudi spoštovati, pa ne tako pogosto.«

»Spoštovanje nosimo v sebi in ga ni treba pogojevati z ljubeznijo.«

»Spoštovanje otroka je najpomembnejši del vzgoje.«

»Otroke moramo spoštovati, ker razmišljajo drugače kot odrasli. Pogosto bolj izvirno in pristno.«

»Otroci, ki ne občutijo spoštovanja, se ne morejo razviti v odgovorne ljudi.«

»Otroci ne razumejo sveta tako kot odrasli. Če se tega zavedamo, jih spoštujemo.«

»Otroke spoštujemo tudi tako, da jih ne tepemo.«

»Bila sem priča fizičnemu nasilju staršev nad desetletno deklico ... Takih staršev ne morem spoštovati, žal!«

»Otroke moramo spoštovati. Nekoč bomo prav od njih odvisni.«

»Učitelji in vzgojitelji ne spoštujejo vseh otrok enako. Pa bi jih morali!«

Misli dijakov 1. e

Spoštovanje do staršev

Svoje starše spoštujem, saj

- so se odločili, da mi dajo možnost, da živim. Lahko se tudi ne bi.
- so mi podarili življenje, omogočili lepo otroštvo, skrbijo, da se dobro počutim, da imam streho nad glavo ter hrano na mizi.
- so mi privzgojili vrednote, predvsem sposobnost presoje, da vem, kaj je prav in kaj ne.
- so me pripravljali svoje celotno življenje sprejemati in podpirati.
- mi postavijo meje ter mi obenem zaupajo.
- imajo sposobnost, da hitro pozabijo, kdaj ga polomim.
- mi vedno stojijo ob strani.

Morda bi se morali kdaj postaviti v njihovo kožo, potem bi jih lažje razumeli in bi se manj upirali njihovim nazorom.

Biti starš ni preprosto. Nam pa se zdi tako zelo samoumevno. Bolj bi jim morali biti hvaležni. Predvsem pa bi se jim morali večkrat opravičiti. Starši od nas ne potrebujejo materialnih stvari, veliko bolj pomembne so jim preproste besede, kot je hvala, rad vaju imam, naš nasmeh in objem.

Misli dijakov 2. e

Svojo domovino spoštujem ...

... ker so se moji predhodniki borili za njen obstoj.

... ker ima edinstveno kulturo in običaje.

... ker mi nudi zavetje in trdnost.

... ker je v njej veliko poštenih ljudi, ki se trudijo za skupno dobro ter za to, da živimo v miru.

... zaradi neizmerne geografske raznolikosti in politične ureditve.

... zaradi jezika in kulture, ki sta se kljub težki zgodovini ohranila.

Spoštovanje do domovine se kaže tudi v spoštovanju do njenih simbolov, do narave in ohranjanju čistega okolja.

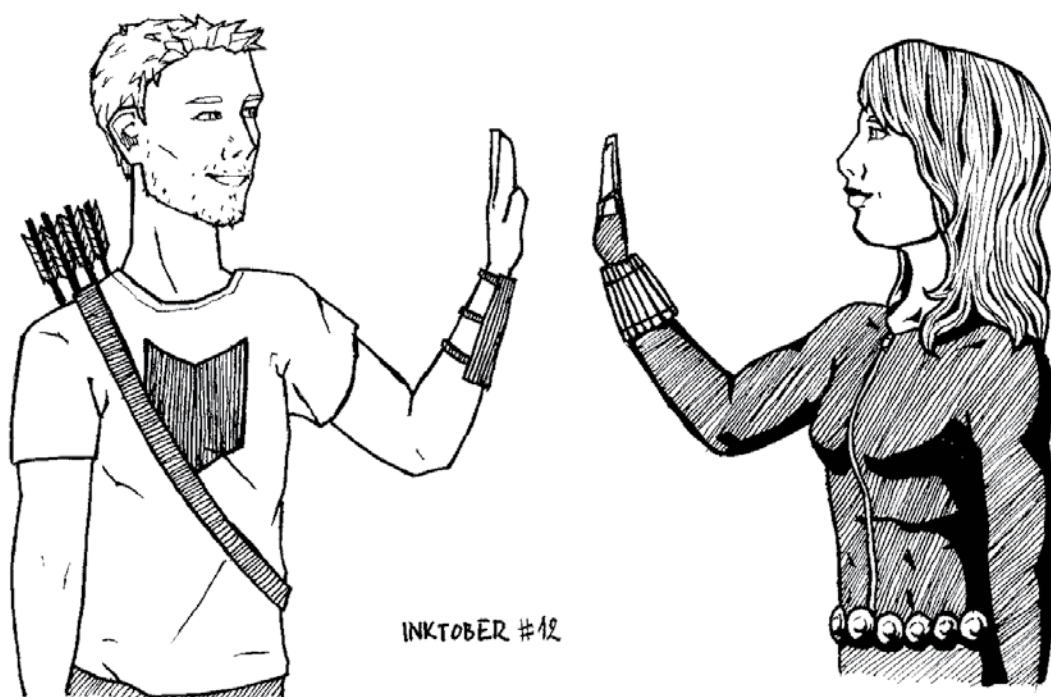
Domovino za vedno nosiš v svojem srcu.

Domovina so moje korenine.

Domovina me osrečuje.

Spoštovati domovino pomeni, da svojega porekla ne tajim. Ponosna sem na to, da sem Slovenka ter govorim slovensko.

Misli dijakov 3. letnikov PV

Adriana Ronkali, 3. a

Spoštovati hrano pomeni predvsem spoštovati naravo

Hrana je ena od osnovnih človekovih potreb, zato je ne smemo jemati kot samoumevno. Hraniti se je potrebno z ljubeznijo do hrane in s spoštovanjem do vseh, ki so kakorkoli prispevali, da je prišla na krožnik. Zdi se, da se tega najmanj zavedajo prebivalci velikih mest, ki nimajo vsakodnevnega stika z naravo in posledično ne čutijo potrebe po spoštovanju le-te. Medtem ko ljudje, ki živijo v sožitju z naravo, spoštovanje intuitivno prenesejo na vse in vsakogar.

V času vsakdanjega vrveža in izpolnjevanja preštevilnih obveznosti se zdi, da je narava zgolj utopija, tam, nekje daleč. Prav zato primerni in spoštljivi pripravi ter zaužitju hrane ne posvečamo dovolj pozornosti. A četudi se bonton v času in prostoru spreminja, srčne kulture običajno ne moremo spreminjati. Človek jo ima ali ne. Na hrano nas namreč vežejo čustva in človekov značaj se prepozna že v odnosu, ki ga kaže do nje. Želela bi, da bi se ponovno vzpostavil pozitiven odnos do sestavin, ki nam jih nudi narava – dokler nam sploh še kaj nudi.

Prav bi bilo, da bi ljudje cenili nas, ki se trudimo s pripravo hrane. Mi v kuhinji pa bomo spoštljivi do surovin, ki jih dobimo, predvsem pa bomo s spoštovanjem pripravljali hrano za vas. Svet je lep, ko je spoštovanje vzajemno.

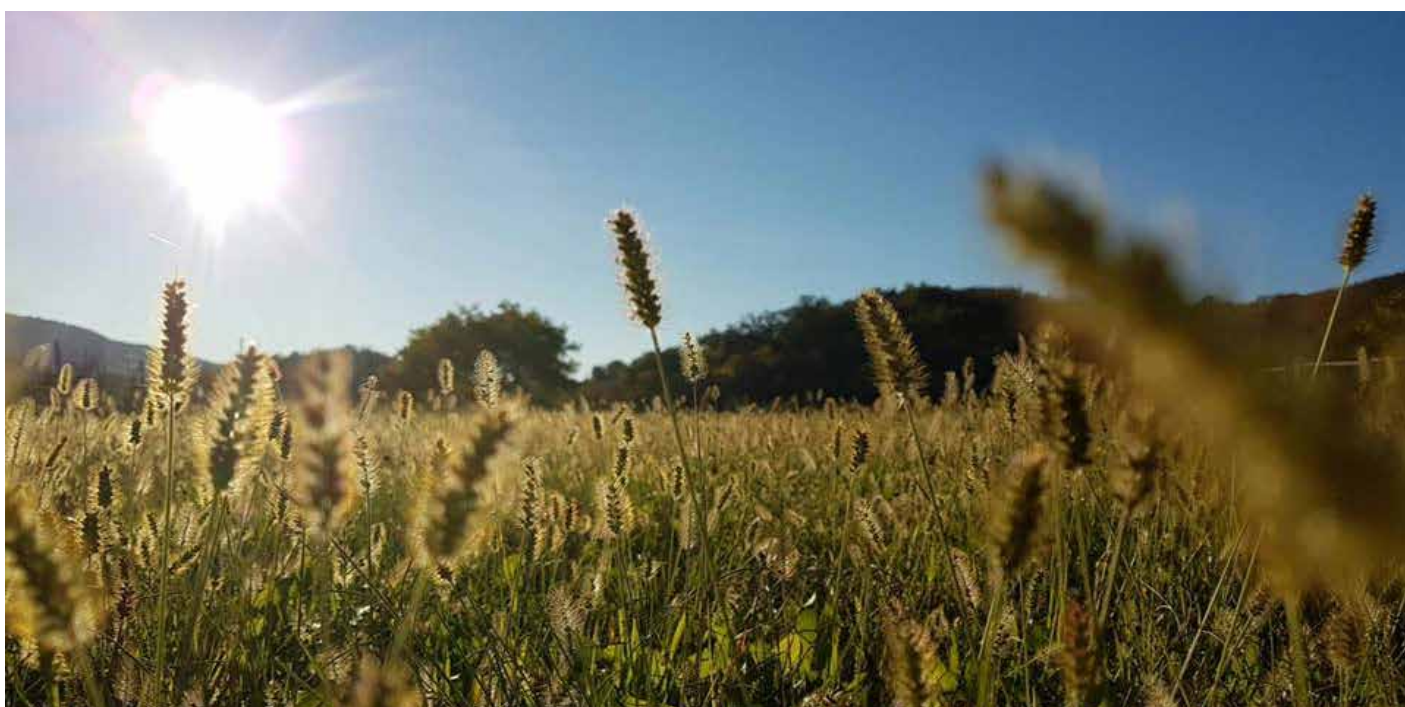
Judita Volk, glavna kuharica

V šoli je beseda SPOŠTOVANJE kot nekakšen mediator. Prav je, da poseže vmes, ko ocenjujemo doslednost in poštenost opravljanja šolskih obveznosti dijakov in zaposlenih pa tudi pri medsebojnih odnosih in pri upoštevanju osebnosti vsakega posameznika. SPOŠTOVANJE nas umiri. POHVALA in SPOŠTOVANJE sta si zelo blizu.

Karmen Lemut, vodja dijaškega doma

Človeku izkažemo spoštovanje s tem, da ga opazimo, ga pogledamo v oči in se mu nasmehnemo, ga pozdravimo, mu podamo roko ali mu namenimo prijazno besedo. Tako mu pokažemo, da za nas obstaja in to je prvi korak za začetek nekega odnosa. Mogoče ta korak ne bo vodil h graditvi globljega odnosa, si pa vsak izmed nas zasluži tak izraz spoštovanja.

Alenka Nagode, vzgojiteljica v dijaškem domu

Kristi Trošt, 4. d, Zorenje

Dan za spremembe – Dan za spoštovanje

2. aprila 2016 se je pod okriljem Slovenske filantropije odvil že sedmi *Dan za spremembe* s podnaslovom *Dan za spoštovanje*. Velika prostovoljna akcija je ponovno povezala številne akterje (Slovensko filantropijo, ljudske univerze, šole, vrtce ...) in prostovoljce po vsej Sloveniji, tokrat z namenom spodbujanja dobrih medsebojnih odnosov in spoštljive komunikacije. Pri omenjenem projektu je, pod vodstvom Ljudske univerze Ajdovščina, na okrogli mizi sodelovalo tudi 10 dijakov dijaškega doma naše šole.

O čem smo se pogovarjali na okrogli mizi in kaj smo sklenili, podajam v naslednjih vrsticah.

Kje se spoštovanje začne in kam nas vodi? Kaj pove o nas samih in kako se zrcali v odnosu do drugih?

Dijaki, ki se jim takšni pogovori včasih zdijo nepomembni in nesmiselni, so preko razmišljanja in pogovorov na temo spoštovanja v njih dojeli smisel in možnost novega začetka. Spoštovanje drugega se začne s spoštovanjem samega sebe. Ko si priznaš, da je sonce na nebu tudi malo tvoje in da gre luna prav tja, kamor greš ti. Ko se zaveš, da si vreden vseh lepih trenutkov, dotikov toplih rok in prijaznih besed soljudi. In da lahko postaneš, kar želiš ... da pa je za to treba delati in vlagati trud.

In potem se zaveš, da na svetu nisi sam. In zdrzneš se ob misli, kako dolgočasen in pust bi bil svet brez ostalih. Vsi, ki te obdajajo, so prav taki kot ti: morda le malce manjši ali večji, imajo rdeče, rjave ali črne lase, temnejšo polt ali rižaste oči, morda ne živijo v velikih hišah, ampak v šotorih, morda jim pitna voda ne teče iz pipe, morda se vozijo s čolni. Tako različni, a vendar tako zelo podobni. Prav tako si želijo prijazne besede, stiska rok, ko jim je hudo, ali sladoleda, ko jim je vroče.

Spoštovanje pa se ne kaže samo v odnosu do sočloveka, temveč tudi do krošenj dreves, ki te obdajajo ... In do mahajočega repka, ki se te razveseli, ko prideš domov ... In do valov, ki te hladijo v vročih dneh ...

Najboljši si, ko si človek do ljudi!

Maja Marc, vzgojiteljica v dijaškem domu

Elizabeta Božič, 2. d

O spoštovanju v okviru interesne dejavnosti Debating

V okviru sedmega *Dneva za spremembe* so dijaki razmišljali o tem, koga od svojih bližnjih najbolj spoštujejo. Izrazili so veliko mero spoštovanja do svojih staršev, starih staršev, prijateljev, vojske, policije, gasilcev, narave in živali. Toda kako se to izraža? Udeleženci interesne dejavnosti so izpostavili, da se po navadi do ljudi, ki jih spoštujemo, lepo obnašamo, smo jim hvaležni za stvari, ki so jih naredili za nas, jim ne ugovarjamo, upoštevamo njihove nasvete ter jim pomagamo, ko zaprosijo za pomoč.

Dijaki so spregovorili tudi o spoštovanju do učiteljev. Nekateri učitelje spoštujejo zaradi njihove strokovne podkovanosti, zaradi izkušenj ter zaradi nasvetov, ki jih od njih prejmejo. Izpostavili pa so tudi tiste učitelje, kjer je spoštovanje lažno, prikrito in prisotno samo zaradi pozicije moči.

S skupinskim razmišljanjem smo želeli oblikovati lastno definicijo spoštovanja, a smo se po premisleku strinjali s SSKJ-jem, ki pravi, da je spoštovanje »zelo pozitiven odnos do koga zaradi njegove moralno utemeljene veljave, vrednosti«.

Hitro smo prišli do spoznanja, da je ta pozitivna naravnost, ki je povezana s spoštovanjem, nujna posledica naklonjenosti. A če želimo spoštovati druge, moramo najprej spoštovati sebe, imeti pozitivno samopodobo in dobršno mero samozavesti.

Maja Marc, vzgojiteljica v dijaškem domu

Misli domskih dijakov o spoštovanju

»Najbolj spoštujem svojo družino, kajti poleg tega, da me brez staršev ne bi bilo, brez njih tudi ne bi bila takšna, kot sem.«

»Spoštuj tiste, ki igrajo pomembno vlogo v tvojem življenju.«

»Več spoštovanja daješ, več spoštovanja prejmeš.«

»Vsakega človeka moraš spoštovati, ne glede na to, kakšen je.«

»Spoštujemo naravo in ljudi okoli sebe.«

Spoštujmo!

Tako enostavno je. Zakaj ne bi?

Moji lasje, moje obline,
moje znanje, moje vrline.

Spoštujem sebe.

Tvoja iskrica v očeh,
tvoj pogum in tvoj nasmeh.

Spoštujem tebe.

Če bo plača, bo jedača.

Če bodo porazi, bodo zmage.

Če bodo vprašanja, bodo odgovori.

Spoštujem delo.

Naj bo suha ali zelena,
rjava, rdeča, oranžna.

Naj bo voda ali zrak.

Naj bo zemlja ali prah.

Dokler lahko diham,
spoštujem naravo.

Spoštujem, da spoštuješ.

Če spoštuješ ti, spoštujemo vsi,
spoštujemo mi, spoštujete vi.

Spoštujmo! Tako enostavno je.

Vesna Marinac, 3. d

Adriana Ronkali, 3. a

Zvezdni prah z Vzgojiteljade 2016

Četrtek, 20. oktober 2016, je bil deževen dan. Kljub temu sem se ga veselila in verjetno tudi ostalih 12 dijakov vzgojiteljskega programa, ki smo se ta dan že navsezgodaj odpravili iz Ajdovščine v Celje na Vzgojiteljado. Vsi dijaki in tudi učiteljica spremljevalka Bojana Šaljić Podešva smo se je udeležili prvič, zato smo bili še toliko bolj vznemirjeni. Vedeli smo, da gre za srečanje dijakov z vseh vzgojiteljskih šol po Sloveniji in da bomo tokrat ustvarjali pod naslovom *Zvezdni prah v deželi celjski*. Ker je poklic vzgojitelja, za katerega se usposabljam, zelo raznolik in od nas zahteva, da svoje znanje širimo in poglobljamo na različnih področjih, smo bili vnaprej razvrščeni v različne tematske delavnice.

Malo pred deveto uro smo prispeli na Gimnazijo Celje – Center, ki je gostila dijake in učitelje letošnjega srečanja. S seboj smo morali imeti svojevrstno vstopnico – sliko v poljubni tehniki na temo srečanja. Tako je že ob prihodu zelo domiselno začel nastajati Ex tempore. Čeprav smo se na priporočilo organizatorja vsi poslužili podobne likovne tehnike, kot jo uporablja Lila Prap, so bile naše stvaritve zelo raznolike in izvirne.

V šolski telovadnici so nam pripravili prisrčno dobrodošlico ter nas z besedo, glasbo in plesom uvedli v svet celjskih zvezd – grofov Celjskih in sodobne likovne umetnice Lile Prap. Slednja se nam je tudi osebno pridružila ter nas v družbi celjskega grofa Ludvika in njegove Veronike spremljala cel dan, tudi na delavnicah, kamor smo se razvrstili že takoj po uvodni prireditvi. Če navedem samo nekatera: Sprostitev ob zvokih zvezdnega prahu, Živalski čvek, ZZZvožkošmot, Zakaji v laboratoriju in na vrtu, Renesančni posvetni plesi, Tujejezična dežela Celjska idr.

Skupaj s sošolko Gajo sva šli na delavnico Živalski čvek. Ena je v skupini glasbenikov na Orffove inštrumente odkrivala različne zvoke živali, nato pa z njimi glasovno posnemala lastnosti in navade oglašanja posameznih živali. Druga je z likovniki

izdelovala ter animirala mimične in senčne lutke živali iz papirja. Pri ustvarjanju smo se zgledovali po ilustracijah Lile Prap. V drugem delu so te živalske lutke ob zvokih Orffovih inštrumentov oživele in odigrale pravi živalski čvek.

Čvekali smo vseskozi tudi dijaki in dijakinje med sabo. Narava našega dela je ustvarjala sproščeno vzdušje, tako da smo se hitro začutili in se razumeli, čeprav je bil naš čvek zelo raznoliko narečno obarvan. Prav gotovo je tudi to eden od namenov Vzgojiteljade. Zase lahko rečem, da sem ob vrstnikih, s katerimi me družijo podobne želje in interesi, zelo uživala, čeprav smo se videli prvič. Imeli smo si veliko povedati o čisto vsakdanjih stvareh pa tudi o tem in onem delu na posamezni šoli, o predmetih, o učiteljih, o izkušnjah in še in še in tri ure so minile, kot bi mignil.

Po kosilu, ki so nam ga pripravili dijaki na sosednji Srednji šoli za gostinstvo in turizem Celje, so na zaključni prireditvi dijaki iz vseh delavnic predstavili svoje delo, tako da smo lahko zelo pristno začutili utrip knežjega mesta od grofov Celjskih do danes, čeprav pretežno skozi otroške oči. A to je bil tudi naš namen, kajne?

Metka Janežič, 3. č

Socialna omrežja povezujejo ali ločujejo ljudi?

Veni

Letalski motorji so zabrnili in kmalu za tem sem, kot ptica, svobodno in lahkotno, letela pod in nad oblaki. Z družino sem odpotovala na počitnice na otok v Egejskem morju. Kot velevalo pravila, sem morala pred vzletom izključiti vse mobilne naprave, a pred tem sem opravila še nujni hitri prelet Facebook profila. Seveda ni bilo objavljenega nič novega, saj sem enako dejanje zadnjič opravila med samim vkrcavanjem, le dobrih pet minut nazaj. Čeprav mi razum govori eno, so prsti vodeni od nekega drugega sistema. Očitno ga mora upravljati avtonomni živčni sistem, saj prsti ne čakajo na moj ukaz in kar sami vedo, kaj morajo pritisniti. Sem kot glasbeni virtuoz, pianist, ki mu prsti drsijo po črno-belih tipkah prehitro, da bi jim sam delil ukaze in jih vodil.

Ingrid Pavšič, 2. č, *Glasba je vse*

Ob prisiljeni internetni abstinenci sem si čas krajšala z razmišljanjem, kaj mi pomenijo socialna omrežja. Sem res ena izmed tistih, ki raje živi virtualno življenje na spletu in s skrbno ali pa tudi ne izbira besed in fotografij svetu kaže lažni in prirejeni obraz? Ali trenutke raje živim in tiste »pomembne«, ki bi morda izzvali zavist pri prijateljicah, pozabim ovekovečiti in objaviti tako, da bi jih videli vsi moji Facebook prijatelji in prijatelji prijateljev?

Sem že prestopila mejo zdravega in koristnega? Prav tako kot vrhunski športniki za doseganje svojih rezultatov presegajo meje telesnih zmogljivosti, nas tudi družbena omrežja okupirajo in še najmanj od vsega, si prisvojijo naš čas, pogosto pa tudi medsebojne odnose, zaradi česar usahne ljubezniv nasmešek, zamre lepa beseda ... In tako, namesto da bi šla s svojim psom na sprehod, porabim preveč

časa za brskanjem za raznimi informacijami, saj je pomembno (tako se mi zdi), da sem na tekočem z življenjem zvezdnikov, najnovejšo tehnologijo, trendi in modo. Namesto da se za mizo ob skupnem kosilu pogovarjam s starši, so moje misli pri zadnji novici, ki sem jo prebrala, ko sem skrivaj ob zajemanju juhe pregledovala pametni telefon. In namesto, da podarim nasmešek sestrici, ki mi prinese risbico, zame narisano v varstvu, in z njo poklepetam in se poigram, si nabiram namišljene simpatije z objavo njenega izdelka in mojega komentarja (#LittleSister #ForMe #Beautiful) ob pravkar ustvarjenem instagram profilu.

Družbena omrežja so kot hobotnica s številnimi lovkami, ki nas nezavedno objamejo, se prisesajo v vsako našo poro in nas prisilijo, da z njimi dihamo in živimo. Že vsako drobno misel upora odločno in spretno zatrejo z manipulativnim pravkar ponujenim in življenjsko pomembnim podatkom. Ali je res tako?

Vidi

Ropot pravkar spuščениh letalskih koles me rahlo zdrami iz miselnega delirija. V agoniji razburkanih misli sem kot pod vplivom centripetalne sile, ki me usmerja k središču in bistvu ter njej nasprotujoče si centrifugalne sile, ki me želi izstreliti v orbito in razbiti na prafaktorje.

Živim v postmodernej družbi z vsemi njenimi prednostmi in slabostmi. Omogočeno mi je, da z enim ali dvema klikoma po računalniški tipkovnici izvem, da nekje daleč v afriški savani živi skupinica ljudi, ki na tleh, razbeljenih kot pečica, kuhajo koruzno kašo, da bi se vsaj enkrat na dan nasitili. Skozi evropske oči je ta podoba, kako slikovito sedijo v senci pod drevesom, prava miroljubna idila. Pa vendar se ti ljudje dan za dnem trdo prebijajo v boju za svoje preživetje in preživetje svojih številnih otrok. V tesnem stiku z naravo so se naučili prepoznati njene znake in se sporazumevati na daljavo ter tudi tako preživeti. Dimno signalno komunikacijo so spretno uporabljali tudi ameriški Indijanci ali primitivna ljudstva na Kanarskem otočju, ko so si iz enega oddaljenega hriba na drugega z žvižganjem učinkovito prenašala informacije. Mreženje in komuniciranje ljudi na daljavo nista iznajdbi sodobnega človeka, saj sta omogočila obstanek človeštva iz njegove pradednine. Komunikacija je bila v svoji prvobitnosti namenjena preživetju, predvsem obrambi pred sovražnikom. Navsezadnje tako lastnost najdemo tudi med živalmi: čebele si z zapletenim zgoščenim zibajočim plesom na daljavo sporočajo informacijo o nahajališču in količini hrane!

Vici

Po pristanku se pred očmi maloštevilnih turistov odpre prikupno mirno letališče iz belega marmorja, čigar popoln kontrast je nasproti valujoče smaragдно morje. Ampak žal sama tega spomina nimam, saj sem ravno takrat brskala po telefonu. Zdaj imam prekrasno fotografijo na ozadju računalnika, poleg tega pa sem zanjo dobila na stotine »všečkov«. A nekaj me vznemirja. Muči me tisti glodajoči črviček, ki se je pojavil, ko sem v času internetne vzdržnosti v tišini burnih, sprva zanikajočih, a čedalje glasnejših misli spoznala, da tudi sama postajam odvisnica. Odločim se, da temu naredim konec, dokler je še čas. Odložim mobilno napravo, ki me povezuje s svetom, a v tem trenutku ni življenjsko pomembna. Globoko vdihnem in začnem opazovati svet okrog sebe. V zadnjem hipu opazim kormorana, ki se s silovito hitrostjo navpično spusti in predre morskó gladino, iščoč ribje hrane. Ne spregledam drobnega rakca, ki v izposojeni polžji hišici po sipini neumorno hiti po meni nepoznanih opravkih. In zazrem se v tople oči starca, ki nemo opazuje svet, a vidi tudi mene. Nasmehneva se drug drugemu in takrat spoznam, da sem sprejela pravilno odločitev. Za zdaj se bom posvetila naravi okrog sebe in knjigam, ki jih obožujem. Začasno se odpovedujem socialnim omrežjem, ker bi me samo ovirala. Zagotovo pa mi bodo v pomoč v času šole, ko jih bom s pridom in ustrezno uporabljala.

Nomenestomen

Evolucija se ne meni za mnenje posameznika. V svojem boju za obstanek izkoristi najmočnejši in najprilagodljivejši gen, ki se izrazi v trenutni situaciji. Je gonilo obstoja človeške družbe in celotne narave. V tem boju so svoje mesto dobila tudi socialna omrežja. Le vprašanje je, ali bo njihova ekspresija v korist družbe ali v njeno pogubo.

Vse je v imenu: naj nas spletna omrežja ne zamrežijo in spletejo kopreno čez naše oči in razum, ampak naj med sabo v mrežo povežejo vozlišča srečnih, umirjenih, zmernih, svobodnih ljudi. In naj izpolnijo poslanstvo družbenega omrežja, da (p)ostanemo sočutni in pozorni do sočloveka.

Laura Pipan, 4. b

Nina Pavlovič, 1. č, *Trije mušketirji*

Mala Maja

Vsi štirje so sedeli v dnevni sobi. Babica je na robu kavča pletla že milijonti šal. Dedek je bil pogreznjen v fotelj nasproti nje in je zatopljeno prebiral časopis. Mala Maja je sproščeno ležala na preprogi in vneto pisala domačo nalogo, starejša Lucija pa je ležala razpotegnjena čez kavč in je s prsti neumorno drsela po malem zaslonu v svojih rokah. Svetel in prijazen prostor je napolnjevala tišina, dokler je ni prekinilo Majino vprašanje: »Kaj so to mediji?«

Babica je skupaj s pletilkami odložila še nedokončan šal, izpod očal pogledala Majo globoko v oči in se zamislila. Dedek je dvignil pogled iznad časopisa in ga usmeril proti svoji najmlajši vnukinji. »To je medij,« se je na kratko oglasil, kot da je odgovor sila preprost, in zašelestel s časopisnim papirjem, potem pa se je znova potopil med vrstice.

»Tvoja sestra že ves dan v rokah drži medij,« je babica dopolnila odgovor na Majino vprašanje. Iz babičinega glasu je bilo jasno razbrati, da tega početja ne odobrava in tudi Lucija je to zaznala. Zdrznila se je in zavila z očmi, že naslednji hip pa se je spet podala v virtualni sveti, ki ji ga je skoraj zastonj omogočala mala naprava.

»Ne razumem!« se je znova oglasila Maja, ki so jo odgovori precej zmedli.

»Takole ti bom razložil,« je besedo prevzel dedek, »mediji so bili ustvarjeni z namenom, da bi svet povezovali, pa ga včasih le še bolj drobijo. Toda sami po sebi niso nič krivi. Krivi smo vedno ljudje sami.«

Njegove besede so bile namenjene tudi Luciji, ki se je že ves popoldan zelo očitno ukvarjala izključno in samo z napravo v svojih rokah.

»S tem se pa ne strinjam povsem,« je Lucija odvrnila dedku in svoje ležeče telo spravila v sedeč položaj. »Kaj pa družbena omrežja, ki so nepogrešljivi, danes za marsikoga celo zelo pomemben del medijev? Ta zagotovo ljudi povezujejo,« je skušala utemeljiti svojo trditev.

»Mogoče je res, kar praviš. A ti si povezana le z njimi, navideznimi prijatelji, ki jih večini sicer sploh ne poznaš. Nas, ki smo trenutno tukaj s tabo, pa si popolnoma odklopila,« ji je premišljeno odvrnila babica. »Sploh pa se veliko tvojih vrstnikov prepogosto zateka v te navidezne svetove, kjer naj bi našli svojo oporo v drugih stvareh oziroma ljudeh. In tako se rodi odvisnost,« je še dodala.

Lucija se je zavila v tišino. Babici ni želela več nasprotovati, saj je vedela, da ima vsaj deloma prav in da je zlepa ne bo prepričala. Namesto Lucije se je oglasil dedek: »To že, vendar pa se današnji mladi prav na teh omrežjih med seboj sporazumevajo in spoznavajo. Je pa tudi res, da ob na videz nepomembnih informacijah v svet posredujejo tudi take, ki tja ne sodijo oz. bi jih bilo bolje zadržati zase.«

Lucija se je dedku nasmehnila. Vesela je bila, da jo je kot že tolikokrat doslej poskušal razumeti.

»Babica, kar spomni se, kako si prek Skypa poklicala v Avstralijo svojo sestrično, ki ne govori ne slovensko ne angleško. Težko bi se po telefonu kaj zmenili. Brez tega medija,« je poudarila Lucija, »verjetno z njo še danes ali sploh nikoli več ne bi govorila.« Lucija je postavila odličen argument, potem ko je začutila, da v svojem prepričanju ni povsem sama.

In ponovno se je oglasila Maja, ki je sicer vedela, o čem govorijo, toda odgovora na vprašanje še vedno ni znala sestaviti. »Bi mi lahko zdaj kdo na kratko odgovoril?« je že nekoliko nestrpno prosila.

Lucija je znova izrabila priložnost, da dokaže svoj prav, zato je pohitela z rešitvijo: »Vprašaj strica Googla.« Maja jo je začudeno pogledala. Svojo starejšo sestro je imela zelo rada, a včasih bi jo najraje udarila po glavi, da bi se streznila in povedala kaj tako, da bi tudi ona razumela.

»Pa napiši kaj o družbenih omrežjih, ki so tudi mediji,« je predlagal dedek.

»Če pa ne znam!« se je mala deklica ujezila. Zdaj so jo začudeno pogledali. Zdelo se jim je namreč samoumevno, da človek ve, kaj so družbena omrežja, saj živimo v času, ko ob rojstvu otroka ne podarjamo več igrač, pač pa le *lajke* na Facebooku.

Anika Črnigoj, 4. e, *Pomlad*

»Poglej, medij je čisto vsako sredstvo, s katerim lahko komuniciraš z drugimi ljudmi. To pomeni, da jim nekaj sporočaš. Mediji so lahko knjige, časopisi, plakati, radio, televizija pa tudi internet,« ji je skušala pomagati babica, ki je imela kar malo slabo vest, ker je pozabila, da je Maja res še otrok. Tak, kot ga je poznala iz »svojega« časa.

Videla je, da je Maja začela pisati, zato je odgovor počasi ponovila in ga mestoma še dopolnila z razlago.

Ko je Maja končala, je sledilo novo vprašanje: »Kaj so pa družbena omrežja?«

»Tu pa naj ti pomagata Lucija in dedek,« se je hudomušno izgovorila babica in se zatopila v razpletanje vozla iz volne.

Lucija se je počutila pomembno in dedku sploh ni dala možnosti, da bi se oglasil. Navsezadnje pa je dedek babičin poziv preslišal, ker je bil znova med časopisnimi vrsticami. »Družbena omrežja so virtualna mesta, kjer se ljudje spoznavamo, preživljamo prosti čas, se zabavamo, pogovarjamo in podobno,« ji je narekovala Lucija, ki še vedno ni mogla razumeti, da njena lastna sestra nima pojma o tako vsakdanjih in pomembnih stvareh.

Pa se Maja, ki je sicer vse skrbno zapisala, vseeno ni dala: »Zakaj ste potem prej rekli, da družbena omrežja ločujejo ljudi, če pa jih združujejo oziroma povezujejo?«

Babica in dedek sta ostala tiho, zatopljeni vsak v svoje delo. Odgovoriti ji je morala Lucija: »Ker ko si na primer na Facebooku, nisi več pozoren na ljudi, ki so dejansko poleg tebe, ker si v stiku z množico svojih fb-prijateljev. Razumeš?«

»Pa zmoreš imeti res vedno vse fb-prijatelje v mislih?« je čisto resno vprašala Maja.

»Oh,« je zavila z očmi Lucija, potem pa s težavo priznala, da je to nemogoče. Dedek in babica pa sta si skrivaj pomežiknila.

Maja je vedela, da je ta Lucijin *oh* pomenil konec njunega tokratnega pogovora, zato je začela pisati sama. Za vsak primer pa si je vendarle polglasno narekovala odgovor: »Družbena omrežja povezujejo tiste ljudi, ki so trenutno priključeni nanje, in ločujejo prav te ljudi od tistih, ki so takrat v njihovi neposredni bližini.«

Naslednjo nalogo je znala narediti sama, v sobi pa je spet zavladala tišina.

Anika Črnigoj, 4. e

Anika Črnigoj, 4. e, *Jesen*

On

Rekli so mi pijanec,
kreten, brezdomec, Bosanec.

Priznam, da rad ga pijem,
da preteklost, spomine ubijem.

Oznako kreten težko prenesem.
Nekoč napisal sem sto in eno pesem.

In res je tudi to,
da sem brez strehe nad glavó.

Bosanec pa gotovo nisem,
saj rad slovensko govorim in pišem.

Najlepše mi pri srcu je,
ko nemo človek mimo gre.

Tako vsaj vem, da ne obsoja.
Ne zanima se in vzdevkov ne posoja.

Anika Črnigoj, 4. e

Pod masko

Preprost gib roke je povzročil, da je sladka bolečina preplavila njeno telo. Škrlatna kri je počasi začela lesti po zapestju navzdol in kapljati na trda betonska tla. Na začetku vztrajno, nato pa vedno počasneje, dokler se ni popolnoma posušila in je na zarezi nastal lep kupček strjene krvi. Iz jakne je potegnila robček, ki ga je malce zmočila z vodo iz plastenke in z enim samim gibom odstranila vso kri. Rano si je povila s preprostim povojem, ki je bil že tolikokrat uporabljen, da na njem ni bilo več sledu o prvotni belini. Rokav je potegnila čez prevezo in s počasnimi koraki odšla iz stavbe.

Tisti, ki vedo, jo sprašujejo, zakaj. Čeprav je odgovor vsakič enak in zanjo tako zelo preprost, ne odgovori vedno, ali natančneje, vsakomur. Vsakdo ne razume!

Že dolgo čuti, da ji življenje ne vrača niti toliko spoštovanja, kot bi ga potrebovala, da bi ostra mrzla britvica obležala na površini roke, še preden bi jo pogrela z lastno krvjo. Naj bo prijazna do sebe, tako kot je prijazna do drugih, ji odmeva v glavi, toda že dolgo ne več dovolj glasno, da bi preglasilo njene krike, ki ji preplavljajo telo in dušo. V čem je razlika, ali je poškodovana duša ali telo? Zanje te razlike ni več že dobri dve leti. Ostajajo le različno globoke in široke brazgotine ...

Večini jih zaenkrat še dovolj spretno skriva. Pogosto jo pri tem rešuje vedra obrazna maska, mil nasmehek in iskriv pogled, ki ju je premogla od nekdaj. Nista je še izdala, ne nje ne njenih mračnih čustev, ki se bohotijo v njej in jo imajo vse pogostejše v oblasti ...

Zato jo je vse pogostejše tudi strah. Kaj če ... Ne. Ne, ne ... Njej že ne! Saj bo prišel! Bo! Mora priti! Nekdo, ki ji bo zacelil in zabrisal brazgotine. V duši in na roki. Pokazal ji bo, da mu je mar za njena občutja, misli, skrbi ... veselil in jokala se bo z njo. In zanjo. In veselila in jokala se bo z njim in zanj tudi ona. Saj še zna. O, ja, zna!

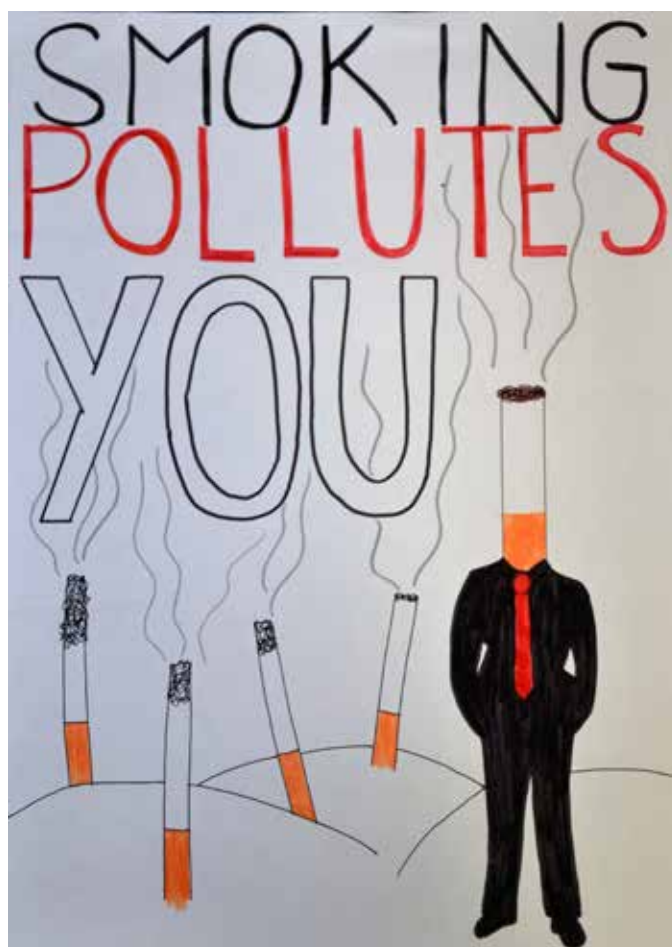
Ta Nekdo jo še drži pokonci. A se ga prav zato tudi boji iskati. Boji se spoznanja, da se je motila. Kot se je že pri marsičem. Kaj če ga ni in ga ne bo? Človeka, ki bi jo znal spoštovati, ljubiti. Jo oživiti in ohranjati živo.

Ve tudi, da je meja med tu in tam tanka ...

Patricija Pregelj, 4. e

Sendi Radenović, 4. e, Stop

Ana Melink, 4. e, Stop

Vesoljček Edi – novoletne igrice dijakov programa Predšolska vzgoja

Naše delo se je začelo že lansko šolsko leto. Najprej smo si morali zamisliti koncept uprizoritve. Temu so sledili priprava scenarija, delo z besedilom ter izdelava scene in kostumov. Tako so v vsakem razredu nastale tri igrice *Vesoljček Edi*, *Poredna muca* in *Snežak Korenjak*, katerih namen je bil razveseliti predšolske otroke v mrzlih decembrskih dneh.

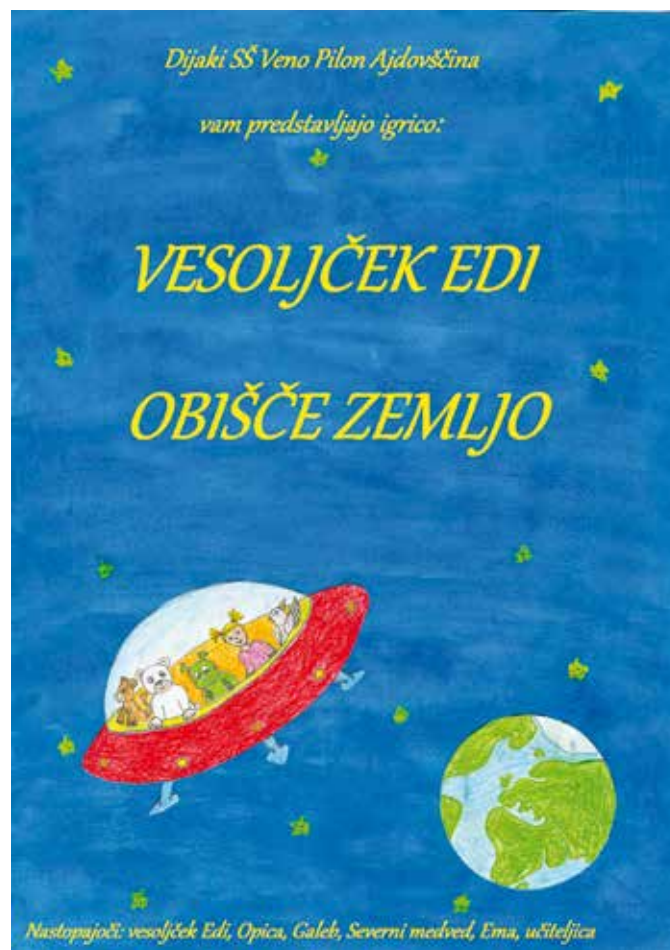
Novembra so sledile intenzivne vaje. Najprej smo se posvetili besedilu – skupaj smo ga prebirali, ga poskušali čim bolj usvojiti in ga vzeti za svojega. Sočasno smo izdelovali tudi sceno in kostume. Vsi izdelki so torej rezultat našega vloženega truda, seveda s pomočjo profesorice in profesorjev. To, da smo samostojno obdelali celoten proces nastajanja novoletne igrice, je za nas, bodoče pedagoške delavce, izredno pomembno. Poleg osebne rasti, ko smo bili postavljeni v nevsakdanje položaje in smo se morali neprestano prilagajati, nam je ta projekt prinesel tudi ogromno znanja pri uresničevanju ustvarjalnega procesa.

Decembra pa smo začeli z nastopi. Četudi smo se v procesu nastajanja igrice zelo zabavali, je bilo treba vložiti kar nekaj napora in potrpežljivosti, saj je včasih med nami prišlo tudi do nesoglasij.

Naša publika je bila številčno zelo raznolika, od zelo majhnega števila gledalcev do več kot sto otrok. Kar dvakrat smo nastopali tudi na svoji šoli: vzgojiteljicam, staršem in otrokom iz vrtca, ki je v prostorih ob naši šoli, ter ob obisku Dedka Mrza, ki so ga skupaj s svojimi otroki obiskali profesorji in drugi zaposleni z naše šole. To je bila za nas dijake prav posebna izkušnja, saj smo svoje profesorje videli tudi v vlogi staršev.

S svojo igrico smo obiskali veliko večino vrtcev po Primorski, šli pa smo tudi na Gorenjsko. Da smo prišli do nekaterih otrok, je bila včasih pred nami kar dolgo pot, a povsod smo bili res prisrčno sprejeti. V vsakem vrtcu smo imeli na razpolago drugačen prostor, ki smo se mu morali prilagoditi. Ponekod smo imeli res malo prostora, a smo se zato toliko bolj potrudili.

Med samimi igricami so se nam dogajali tudi razni zabavni pripetljaji. Presenetilo in nekoliko iztirilo nas je, ko je eden od sošolcev soigralcev pozabil besedilo. Spretno se je rešil in besedilo povedal nekoliko po svoje, tako da otroci sploh niso opazili, da ni bilo vse, kot bi moralo biti. Taki in podobni spodrsaljaji so nam vlili samozavest in v nas okrepili zavedanje, da zmoremo tudi iz zagat potegniti najboljše.

Nastopanje po vrtcih mi je bilo zelo všeč, saj sem pridobila veliko novih izkušenj, videla različne vrtnice in kraje po Sloveniji. Pri tovrstnem projektu bi z veseljem še sodelovala. Tudi med seboj smo se zelo povezali, kar mi zelo veliko pomeni.

Klara Pregelj in Nina Poropat, 4. e

Ogled gledališke predstave *Ana Karenina* v ljubljanski Drami

Dijaki četrtnih letnikov programov Predšolska vzgoja in Gimnazija so si v sredo, 14. decembra 2016, ogledali odsko priredbo znamenitega Tolstojevega romana *Ana Karenina* iz leta 1878, ki jo je na odru ljubljanske Drame ponovno oživil režiser Dušan Jovanović. Kako so zgodbo o veliki neobvladljivi ljubezni plemkinje, soproge in matere Ane Karenine, ki je prevelika za družbo in njeno moralo, za njene rigidne zakone, ozkosrčnost in neprizanesljivost, sprejeli dijaki, razberemo iz njihovih komentarjev v nadaljevanju.

»Že samo literarno besedilo Leva Nikolajeviča Tolstoj ima močno simbolno in psihološko vrednost. Čustvovanje dramskih oseb so ustvarjalci podkrepili tudi z glasbenimi in vizualnimi učinki, kar je dalo predstavi dodatno vrednost.«

»Dramska uprizoritev je prikazovala družbene razmere v takratni Rusiji. Popolnoma sem se vživela v predstavo. Glasba je v vsem dopolnjevala besedo in vidno podobo predstave. Tudi scena je bila nadvse premišljena in praktična. Najbolj me je navdušil efekt luči, ki je dodatno izpovedoval čustva dramskih oseb.«

»V predstavi smo se soočili s številnimi oblikami nesrečne ljubezni. Doživeto sem spremljala žalost Anine prijateljice, ko je opazovala čustven ples Ane Karenine in Vronskega, skoraj pa bi mi strlo srce, ko je Aleksander Karenin iztrgal Ani iz naročja sina Serjožo, s čimer je simbolno je uničil vez med materjo in otrokom.«

»Zelo poseben je bil tudi prizor, ko sta Ana in njen mož sedela pri isti mizi in skupaj večerjala, govorila pa sta vsak zase. Razumela sem ga, kot da sta Ana in Aleksej sicer živela skupaj, mislila in delala pa sta vsak zase. Nista se niti slišala niti poslušala.«

»Številnim nam je zagotovo ostal v spominu ljubezenski prizor Ane Karenine in Vronskega, ki je bil prikazan z izrednim občutkom za lepoto in čustvenost in z izjemnimi svetlobnimi efekti.«

»Gledališka predstava je bila odlična. Nisem pričakovala, da mi bo tako všeč. Vsi igralci so se izjemno potrudili in se popolnoma vživeli v vloge. Kot je bilo pričakovano, je največjo pozornost požela glavna igralka Polona Juh, ki je zelo spretno menjavala čustvena stanja in je pokazala razplatenost in tudi razcepljenost duše, ki jo je doživljala Ana Karenina.«

»To je ena tistih predstav, ki jih nikoli ne pozabiš.«

Vtisi dijakinj in dijakov iz 4. e razreda

Mariana Medic, 2. č, *Spring fantasy*

Gledališka predstava *Šeherezada* v Mestnem gledališču ljubljanskem

Na kaj pomislimo, ko slišimo večbesedno zvezo tisoč in ena noč? Najbrž pomislimo na pripovedovanje zgodb, mogoče nas spomin vodi celo v rano otroštvo, ko so nam odrasli pripovedovali pravljice za lahko noč. Kaj pa se zgodi, če vsem tem prijetnim spominom dodamo še glasbo, kostume, ples, petje, vonj tobaka iz vodne pipe?

Dijaki višjih letnikov obeh programov, Gimnazija in Predšolska vzgoja, so na zadnje vprašanje dobili odgovor. Prvi torek v decembru so se odpeljali v Sežano in si v tamkajšnjem kulturnem domu ogledali predstavo *Tisoč in ena noč*, ki jo je na oder postavilo Mestno gledališče ljubljansko.

Tisoč in ena noč spada v zlato dobo islamske civilizacije (8.–13. stoletje) in je ena najboljšežnejših zbirk ljudskega pripovedništva. Zgodbe izvirajo iz Perzije, Sirije, Egipta in Indije. Šeherezada, vezirjeva hči, maščevalnemu sultanu Šahrijarju zgodbe pripoveduje tisoč in eno noč in si tako ohranja življenje.

Kako pa so predstavo doživeli dijaki?

»Uvodni del ali tako imenovana okvirna zgodba nas je navdajala s pomislekom, da se na odru ne bo nič dogajalo in bomo vpeti samo v pripovedovanje. A nastopajoči so nas kaj kmalu prijetno presenetili, ko so pripoved poživili s plesom, pesmimi, pristinimi rekviziti in oblačili. Uspelo jim je pričarati občutek, da nisem v gledališču, temveč nekje v Arabiji.«

»Všeč mi je bil način predstavitve zgodb: prepletali so se glasba, petje, igra, interpretacija. Scena je bila preprosta, oblačila in maske so bile vrhunsko izbrane, glasba in ples pa sta nas ponesla v arabsko okolje.«

»Najbolj doživeto je bila predstavljena zgodba o grbavcu, saj se je igralec Gregor Čušin izredno dobro vživel v vlogo. Presenetil nas je, ko je rekel: »Ne boste verjeli, tudi jaz sem Šeherezada.« Poleg tega nas je ob številnih situacijah spravljal v smeh.«

»Muzikal mi je bil zelo všeč, prepričala sta me tako petje kot ples. Najbolj mi je ostala v spominu pesem, ki jo je ob odlični spremljavi kitarista Igorja Leonardija zapel igralec Domen Valič. Ana Dolinar pa je s svojo vlogo v pripovedovanje odlično vnesla tudi erotične elemente.«

»Zanimivo je bilo, kako so imela dekleta različno spleteno lase v kite, da so se razlikovale.«

»Dve uri sta prehitro minili, saj je bila predstava izvirna, unikatna, drugačna. Zgodbe so se čudovito prepletale.«

»Predstava se je zaključila z elementi aktualizacije, saj se zgodbe beguncev, ki iz arabskega sveta prihajajo čez morje, da bi preživel, močno prepletajo z zgodbo Šeherezade – pretresljivost obeh izhaja prav iz vsakodnevne borbe za lastno preživetje.«

Vtisi dijakin in dijakov iz 3. č in 3. e razreda

Adriana Ronkali, 3. a

The greatness of a man is a measure of his own humanity

Being a Man mandates more than just flesh and blood and all the awards and achievements one can brag about. It is about one's mind set, one's ability to empathize with others as well as the time and energy that one is prepared to share with, and for, other people. Moreover, the one overarching concept that comprises all great people is unquestionably dedication to those who are in need. However, it does not need to be millions of people that benefit from that effort. It is about one person at a time. Feeding one hungry child, assisting one weak old person, listening to someone who is depressed.

Furthermore, one must engage in such a commitment on a daily basis, not simply whenever one desires or fancies. It is about developing a humane mentality that drives a person into this type of personal development. Performing small acts of compassion to help others may not seem like much - it may, in fact, seem like just a drop in the ocean. And yet, it is a very important drop. It means facing a new beginning on a daily basis. It is something so real that each of us can do every day, anywhere in the world. Mother Theresa once said: »There is no need to look for slums to discover poverty and lack of love. In each and every family, someone is suffering. That is something we all come across. «These are the moments where every single one of us can engage in positive change.

However, to be able to get away from focusing only on yourself, you first actually need to learn to accept yourself, to realize that you have limitations and to understand that the world spins not only around you. Once you stop caring only about yourself and stop viewing your own mind above all other measures (in a sense, becoming your own deity), then you are able to see the people around you. The sad, the depressed, the hungry – people in need who may be as close as your next door neighbour. You do not need to go to Africa or Asia to start being noble, you can simply have a word with your neighbour without thinking that everything should be all about you.

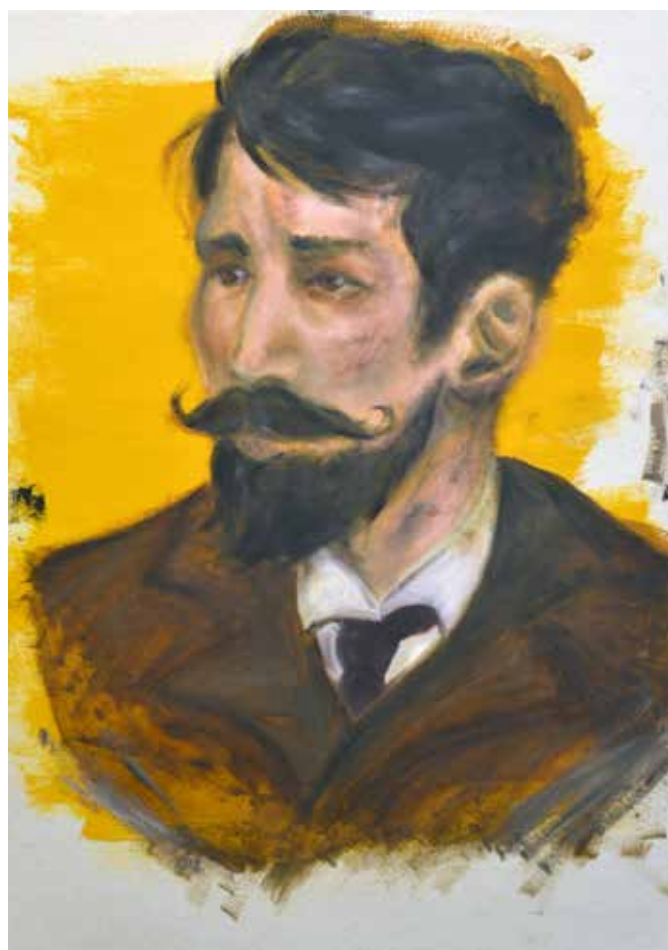
And yet, how often do we behave in this way? How often is it about us and only after a few miles, about someone else? It is truly a long journey but it starts with a simple thought: Who am I and what am I here for? If it is to do something good and noble without seeking the limelight, then I might even be able to do something for the benefit of others.

mag. Melita Lemut Bajec

Respect

Respect is a powerful tool,
use it so you won't look like a fool.
Respect each other, respect them all,
but yourself the most of all.
Respect should be given and also received,
so let's step together and make it achieved.

Lara Jež in Lana Bratož, 1. a

Ana Špacapan, 4. a

Perhaps our eyes need to be washed by our tears once in a while so that we can see life with a clearer view again

This quote inspires me to see the positive things in my life. Only after something bad happens, you start to think more positively and look for a resolution. We should also bear in mind that happy moments take turns. From every bad experience, something new arises. We have to focus on that and suppress bad thoughts. If we have a bad day and things do not work out our way, we should not give up. We have to try this again and again and again. This quote corresponds to a person who I would like to become: an optimist who never lets bad things stop you. I want to be fearless and overcomes obstacles which are on my way.

Polona Sulič, 2. b

Live each day as if it was your last

I chose this motto, although it does not correspond to how I live, but I how I would like to. To me this motto says that I should enjoy every second of my life, do the things I love to do and not worry about anything. You should experience new things, feel adrenaline in your blood and live every day of your life to the fullest, because you never know what might happen tomorrow. Otherwise you might be disappointed once you figure out that you wasted your time on unnecessary things.

Kristina Gregorič, 2. b

Nothing is given, everything is earned

That's the way I see life and also the way I live it. Since I was little my dad has been telling me that there is not a thing on Earth that you can get without putting effort in it or sacrifice. At first I thought he was joking and playing around but through my life I am slowly getting his point of view. For example, you cannot get a good grade in school without studying. It is that simple. I must admit that even now at the of 16 I still do not quite think that this quote is true, although I am slowly seeing its meaning. I have lots of dreams and goals in my life that I believe I can achieve. How? By hard work because at the end everything pays off.

Matija Stibilj, 2. b

Respect and education go hand in hand

It depends on the society and its educational system. The system is good if it has a tendency to make people collaborate and learn to understand others and with that themselves. That means people are more open to one another and they try to incorporate skills they learned in educational program into their lives. They were taught to respect others and, therefore, anticipate others to respect them back.

The complete opposite are the communities where educational system is not on a high enough level. There teachers do not work in collaboration with their pupils and selfishness gets into the limelight. When people become selfish it is already too late. They will probably only care about themselves, bash other people and disrespect them. The educational program can only be effective if it starts in an early era of child's growth. Once the opportunity is missed, the person will most likely never change.

Miha Kovač, 2. b

What would it take to live in a world where people respected each other?

Today's world is divided in bits and pieces and is not united as one. The reason for this is disRESPECT, which causes misunderstandings and wars. To solve it, it would take enormous amount of time, energy and people's collaboration.

To begin with, presidents worldwide should give speeches on RESPECT in front of their citizens to spark the issue of respect. With people being aware of the problem, small groups should be made inside the country that would be connected with others in other countries. Through special activities and meetings they would build RESPECT between each other.

As I see this as an effective way of solving the problem of disRESPECT, I would suggest a worldwide association RESPECT to be created which would unite the whole world together.

Matija Stibilj, 2. b

It wouldn't take that much to respect each other

Respect is all about making others feel important and equal and letting them know there are no wrong beliefs as long as they really stand by them. Even though we might be truly aware of that, thinking someone is not right is sometimes a completely natural and subconscious action. In my opinion, if we all just change our points of view for a little bit and if we all keep an open mind, our society could be much more comfortable for people all around the world. But I also think that there is no such thing as the perfect community where everyone behaves respectfully towards each and every other human being.

Amina Munjaković, 2. b

Be who you want to be, not what others want to see

Being myself is one of the most important things in my life.

I have chosen this motto, because it inspires me to be brave and decisive, and not let be influenced by people who comment who I must be or what I should wear. Of course I like other people's opinion about me in a truthful way, but if someone commanded me exactly what to do with my life, it would hurt me and I would feel humiliated.

Being who you want to be is sometimes very difficult, because you do not always reach your goals. However, by being persistent, you can make it. The fact is that life is not simple – sometimes you don't achieve what you expect, but you must go on and must not burden yourself with the people who want to harm you or who want you to change the way they expect you to be.

Nika Marušič, 2. b

A person's a person, no matter how small

I've chosen this quote, because it doesn't speak only to me but to everyone. People are important just because they are people, no matter their skin colour, social and financial status, or disability. We are all people and we deserve to live the life that we were granted.

This quote corresponds to me, because I think that we are all equal and we shouldn't be judgemental towards each other. We should always be ourselves, therefore we shouldn't mind what other people think about us. We were put in this world for a reason and not to be judged of who we are.

The quote says a lot. Not only does it speak to only one human, but to all humanity. In other words, as we are only people, putting our differences behind us and trying to understand each other would give dignity to all of us.

Neža Ferjančič, 2. b

Writing for rights (with Amnesty International)

In December, Amnesty International Slovenia invited us to participate in a global letter-writing campaign. We would join people across the globe and write letters for those whose basic human rights are being attacked. As we care about human rights and think they should be respected, we decided to take part in the campaign. Moreover, we were just about to learn about writing formal letters at the English lessons in 2a and 2b, so this was a great exercise for the students at the same time.

There was some hesitation at first, as the students were not sure someone would really read their letters. They doubted they would have an effect on the leaders' decisions. However, we then found out we were not the only ones to write for rights, so we assumed the huge quantity of the letters should do the trick.

And so we wrote ...

We told the president of Malawi to protect people with albinism from murder; we told Canada's prime minister not to sacrifice Indigenous rights for a hydro-electric dam; and urged Barack Obama to pardon Edward Snowden. Our letters were first sent to Amnesty offices in Ljubljana and forwarded to the leaders' offices right after.

We now hope our words, the strongest weapon we have, will change lives and contribute to a greater respect of human rights in the world.

Here are only some of the letters we wrote ...

President of the Republic of Malawi December 13, 2016
Professor Arthur Peter Mutharika
Office of the President and Cabinet
Private Bag 301
Lilongwe 3
Malawi

Ajdovščina, 11. 11. 2016

Your Excellency,

I am a 16-year old student from Slovenia and I have heard a story about Annie Alfred, a child with albinism. It shocks me to think that even nowadays people are treated differently just because of their skin colour.

About 7 000 to 10 000 people in Malawi are born with albinism and face discrimination due to it on a daily basis. They are being called names and made fun of them. As it is believed that the bones or hair of those who have albinism are precious or possess some special powers, they try to abduct, attack or even kill them.

Firstly, these beliefs are completely senseless, but more importantly, they cost people's lives. Human rights are being violated and people's lives are at risk. This is an urgent matter and needs to be stopped right now. Please help.

Yours sincerely,

Sanja Bizjak, Slovenia

Sanja Bizjak

President Obama, The White House November 28, 2016
1600 Pennsylvania Avenue NW
Washington, DC 20500
USA

Ajdovščina, 11. 11. 2016

Your Excellency,

We are 16-year-old students from Slovenia and we were informed about the Edward Snowden's case at our English class. As we were discussing human rights, we came across his story about facing decades in prison because he revealed how governments are secretly invading our privacy.

Edward Snowden, a whistleblower, courageously changed the world. He risked his own freedom by speaking a global debate, changing laws and helping to protect our privacy. He even achieved that some well known companies, including Apple and WhatsApp, are now doing more to protect our personal information. We do not quite understand why he was accused of selling secrets to enemies of the USA because he acted completely solely in the public's interests.

We urge you to pardon Edward Snowden and guarantee him a fair trial in his home country. Please, act to protect our privacy because it is the State's obligation to protect human rights and we think that Edward's rights are not being respected.

Thank you for your attention to this urgent matter.

Yours sincerely,

Amina Munjaković
Lina Pavlin
Zala Ferjančič
Teja Kobal

Amina Munjaković

Lina Pavlin

Zala Ferjančič

Teja Kobal

Rdeča kapica poliglotka tokrat obeležila evropski dan jezikov

Da bi obeležili evropski dan jezikov, sta se dve ekipi navdušenih poliglotov naše šole odpravili na večjezikovno akcijo po Ajdovščini. S svojevrstno različico pripovedi o Rdeči kapici v kar petih jezikih so dijakinje in dijaka navdušili otroke v treh ajdovskih vrtcih in očarali prvošolce obeh osnovnih šol. Oglasili so se tudi v Lavričevi knjižnici in zabavali naključne mimoidoče v Mercator centru ter na ajdovski tržnici. Pravljico so začeli v angleščini, nadaljevali v italijanščini, babico je volk pojedel v francoščini, Rdečo kapico pa v nemščini. Zgodbo so zaključili v slovenskem jeziku, svoj del pa so prispevali tudi otroci, ki so se izkazali za zelo aktivne in novih besed željne poslušalce. Da se ti v bogati jezikovni mešanici ne bi izgubili, so zgodbo ponazarjale tudi lutke.

Julija iz 3. b razreda, ki je zastopala francoščino, je dogodivščino tega dne doživljaja takole:

»Prva skupina se je najprej odpravila v sosednjo osnovno šolo, in sicer v tretje razrede. Tu so nas otroci najbolje sprejeli. Vedeli so, da ta dan praznujemo evropski dan jezikov, saj so se o tem že pogovarjali z učiteljico. Pozorno so prisluhnili in ostali zbrani skozi celotno zgodbico. Čeprav jezikov niso razumeli, sta se jim zdela zanimiva naša interpretacija in različen zven tujih jezikov. Posebej zanimivo je bilo, ko je v enem izmed obiskanih razredov deklica nadaljevala v srbsščini. Govorila je zelo gladko, saj je to njen materni jezik, ostali pa smo bili navdušeni, ker je dodala še šesti jezik.

V knjižnici smo nastopali otrokom, starim od 4 do 5 let. Uvod in zaključek smo prilagodili. Bilo pa je opaziti, da mlajši otroci ne zmorejo ostati zbrani toliko časa. Pripoved zanje ni bila dovolj zanimiva, saj je niso razumeli. To kaže tudi na dejstvo, da še nimajo razvitega smisla za abstraktnost. Kljub temu smo skupaj zaključili in se nato še poigrali z lutkami.«

In kako so izkušnjo videle lutkarice Petra, Karin, Tara, Rebeka in Lara iz 2. e razreda?

»Za vse nas, tudi za pripovedovalce in otroke, je bila to poučna in prijetna izkušnja. Otroci so se zblížali s tujimi jeziki, lutkarji in pripovedovalci pa smo se zblížali z otroki. Ti so zavzeto poslušali in odgovarjali na vprašanja pripovedovalcev, saj nekaterih jezikov še nikoli prej niso slišali. Nekaj besed so se tudi naučili in jih poskušali izgovoriti. Tudi vzgojiteljice in učiteljice so menile, da je bila to zanimiva izkušnja. Pri nekaterih otrocih je bilo opazno, da niso dobro

sledili zaradi nepoznavanja jezikov. K sreči so si lahko pomagali z lutkami in si tako lažje predstavljali celotno zgodbo. Z veseljem bi še enkrat ponovili nastop, saj smo v njem zelo uživali.«

»Jeziki niso kar tako,« pravi Teja iz 2. b razreda, tudi ena izmed pripovedovalk. »Jezik. Kaj to sploh je? Je organ, s katerim si pomagamo pri žvečenju hrane, lizanju sladoleda in lizike. Je tudi del govornega aparata, s katerim se sporazumevamo. Jezik je torej sredstvo sporazumevanja. Vse to smo dijaki Srednje šole Veno Pilon Ajdovščina in otroci iz vrtcev ter osnovnih šol spoznavali na evropski dan jezikov. Otroci so našo pripoved z zanimanjem poslušali in se učili novih besed. Prav lepo jih je bilo videti, ko so sodelovali in pridno ponavljali besede za nami.

Na koncu smo zgodbico predstavili še v Mercator centru v Ajdovščini, kjer pa nismo imeli veliko poslušalcev. Zdi se mi prav, da javnost opozarjamo na pomen učenja jezikov ter spodbujamo večjezičnost. Treba se je zavzemati za jezikovno in kulturno raznolikost v Evropi in svetu, jo ohranjati ter spodbujati.«

Znanje jezikov je pomembna veščina našega časa, zato je dobro, da se z njimi seznanjamo že od malih nog. Toliko bolje, če se ob tem zabavamo. Nikakor pa ne gre pozabiti, da je prva, ki jo moramo negovati in spoštovati, naša ljuba slovenščina.

Misli je zbrala Staša Benko, prof.

Rispetto – un sentimento

Il rispetto è un sentimento o comportamento di riguardo e stima verso una persona. Io lo vedo come quell'enorme fenomeno intimo, spontaneo, verso qualcuno che per me ha un gran valore e merita di essere osservato e considerato.

Il termine »rispetto« deriva, infatti, dal latino *respicere* nel significato di guardare, volgere lo sguardo attorno, guardare in dietro, rivolgere l'attenzione. Il rispetto è cioè il guardarsi indietro, è quel momento di riflessione che ci ferma per un attimo. Rispettare è accorgersi, notare, fermare la propria attenzione.

Non possiamo pretendere il rispetto.

Non possiamo aspettarci il rispetto di chi non rispettiamo.

Non possiamo rispettare altri se non rispettiamo se stessi.

Il rispetto per se stessi è forse il primo passo verso il rispetto per tutti?

»Rispetta te stesso e gli altri ti rispetteranno.«
(Confucio)

Tanja Kodelja, prof.

Il rispetto è per quelli che se lo meritano, non per quelli che lo pretendono.

Quante volte vi è già successo che qualcuno vi ha detto che si deve rispettare i propri genitori? Senza alcun dubbio lo avete sentito tantissime volte quando eravate ancora dei bambini e probabilmente ve lo dicono ancora oggi. A causa di questo **è il fatto che** nella nostra società il rispetto ha un gran ruolo ed il concetto viene insegnato alle persone già nei primi anni della vita.

Tipicamente il rispetto è definito come un sentimento di stima nei confronti di una persona ritenuta degna. Purtroppo questa definizione non è l'unica, e molte volte ci ritroviamo davanti a delle persone che non solo chiedono di essere rispettate, ma lo pretendono. Di solito si tratta di persone privilegiate, come ad esempio politici e direttori che si trovano più in alto nella scala sociale. Ma non solo, ci viene insegnato che dobbiamo sempre rispettare gli anziani e gli insegnanti. A questo punto ci dobbiamo chiedere se queste persone il rispetto se lo meritano davvero. Il rispetto non dovrebbe mai provenire dal fatto che una certa persona è ricca o popolare. Invece dovremmo sempre prima conoscere una persona è solo dopo di questo stabilire se vogliamo rispettarla o no.

Se continueremo cecamente ad rispettare coloro che il rispetto non se lo meritano, per la parola rispetto, ironicamente, non avremo più nessun rispetto.

Katarina Medved, 4. a

Alen Milavec, 1. a, *Na mostu*

Nulla è più spregevole di rispetto basato sulla paura

Il rispetto è qualcosa, che si deve dare a tutto che esiste, specialmente a noi stessi. Rispettare un'altra persona significa accettare che le nostre percezioni non sono obiettive e che tutti abbiamo il diritto di esprimere la propria individualità. Non possiamo mai essere d'accordo con tutti, ma tutti meritano di essere ascoltati, anche se la loro opinione sembra poco intelligente e banale. Possiamo avere più rispetto per qualcuno, però deve guadagnarselo. Questo è necessario farlo senza l'uso dell'intimidazione e costrizione. Il rispetto basato sulla paura non è vero, è corrotto e spregevole. Il vero rispetto è reciproco e qualcuno che ci rispetta non userà mai la paura per essere rispettato da noi. Ci aiuterà a crescere e crescerà con noi.

Ana Špacapan, 4. a

10 febbraio 2016

Caro diario.

È passato tanto tempo dall'ultima volta che ti ho aperto. Oggi quando sono arrivata a scuola, nel corridoio ho visto sullo schermo la scritta: 10 febbraio – la giornata della sicurezza su internet, e queste parole non mi escono dalla mente per tutta la giornata. Non perché l'idea della giornata di Internet sia una cosa insolita, ma perché dovunque guardo, vedo la gente fissare i telefoni e tablet. Ho riflettuto su perché il fatto che gli alunni nei corridoi della scuola non parlano tra di loro, mi ha turbato molto. Tutti rivedono le ultime notizie su Facebook o guardano le foto su Instagram con tanto zelo che non sono consapevoli della loro vita, la vita fuori del pezzo di vetro brillante dove il tocco ha il ruolo del fatto compiuto. È comprensibile che con sviluppo tecnologico sia cambiata anche la forma della comunicazione tra la gente. Ma non posso trascurare il fatto e non chiedermi se la gente con aiuto del social network sta diventando più comunicativa solo perché in questo modo si può presentare nella luce migliore, farsi vedere agli altri così come vorrebbe essere.

Anch'io utilizzo alcuni social network e devo ammettere che a volte sono utili. Specialmente quando solo con un click puoi collegarti con un amico, ricordarti di un compleanno o altre giornate importanti o eventi che ti aspettano. Ti puoi

collegare con la gente di tutto il mondo, ma qui l'elenco delle cose finisce. Non capisco la gente che pubblica le foto indecenti. Ma non pensano delle conseguenze che questo potrebbe provocare? Inoltre, ho la sensazione che la vita privata non esiste più. I social network sono ogni giorno più normalizzati e perciò la maggior parte non li vede come un problema. La società funzionerà lo stesso perché la gente si abitua alle nuove tecnologie.

Proviamo a fidarci alle persone dall'altra parte della rete. Con loro non parliamo a quattro occhi e per questo i nostri rapporti sono più aperti.

Ana Špacapan, 4. a

I social network ci impediscono di essere se stessi, perché oggi la reputazione online è più importante di quello che sei veramente. La popolarità è misurata con i numeri dei like su Facebook e followers su Instagram e Twitter. I social network distruggono i nostri rapporti reciproci, inoltre, specialmente i giovani, non ricordiamo più le cose vissute ma il nostro ricordo è collegato con gli eventi pubblicati sui social network. Sacrifichiamo la conversazione ed esperienze per interconnessione.

Ma i social network, secondo me, non sostituiranno mai la vita reale. Questa ci permette di conoscere la gente nella parte fondamentale della loro

personalità. Le persone preferiscono scegliere la comunicazione non verbale perché li protegge dalle persone che si avvicinano troppo.

La domanda è se i social network davvero permettono costituire una vita sociale che altrimenti non sarebbe possibile? – No, possiamo costruire solo il muro che è esposto a tutto il mondo. E per quanto ne so, questa non è la scala per la vita sociale umana. La vita sociale non è il numero degli amici su Facebook ma sono gli amici dei quali ti fidi, con i quali sei come sei veramente e che ti accettano in tale modo.

Già la scelta di mandare i messaggi testuali invece di parlare a faccia a faccia, mi racconta qualcosa della nostra società; pronta per le nuove sfide tecnologiche - certamente, ma non è in grado di riconoscere le debolezze che fanno tutti uguali - vulnerabilità.

Caro diario, penso che tu sia d'accordo con me quando dico che i social network sono il motivo del declino dei rapporti personali, tanto fisicamente quanto psicologicamente. Preferiamo essere »da soli insieme« al "essere se stessi" e ci opponiamo al mondo. In questo modo è più facile, ma sicuramente non è il modo migliore.

Alla fine del giorno siamo solo le persone. Siamo fatti per comunicare a quattro occhi perché non tutto è nelle parole. La conversazione reciproca è più di questo. È il linguaggio del corpo, tono della voce e contatto con gli occhi, e questo sono le cose che i social network non potranno mai sostituire.

La gente continuerà a connettersi con tanto zelo che non sarà consapevole di quanto veramente si sta allontanando.

Lana Vovk, 4. a

Respekt

Respekt ist ein bedeutender Wert, der in der heutigen Welt nicht so geschätzt ist. Es geht um eine kulturelle Beziehung, die man zu jemandem oder etwas hat. Ich finde es wichtig, Respekt zu den Lehrern und Respekt zur Nation zu erwähnen.

Obwohl die Bedeutung der Nationalkultur und -sprache betont wird, finde ich, dass sie immer weniger unter uns existieren. Für viele Menschen ist das Erweisen der Nationalgefühle noch unangenehm oder sie finden es nicht wichtig. Respekt der eigenen Nationalität ist mit Selbstachtung verbunden. Dostojewski sagte, wenn du willst, dass man dich respektiert, so respektiere vor allem dich selbst.

Manchmal können wir Ältere oder auch unsere Lehrer sagen hören, dass die heutige Jugend keinen Respekt mehr hat. Aber Respekt muss man erst mit seinen Kenntnissen und Fähigkeiten, Ordnung und Disziplin verdienen. In der Schule gibt es noch Respekt zwischen den Lehrern und den Schülern, obwohl sich diese Beziehung in den letzten Jahren geändert hat. Respekt ist nicht selbstverständlich, aber wir müssen es unbedingt lernen. Wenn wir mehr Respekt hätten, hätten wir schönere Beziehungen. Und schließlich wären wir auch glücklicher.

Tadej Valič, 4. b

Jezikovne ekskurzije – dodana vrednost naše šole

Skupaj z dijaki, ki obiskujejo predmet drugi tuji jezik, vsako leto organiziramo in izvedemo ekskurzije v Rim, Pariz in Berlin. Dijaki se nanjo pripravijo s pisanjem referatov o zgodovini in znamenitostih mesta, znanih osebnostih in dogodkih v mestu.

Z igrami vlog se pripravijo tudi jezikovno, saj se morajo naučiti odzivati v tujem jeziku v določenem položaju (npr. kupovanje vstopnic, pogovor v hotelu ...). Poleg tega se dijaki že doma pripravijo na izpeljavo ekskurzije (orientacija v mestu, raba prevoznih sredstev ...), saj v mestu prevzamejo vlogo turističnega vodnika. Na ta način povežejo učne vsebine z vsakdanjim življenjem, delajo samostojno, znanje, ki ga dobijo pri urah rednega pouka, pa uporabijo za načrtovanje, pripravo in izvedbo konkretne dejavnosti v avtentičnem okolju.

Jezikovna ekskurzija v Berlin, februar 2016

Jezikovne ekskurzije so tisti vznemirljivi in težko pričakovani dogodki, ki se jih dijaki že ob vpisu v srednjo šolo najbolj veselimo. Da bi zadostili naši neusahljivi želji po spoznavanju tujih običajev in kulinarike, smo se dijaki 3. letnika gimnazije v spremstvu profesorjev Tatjane Marvin in Matjaža Trošta odpravili na štiridnevno ekskurzijo v Berlin.

Iz Benetk smo novim doživetjem naproti poleteli v četrtek, 4. februarja 2016, in po enournem poletu prispeli na letališče Schönefeld. Nemška prestolnica nas je pričakala v vetru in dežju, vendar nas to ni niti najmanj zmotilo. Preostanek dneva smo namenili obisku muzeja o hladni vojni Haus am Checkpoint Charlie na znameniti ulici Friedrichstrasse, kjer je potekala meja med Vzhodom in Zahodom.

Naslednji dan smo začeli z ogledom ohranjenega dela berlinskega zidu ob reki Spree in slavnega ‚Poljuba‘ med predsednikoma ZSSR in NDR, potem pa smo odšli na slovensko veleposlaništvo, kjer nas je zelo prijazno sprejela veleposlanica gospa Marta Kos Marko. Po izredno zanimivem, a žal prekratkem pogovoru, smo se odpeljali do dvorca pruskega kralja Friderika Velikega v bližnjem Potsdamu, nato pa do cerkve cesarja Viljema, ki je bila v 2. sv. v. zbombardirana. V bližnjem predelu Kudamm je bil čas tudi za nakupovanje, saj so tam številne svetovno znane trgovine, tisti bolj lačni pa smo poskusili odlične berlinske klobase Currywurst. Dan smo zaključili ob klepetu in pijači v znamenitem baru Klo.

Ker ima Berlin mnogo znamenitosti, smo si morali načrtno vzeti čas za obisk Brandenburških vrat in Reichstaga. Na vrh kupole sedeža nemškega parlamenta smo se celo povzpeli in se nagledali Bundeskanzleramta (sedež kanclerke) ter berlinske katedrale, ki smo jo tudi obiskali. Sprehodili smo se po ulici Unter den Linden, nakupovali na trgu Aleksander Platz in utrujeni vztrajali po ‚mavrični‘ četrti Warschauerstrasse.

Na koncu smo se sprehodili po Berliner Unterwelten, velikem bunkerju pod mestom, ki je bil zgrajen med hladno vojno in kamor bi se zatekli Berlinčani v primeru jedrskega napada. Najbolj pa smo bili navdušeni nad olimpijskim stadionom, ki je na nas naredil velik vtis. Ekskurzijo smo uspešno vodili dijaki sami in se pri tem skupaj s profesorjema veliko nasmejali. Skupna doživetja so okrepila prijateljske vezi, Berlin pa smo zapustili za mnogo izkušenj bogatejši. Upamo, da se bomo še večkrat vrnili.

Tadej Valič, 3. b

Zgodovinsko-kulturna izkušnja v Berlinu, december 2016

Kot vsako leto smo dijaki tretjega letnika gimnazije, ki se v okviru drugega tujega jezika učimo nemščino, tudi v tem šolskem letu obiskali glavno mesto Nemčije, Berlin.

V četrtek, 1. 12. 2016, smo po končanem pouku odšli z ajdovske avtobusne postaje v Benetke, od tam pa z letalom v Berlin. Pričakovanja so bila velika, napovedane temperature nizke, energije na začetku veliko, po pristanku in nastanitvi v hostlu pa smo bili od dolge poti že pošteno izmučeni.

Raziskovanje Berlina smo začeli v muzeju Checkpoint Charlie, kjer smo občutili hlad berlinskega zidu. Z njim smo se srečevali vse štiri dni in posledično spoznali številne zanimivosti o vsakdanjem življenju Berlinčanov iz časa, ko so bili razdeljeni na dva dela. To je bil čas, prežet s strahom in negotovostjo. Grozote druge svetovne vojne in osebnost Adolfa Hitlerja, ki smo jo spoznali že pri pouku zgodovine, smo ob obisku muzejev in drugih znamenitosti boljše začutili.

Kljub nenehnemu srečevanju z mračno preteklostjo Berlina teme našega izleta niso bile le temačne. Obiskali smo Potsdamerplatz, Berlinski podsvet, slavna Brandenburška vrata in slovensko veleposlaništvo, kjer smo se pogovarjali z diplomatom, ki je zelo obširno odgovoril na naša vprašanja. Predzadnji dan smo si ogledali Potsdam in kljub meglenemu vremenu občudovali njegove lepote. Najbolj nas je navdušila poletna vila Sanssouci, kar v francoščini pomeni 'brez skrbi'.

Mi, dijaki, pa nismo bili tako brez skrbi, kot so bili nekoč predstavniki najvišjega sloja, ki so počitnikovali v Potsdamu. Postavljeni smo bili namreč vlogo vodičev

in naša odgovornost je bila, da vse pripeljemo na pravi cilj. Vsaka skupina je bila zadolžena za en dan, a smo, čeprav smo bili tam prvič, do vseh znamenitosti prišli pravočasno in brez večjih težav. Dejstvo, da je temperatura znašala manj kot 0 °C, nas ni oviralo pri iskanju poti, saj so nas greli veselje, božično vzdušje praznično okrašenega Berlina, tu in tam pa tudi kakšen kozarec kuhanega vina. Ob večerih smo se lahko sami sprehajali po berlinskih ulicah in tako smo spoznali še sproščeno plat Berlina, ki je kot turisti čez dan nismo mogli videti. Tudi ta je na nas pustila velik vtis in v nas vzbudila željo, da bi se tja še kdaj vrnili.

Brina Koloini, 3. b

S hvaležnostjo in spoštovanjem, da sem lahko sodelovala

Potovanje v Pariz sem čakala od vstopa na srednjo šolo. Poleg tega je bila ta ekskurzija eden ključnih dejavnikov pri izbiri francoščine kot drugega tujega jezika in motivacija za aktivno učenje le-te v času mojih gimnazijskih let. V četrtek, 24. novembra 2016, smo dijaki končno zapustili šolske klopi in odleteli dogodivščinam naproti. Krasni štirje dnevi so prehitro minili.

Med letom sva s prijateljico tiščali glavi v turistične vodnike o Parizu, ko sva se naenkrat predramili in skozi okence zagledali ogromno žareče mesto v jutranjem prebujanju. V hipu sva videli vse izstopajoče in najvplivnejše znamenitosti, ki smo jih obravnavali pri pouku.

Prvi dan sva bili za vodenje po mestu določeni dve. Bila sem zelo neučakana, da vidim in predstavim znamenitosti, katerih opise sem prebrala doma. Všeč mi je bilo, da smo si vzeli dovolj časa za radovedno raziskovanje prestolnice. Trg Place du Tertre in razgled iz bazilike Sacré-Coeur sta me zares navdušila. S prijateljicami smo dan zaključile z okusno slano palačinko v tradicionalni Crêperie. V hotelu Luxia pa nas je presenetil receptor, ki je trdil, da ima slovenske korenine, kar je v naše prvotne vtise vneslo še kanček domačnosti.

Naslednji dan smo si ogledali celoten kompleks muzeja Louvre z originalnimi slikami in kipi, ki je naravnost osupljiv. Povzpeli smo se tudi na Slavolok zmage, središče dvanajstih avenij, ki oblikujejo zvezdi podobno obliko. Takšna razporeditev je posledica Hausmannovih projektov prenovitve Pariza.

Dijaki smo si želeli ogledati tudi pariško nočno življenje. Svetlikajoči Eifflov stolp je ponoči tako

enkrat kot hrustljava francoska štruca 'baguette' ob dveh zjutraj. Zelo sem bila zadovoljna, da smo izkušnjo delili z dvema najboljšima profesorjema, Samuelom Farsurejem in Matjažem Troštom, ki sta znala biti hkrati zabavna in resna. Zelo sem vesela, da sem lahko obiskala Francijo. Zame je bila to najboljša ekskurzija, kar jih je organizirala naša šola. Rada bi se zahvalila profesorju francoščine in profesorju matematike, ki sta si vzela čas za organizacijo enkratne ekskurzije v četrtem letniku.

Petra Rebek, 4. b

Paris et l'amour

On dit que Paris est la ville de l'amour. À mon avis, l'amour a de nombreuses formes, parce que j'aime beaucoup de choses.

Nous, les étudiants de troisième et quatrième année, avons pu les essayer quand nous sommes allés à Paris.

Mon choix préféré est l'amour de la nourriture. Nous avons très bien mangé parce que les plats étaient vraiment bons. J'ai essayé des escargots, de la soupe à l'oignon et pour le dessert aussi des macarons. Sur l'Avenue des Champs Elysées il y a en hiver un marché de Noël. Là, on peut goûter des crêpes différentes, aussi avec des châtaignes.

En plus, il y a l'amour pour la mode. Paris est une ville leader dans l'industrie du design de mode. Pour les Parisiens la mode est un élément important de la vie culturelle. J'étais très heureuse quand j'ai vu les gens avec leur style de mode unique qui se ne soucient pas de ce que les autres pensent. Le jour du 'black Friday' nous étions dans le Forum des Halles, qui est un grand centre commercial. Nous avons allégé nos portefeuilles.

Puis il y a l'amour de l'art et de l'architecture. L'architecture était excellente le premier jour à Montmartre, en particulier la basilique du Sacré-Coeur. Le second jour, nous avons vu la Place de la Concorde et l'Arc de Triomphe. L'Île de la Cité est le cœur de Paris. Il est l'une des deux îles naturelles restantes de la Seine dans la ville. Il y a beaucoup de monuments et de sites touristiques. Par conséquent nous l'avons visitée. Le Palais de Justice, la Sainte Chapelle et la cathédrale Notre-Dame de Paris sont tous de superbes réalisations de l'architecture gothique. Ils sont très beaux avec leur décorations. Les meilleures oeuvres que nous avons vues à Paris

étaient dans le musée du Louvre et dans le musée Rodin. Mona Lisa et Le Penseur sont magnifiques.

Pour terminer : l'amour de la vie. Le cimetière du Père Lachaise était très intéressant. À cet endroit nous avons vu les tombes de célébrités comme Jim Morrison, Édith Piaf et Oscar Wilde. Dans les catacombes j'ai vu le plus d'os de toute ma vie. C'était aussi intéressant d'observer les gens dans les rues et dans le métro. Chacun a ses occupations et l'histoire de sa vie. L'esprit de Noël était aussi présent. Les gens étaient sympathiques, heureux et généreux. Surtout, j'étais surprise par la Tour Eiffel. Juste au moment où vous êtes pratiquement sur 'le toit du monde', vous vous rendez compte combien vous êtes 'petits'.

Donc, les gens ont raison quand ils disent que Paris est la ville de l'amour. Je pense que Paris a beaucoup à offrir et que chacun peut y trouver ce qu'il aime.

Julia Štrancar, 3. b

La gita linguistica a Roma

Gli studenti della terza classe che abbiamo l'italiano per la seconda lingua straniera il mese prossimo andremo a Roma – nella città con la legenda di Romolo e Remo. Siamo molto felici e pieni di aspettative. La città ha tanti monumenti: il Colosseo, il Foro Romano, la basilica di San Pietro, Piazza Navona e la fontana di Trevi. La capitale d'Italia è anche il centro culturale della penisola appenninica e la sede della Chiesa cattolica romana.

La gita promette tante bellezze romane e speriamo che riceveremo tanta conoscenza, soprattutto sulla storia romana. Vogliamo anche lasciare una buona impressione sulla gente con la nostra conoscenza d'italiano. Abbiamo anche molte aspettative dei cibi tradizionali. Speriamo che sarà possibile provare l'offerta svariata dei capolavori culinari, perché sappiamo che la cucina italiana è molto buona e famosa in tutto il mondo. Il nostro desiderio nascosto è certamente incontrare qualche celebrità – atleta, attore oppure cantante, che potrebbe vivacizzare la nostra gita.

Siamo consapevoli della nostra responsabilità di creare un'atmosfera piacevole. Desideriamo una esperienza istruttiva e un viaggio indimenticabile con i momenti comici.

Roma, sei pronta? Stiamo arrivando!

Jure Ličen, Veronika Durn in Maja Rejc, 3. a

»Vorrei mangiare i cibi tradizionali di Roma.«

»Vorrei scattare tante belle foto.«

»Vorrei conoscere il papa.«

»Vorrei mangiare il tiramisù.«

»Desidero vedere almeno una celebrità.«

»Desidero conoscere una bella italiana.«

»Desidero avere una bella camera.«

»Spero di divertirmi tantissimo.«

»Spero di mangiare una pizza buonissima.«

»Spero che farà un bel tempo.«

»Mi auguro di conoscere un bel ragazzo vicino alla Fontana di Trevi.«

»Mi auguro di buttare le monete nel Fontana di Trevi.«

»Non vedo l'ora di partire.«

»Non vedo l'ora di vedere monumenti importanti.«

»Non vedo l'ora di partire.«

Pričakovanja dijakov 3. a pred obiskom Rima

Pouk družboslovja na programu Predšolske vzgoje

V današnjem času, ko naša življenja krojijo neprestani vrvež, hitenje in prilagajanje, pozabljamo na najpomembnejše vprašanje v življenju – vprašanje o narodni identiteti. Zavedanje, da kot narod obstajamo in smo samostojni, se izgublja. Spoštovanje svojega jezika, kulture ter narodne pripadnosti se posebej mladim zdi samoumevno – tako zelo preprosto je govoriti svoj jezik, živeti v svoji državi, imeti svoje praznike, kulturo, narečje, hrano, običaje in predvsem svoje ljudi.

Kar se danes zdi samoumevno, pa je sad trdega dela in neutrudljivega boja za obstoj našega naroda. O tem pričajo tudi besede številnih slovenskih ustvarjalcev, ki v svojih delih razkrivajo pravi obraz Slovencev – vsa občutja, prizadevanje in hrepenenje majhnega naroda, ki se vztrajno, a večkrat zelo boleče, preriva do svoje pravice. In ta nezavedna pripadnost se je ohranila vse do danes – tudi sama sem kot prebivalka vasi pri Kobaridu od prejšnjih generacij podedovala borbenost, »puntarstvo«.

Eden izmed ciljev predmeta družboslovje je razvijanje pozitivnega in solidarnega odnosa do družbenega okolja in narave. Naučimo se čutnega dojemanja raznolikosti pri otrocih, kar je ena najpomembnejših prvin vzgojiteljskega poklica, in sicer, da preko domovinske vzgoje otroke učimo o Sloveniji, slovenskem jeziku in kulturi, v njih krepimo občutek narodne pripadnosti in jim z zgledom prenesemo pomen spoštovanja do svoje države. Pomembno je, da otrok ve, kam spada, kako govori in od kod je. Da vidi raznolikost svoje države, spozna kraje, običaje in zgodovino našega nastanka. Da preko zabave in igre spozna, da smo skupnost, narod, ena velika družina.

Da bomo nekoč v učenju državljske vzgoje naših zanamcev uspešni, pa moramo najprej sami dobro poznati svojo domovino, tudi njene skrite kotičke.

Zato smo se v letošnjem šolskem letu odločili, da bomo vsem dijakom šole svoj domači kraj predstavili z besedo in fotografijo. Pripravili smo razstavo z naslovom »Tu je moj dom, tu sem doma«, katere namen je bil, da smo dijaki s pomočjo lastnih fotografij predstavili svojim sošolcem mesta, vasi in zaselke, od koder prihajamo. S tem smo pokazali delček spoštovanja do krajev, ki so samo naši – naš dom je prva in zadnja misel, ki jo imamo.

A spoštovanje do majhnega domačega kraja se začne z občutkom pripadnosti svojemu narodu. Zato smo se podali na ekskurzijo v prestolnico države, v Ljubljano, kjer smo si ogledali parlament, spoznali njegovo poslanstvo, organiziranost in delovanje. Celoten dan je bil zgodovinsko bogat. Spoznali smo, da nas vse povezuje skupna zgodovina. Kljub različnosti smo združeni v eno državo, en jezik in en samostojen narod. To smo mi.

Meta Stergar, 3. d

Ponovno uvajanje filmske vzgoje v učne načrte srednjih šol

Nacionalni filmsko-vzgojni program v Art-kino mreži Slovenije, podprt z enkratnimi sredstvi Ministrstva za kulturo in Evropskega socialnega sklada, je v šolskem letu 2014/2015 omogočil brezplačne in kakovostne filmske projekcije s spremljevalnimi dejavnostmi otrokom in mladim različnih generacij. Dijaki Srednje šole Veno Pilon Ajdovščina so si v Novi Gorici ogledali film Roka Bička, *Razredni sovražnik*. Film so si ogledali dijaki tretjih letnikov obeh programov. Ogledu filma je sledil pogovor v novogoriški kinodvorani, ki ga je vodila regionalna koordinatorka filmske vzgoje v Art-kino mreži.

Letos smo se na veliko veselje pridružili tednu filma v ajdovski kinodvorani. Ta je nastal v sodelovanju ZKD in osnovnih šol zgornje Vipavske doline in ob podpori občine Ajdovščina. Za skupni projekt uvajanja filmske kulture med mlade smo izbrali dva kakovostna filma: *Nikogaršnji otrok* in *Razred*. Po ogledih je kot primer dobre prakse sledilo debatno srečanje v šoli. Oba filma sta bila dobri iztočnici za konstruktivno debato pri razrednih urah. V pogovoru so dijaki skupaj raziskali, kaj film sporoča, s čim jih nagovarja, kakšna občutja vzbuja in kakšna so njihova stališča do videnega.

Oba filma si je ogledalo 432 dijakov in 33 profesorjev v ajdovski kinodvorani. Ogled filma v domačem kraju nam ponuja lažjo organizacijo in prihranek časa, saj ni treba v oddaljeno Novo Gorico.

V želji nadaljevanja krepitve filmske vzgoje, filmskih doživetij in raziskovanja filma se že dogovarjamo o izboru filmov za prihodnji Teden filma v novem šolskem letu.

Damjana Plešnar, prof.

Nikogaršnji otrok

(premiéra na Beneškem filmskem festivalu 2014)

Po ogledu filma *Nikogaršnji otrok* smo se pri razredni uri v 1. a razredu pogovarjali o različnih temah in problemih, ki jih film srbskega režiserja Vuka Ršumovića odpira. Doma smo svoja razmišljanja o prijateljstvu, diskriminaciji in izobčenosti, spoštovanju človekovega dostojanstva strnili. Tako vam najzanimivejša ponujamo v branje.

Sprejemati drugačno

V filmu *Nikogaršnji otrok* takoj opazimo, kako drugačen je Harris od ostalih otrok v sirotišnici. Ljudje v vseh situacijah, v katerih se znajdemo, in v družbi, kateri pripadamo, vedno najprej zagledamo, kar je drugačno, nam nenavadno in v veliko primerih to takoj zasovražimo, saj ni enako standardom, ki jih poznamo že od rojstva in smo jih navajeni.

Lahko bi rekli, da se bojimo novega in nepoznanega, kakor so se vzgojitelji bali Harrisa takoj po njegovem prihodu v civilizacijo. Zaprli so ga v sobo, saj so se bali njegovih živalskih nagonov. Ta odnos so prenesli tudi na otroke, namesto da bi jih spodbujali v strpnosti do novega otroka. Otroci namreč ravnajo, kakor so naučeni. Če je bil neki otrok naučen trmoglavosti in samovšečnosti, ne bo znal sprejemati, kar je novega in drugačnega. Iste lastnosti bo prenesel na svoje otroke in ti na svoje. Tako se družba nikoli ne bo spremenila in vedno bomo obsojali, kar ne spada v družbene standarde.

Najdejo pa se posamezniki, kot je bil v filmu Žika, ki jim ni mar za vzgojo in znajo sprejemati drugačnost, saj so bili morda tudi sami kdaj zavrženi in se zato počutijo drugačne. Harrisa je edini lepo sprejel in mu pokazal, da mu vsi ljudje ne želijo hudega. Bil pa je edini, kar kaže na to, kako malo je na svetu takih ljudi, ki sprejemajo drugačnost.

Ljudje smo si različni, nihče ni enak drugemu. Nekateri so bolj edinstveni kot drugi in te bi morali spoštovati, ne pa jih zatirati zaradi njihovih lastnosti, ki niso take, kot bi si jih drugi želeli.

Hana Bizjak, 1. a

Drugačen – napačen

Drugačnost je ena najpomembnejših lastnosti vsakega posameznika. Zaradi tega nas drugi prepoznajo in si nas zapomnijo. Vendar drugačnost ni vedno le pozitivno sprejeta – mislim, da smo to številni že izkusili na lastni koži. Ta najpogosteje izzove diskriminacijo. In kje je meja med sprejemljivo in nesprejemljivo drugačnostjo? To določa družba, ki narekuje, katera drugačnost v nas sproži odpor bodisi zaradi strahu bodisi zaradi zavdanja.

Velikokrat se zgodi, da naše prednosti kaj hitro postanejo naši največji problemi. Kajti že v naravi človeka je, da zavida tistim, ki so boljši od njega. To nas spodbudi, da začnemo iskati napake in sčasoma postane drugačnost nekoga vzrok za njegovo nesprejetost v družbi. Zavidanje pa seveda ni edini dejavnik, ki povzroči diskriminacijo. Lahko bi rekli, da je najmočnejši dejavnik pravzaprav strah pred drugačnostjo, novostmi in nepoznanim. Strah vpliva na človeka močneje, kot si lahko predstavljamo, in ne zavedamo se, kaj vse je človek pripravljen storiti zaradi strahu, v skrajnih situacijah lahko zaradi strahu tudi ubija.

Diskriminacija je zdaj že tako razširjen pojav, da ji posvečamo vse manj pozornosti. A to je za marsikoga temna, celo najtemnejša plat življenja. Ljudje moramo čim prej spoznati, da drugačnost ni nekaj, česar bi se morali bati in drugačnih nikakor ne smemo spreminjati. Strpnost je namreč tista, ki bi naši civilizaciji še kako lahko izboljšala življenje in počutje v družbi. Prej, ko bomo to dejstvo sprejeli, bolje bo in kakovost življenja nas vseh bo veliko boljša.

Lara Jež, 1. a

Pomen prijateljstva

Pravijo, da prijatelja spoznaš v težkih trenutkih. To je izkusil tudi Haris. Zdi se mi, da se je Žika odločil za prijateljstvo z njim iz popolnoma nesebičnih razlogov – preprosto sprejel ga je. To prijateljstvo je bilo pomembno za oba, saj bila drug drugemu v oporo. Žika je bil prvi, ki je Harisa sprejel in kmalu so mu sledili tudi drugi. Kljub temu pa se je med njima izoblikoval poseben odnos, ki ga nihče ni mogel nadomestiti.

Prijateljski odnosi so zelo pomembni. Človek naj ima toliko prijateljev, kolikor jih potrebuje in si jih želi, vedno pa naj bo odprt za sprejemanje novih prijateljev. Lahko se namreč zgodi, da je boljši prijatelj tisti, ki ga poznaš komaj nekaj tednov, kot tisti, ki ga poznaš celo življenje. Pomen prijateljstva zelo dobro povzamejo besede Jima Morrisona: »Prijatelj je nekdo, ki ti da popolno svobodo, da si lahko tak, kot si – še posebej pa svobodo v tem, da se sam odločiš, ali boš čutil ali ne. Karkoli v kateremkoli trenutku čutiš, lahko prijatelj sprejme. To je pravi pomen ljubezni – pustiti človeka, da je takšen, kakršen je.«

Iris Žiberna, 1. a

Česa nas lahko nauči nekdanji odvisnik – osebna izpoved

Dijaki dijaškega doma, vzgojitelji in zunanji gostje smo v oktobru prisluhnili osebni izpovedi nekdanjega odvisnika od drog, Miša Babiča. Predavanje je organiziral Zavod Pelikan – Karitas, ki izvaja preventivno dejavnost s cilji prikazovanja pozitivnih življenjskih izkušenj, vzgoje za pozitivne vrednote in odgovornost.

Padec v različne vrste zasvojenosti se pogosto zgodi zaradi težkega otroštva ali najstniških težav. To je bil tudi povod za Miševo odvisnost. Le-ta se je začela z naivnim preizkušanjem osnovnih drog, pripeljala pa ga je do zdravljenja v komuni. Ker so bile tovrstne težave že prej prisotne v družini, se je zavedal, da bo z odvisnostjo prizadel svoje bližnje, a ga to ni odvrnilo od vedno globljega drsenja v prepad.

V otroštvu mu ni manjkalo materialnih dobrin, ljubezni in pozornosti. Njegov položaj v družini pa se je s prihodom novega družinskega člana zelo spremenil. Starši so del pozornosti namenili mlajšemu bratu, zato se je počutil zapostavljenega in nepomembnega. Začel se je zapirati vase in pozornost iskati v šoli, kjer so ga privlačili težavni učenci. Da bi ga sprejeli, jih je začel posnemati ter počel vse, kar so počeli oni. Srečal se je z drogami in zapadel v vrtnec vedno večje odvisnosti.

Povedal nam je, da se je pod vplivom drog počutil svobodnega. Ni razmišljal o težavah v družini, pozabil je na svet okoli sebe in to mu je bilo všeč. Ni pa se zavedal, da je heroin povzročil popolno odvisnost. Začel je ignorirati družino, ocene so se mu poslabšale, neopravičeno je izostajal od pouka. Vsak teden je obiskoval diskoteko, kjer je mogoče drogo še danes zlahka dobiti. Izpisal se je iz šole in opustil vse nekdanje načrte za prihodnost.

Takrat so začeli nanj pritiskati starši – na njihovo spodbudo je prvič obiskal komuno. Ker ni bil dovolj močan, jo je kmalu zapustil in ponovno padel v svet omame. Po večkratnih neuspešnih izkušnjah

s komunami se je nazadnje le odločil, da gre na odvajanje v Italijo. Tokrat zares. Povedal nam je, da v komunah nekdanji odvisniki delijo svoje izkušnje. Skupnost te pripravi na to, da se ponovno naučiš živeti in skrbeti zase – tako najdeš način, kako preživeti. Ko je prišel po dveh letih domov, ni bil prepričan, če bo vzdržal pod težo pritiska, zato je zdravljenje podaljšal še za eno leto.

Številna leta odvisnosti in tri leta odvajanja. Ni mu bilo lahko. Pogovoriti se je moral s starši, ponovno vzpostaviti odnos ter si spet pridobiti njihovo zaupanje. Veliko se je moral posvečati samemu sebi – si priznati napake in slabosti ter ponovno pridobiti vero vase. Vendar kjer je volja, je tudi moč. Spoznal je, da zmore. Tako zdaj pomaga odvisnikom poiskati pot resnične svobode, tudi tistim, ki so ga v odvisnost vpeljali. Dejaven je kot mentor v komuni, kjer se je sam odvadil svoje zasvojenosti. Spodbuja tako mlade kot starejše in jim pomaga do spoznanja, da ni nikoli prepozno za nov začetek.

Soočeni smo bili s težko življenjsko izpovedjo, ki se nas je vseh dotaknila in nam zastavila številna vprašanja. S svojo odvisnostjo prizadenemo ljudi okoli sebe – vse, ki jim ni vseeno za nas in nas imajo radi. Zato naj nas zgodbe s srečnim koncem, kot je Miševe, spodbudijo, da stopimo korak naprej in zaupamo težave nekomu, ki nam bo znal pomagati, pa naj bo to odvisnost ali le manjša težava. In zavedajmo se, da lahko pravo srečo najdemo le v življenju brez odvisnosti.

Maruša Seražin, 3. d

Adriana Ronkali, 3. a

Prvi koraki v svet fotografije

Ujeti trenutek v vsej njegovi veličini, to zmore fotografija. To zmore tudi vsak od nas, ko vzame v roke fotoaparatus. Fotografiramo pomembne dogodke v svojem življenju, na potovanjih ali zgolj za šalo, kar s svojim telefonom.

Sanja Ferjančič, 2. a, *Nasmeh*

Tako kot moji dijaki sem se tudi sama bolj resno srečala s fotografijo skozi poučevanje. Živo se spominjam dne, ko sem jih v avli pričakala s fotoaparatom, jim jih obesila okoli vratu in rekla: »Fotografirajte vse, kar vas pritegne in vam pade v oči.« Nisem točno vedela, kaj pravzaprav želim in kaj lahko pričakujem. Vsekakor pa so dijaki presegli moja pričakovanja.

Fotografija je sicer eden izmed učnih ciljev predmeta Informatika, kjer se dijaki srečajo predvsem z obdelavo fotografije, kjer jim lahko podam znanja, ki jih obvladam. Fotografiranje na terenu pa je bilo tudi zame novost in izziv. Predvsem pa priložnost, ko lahko zapustimo računalniško učilnico in brnenje ventilatorjev zamenjamo za zabavnejše in bolj družabno delo.

Digitalna fotografija ima to prednost, da nam omogoča lažje in predvsem cenejše učenje. Četudi se je dijakom morda zdelo, da so se v teh nekaj urah, ki smo jih posvetili fotografiji, predvsem zabavali, so mnogi odkrili, kaj vse fotoaparat omogoča ter kako malo pravzaprav vedo o fotografiranju. Prav zato bom to dejavnost v letošnjem šolskem letu še razširila in nadgradila. Dijakom bom postavila konkretnije naloge, pri katerih bodo morali fotografije prilagoditi čisto določeni temi. Ostaja nam namreč še veliko načinov, ki jih lahko obširneje in natančneje obdelamo – od portreta, makrofotografije, pokrajine, tihožitja

...

Urška Kompara, prof.

Kako pa so tovrstno učenje doživljali dijaki 2. b?

»Fotografirali smo okolico in se pri tem zelo zabavali.«

»Bilo je super in zanimivo. Lepa nova izkušnja.«

»Fotografiranje med poukom informatike mi je bilo zelo všeč. Predvsem zaradi dobre družbe, prav tako pa tudi zaradi na novo pridobljenega znanja. Sama zelo rada fotografiram, zato je bilo to zame zelo koristno.«

»Naučili smo se poiskati lepoto v vsakem predmetu. Preizkusili smo, kako poteka fotografiranje v naravi in predvsem, kako urejati slike.«

»Zanimivo je bilo odkrivanje navdihujočih profilov ajdovskih ulic. Všeč mi je bilo, da sem opazila tiste detajle, ki jih drugače najbrž ne bi.«

»Všeč mi je bilo, da smo lahko doživeli učenje tudi na drugačen način, saj se je vedno lepo umakniti iz šolskih klopi in preizkusiti naučeno teorijo tudi v praksi. Upam, da bomo imeli priložnost izkušnjo ponoviti, saj je tak način učenja zagotovo eden najzabavnejših.«

Dan odprtih vrat na Srednji šoli Veno Pilon Ajdoščina prepričljivo izpeljan

V sredo, 7. decembra 2016, je naša šola odprla vrata morebitnim bodočim dijakom in jim z različnimi delavnicami poskušala pokazati svojo raznovrstno vsebino.

Oba programa, Predšolska vzgoja in Gimnazija, sta bila predstavljena na zanimiv, izviran način. Dogodek je bil dobro načrtovan, saj se je dogajalo veliko raznovrstnih dejavnosti. Mladi obiskovalci so kljub začetni zadržanosti odhajali domov vidno navdušeni.

V okviru vzgojiteljskega programa je udeležence najbolj pritegnila predstavitev dela prakse, ki jo je med 4-letnim izobraževanjem mogoče opravljati tudi v tujini. Zanimiv je bil tudi kotiček, kjer so se morale bodoče vzgojiteljice in vzgojitelji spremeniti v petletne otroke z namenom, da bodo začutili, kako bo delati z najmlajšimi. Velik poudarek je bil še na plesu in glasbi, saj sta ti področji za razvoj otroka zelo pomembni.

Predstavitev gimnazijskega programa je bila zasnovana na podlagi sodobno načrtovanih didaktičnih pristopov. Tako so pri tujih jezikih razvrščali besede, pri materinščini spoznavali Prešerna, pri matematiki so se ukvarjali s kotnimi funkcijami, pri biologiji mikroskopirali, pri kemiji eksperimentirali, pri astronomiji pa fotografirali nebo s pomočjo teleskopa na Otlici itn. Posebna delavnica je bila še okrogla miza, ki je omogočala pogovor z nekdanjimi dijaki Srednje šole Veno Pilon Ajdoščina.

Na koncu pa so se obiskovalci lahko posladkali s palačinkami, ki so jih spekli dijaki 4. letnikov ter tako ponovno podoživljali kulturni sprejem, ki so ga letos že tradicionalno pripravili prvošolcem.

Vsi prisotni smo bili priča dobri in raznoliki predstavitvi šole. Veliko je bilo tudi staršev, kar kaže na spodbujanje njihovih otrok h kakovostnemu nadaljevanju šolanja. Okrogla miza z nekdanjimi dijaki, ki se je odvijala v okviru dneva odprtih vrat, pa je obiskovalce dokončno prepričala, da šola ponuja dobro splošno izobrazbo, veliko aktivnosti, možnost sodelovanja pri različnih raziskovalnih nalogah in projektih ter dijake v svet pošilja s kakovostnim praktičnim znanjem.

Tina Mozetič, 2. b

www.ss-venopilon.si
Srednja šola Veno Pilon Ajdoščina
tel: 05 36 64 110

"Živi življenje in iz njega čimveč iztisni."

venopilon

**Gimnazija
Predšolska vzgoja
Dijaški dom**

Okrogla miza na Srednji šoli Veno Pilon Ajdoščina – kakovostna in dobrodošla novost

V sredo, 7. decembra 2016, je na šoli potekal dan odprtih vrat. Poleg delavnic za bodoče dijake je bila prvič v taki obliki izvedena tudi okrogla miza, kjer smo gostili naše nekdanje dijake.

Ti so uspeli na zelo raznolikih področjih, kar kaže na res odlično splošno znanje, ki ga daje ajdovska gimnazija. Polona Batagelj je vrhunska športnica, tik pred zagovorom doktorske disertacije, Marko Nabergoj je zaključil študij medicine ter specializira ortopedijo, Tadej Pavlič dela kot arhitekt, Nežka Kavčič pripravlja doktorsko disertacijo iz mikrobiologije, Urška Kompara pa je kot profesorica informatike zaposlena na naši šoli.

Poleg gimnazijcev smo gostili tudi nekdanji dijakinji predšolske vzgoje Nino Tratnik in Tino Velikonja. Nina dela kot vzgojiteljica v vrtcu ter obenem zaključuje magistrski študij Inkluzivne pedagogike, Tina pa je uspela v svetu fotografije.

Predstavili so nam svojo srednješolsko zgodbo ter vzpone in padce, ki so jih zaznamovali. Predvsem pa kljub mnogim uspehom, ki so jih od takrat dosegli, niso nikoli pozabili svoje nekdanje šole ter znanja, ki so ga tukaj osvojili. Pogovor je moderirala mag. Melita Lemut Bajec.

Sledi povzetek pogovora, ki je na prisotnih pustil močan odtis, saj je bil pravi balzam na dušo tako za dijake in poslušalce kot za profesorje, ki so z velikim zanimanjem prišli pogledat svoje nekdanje dijake. Za prve je pogovor pomenil potrditev prave izbire programa, za slednje pa potrditev, da delajo prav.

Povzetek pogovora

Kakšni občutki so vas obšli ob vrnitvi v nekdanjo šolo?

Tina: »Lepo se je vrniti v šolo in podoživljati preteklost. Šola daje lep vizualen vtis in občutek, da je delo dijakov izpostavljeno in cenjeno.«

Nina: »Všeč mi je, da šolske hodnike preveva pozitivno ozračje. Ko sem se pred nekaj meseci vrnila kot predavateljica, sem se tudi s strani dijakov počutila sprejeto in dobrodošlo.«

Kateri profesorji so vam ostali najbolj v spominu?

Polona: »Dobro se spominjam vseh, tako tistih, s katerimi smo preživeli lepe trenutke, pa tudi tiste z malce težjimi dnevi. Menim, da je naša gimnazija stroga in zahtevna, a da veliko predznanja in je tako odlična podlaga za nadaljnji študij.«

Tadej: »Čeprav me na ajdovsko gimnazijo vežejo lepi spomini, menim, da so številne zamenjave zaradi porodniških dopustov in drugih odsotnosti profesorjev vplivale na naše znanje. Težko se je bilo namreč prilagajati na nove sisteme poučevanja. A takšno je življenje.«

Čeprav so nekateri gostje izpostavili posamezne profesorje, so si bili enotni, da je kolektiv Srednje šole Veno Pilon Ajdoščina izredno strokoven.

Ali je bila matura stresna?

Marko: »Matura je zagotovo najbolj stresna izkušnja v srednješolskem izobraževanju, vendar se vseeno poskusite čim manj obremenjevati z njo. Je zrelostni preizkus, vendar mu kmalu sledijo še veliko težji izpiti in preizkušnje.«

Tadej: »Meni osebno je bila matura manj stresna kot drugim, saj je bila manj pomembna pri vpisu. Pri študiju arhitekture je namreč najpomembnejši praktični del. K opravljanju mature sem torej pristopil sproščeno, saj me ocene niso pretirano obremenjevale.«

Katerih ekskurzij s šolo se najbolj spominjate in kako dragocene so bile skozi vaše sedanje oči?

Nežka: »Zelo sem uživala v vseh ekskurzijah, najbolj mi je ostala v spominu prva, v Firencah, saj smo se tam kot razredna skupnost zelo povezali. Brez dvoma so na vsaki ekskurziji posamezne cvetke, ki ti ustvarijo lepe spomine.«

Kako pomembno se vam zdi znanje jezikov, ki ste ga pridobili na naši šoli?

Nina: »Znanje jezikov je v življenju zelo pomembno, saj se med študijem pogosto srečuješ s tujejezično literaturo. Zagotovo torej velja, da več jezikov kot znaš, bolje je.«

Tina: »Tudi sama sem se med študijem marsikdaj znašla pred angleško in italijansko literaturo ter včasih čutila pomanjkljivosti v svojem znanju. Zavedam se, da je znanje jezikov, ki sem ga dobila na programu Predšolske vzgoje, primerno poklicu vzgojiteljice. Ker pa fotografija cveti predvsem v tujini, sem se mnogokrat znašla pred zahtevnimi tujejezičnimi zapisi, ki so bili glede na pridobljeno znanje občasno nekoliko prezahtevni.«

Nato smo se posvetili njihovem študijskemu življenju. Nekateri gostje so s študijem izpolnili otroške sanje, drugi pa so se zanj odločili v zadnjem trenutku. Vsem našim gostom pa je zagotovo skupno dejstvo, da so se v izbranem študiju »našli« in so z izbiro izjemno zadovoljni.

Kako drugačen je študentski svet od dijaškega?

Nežka: »Študij je posebno obdobje v človekovem življenju. Naučiš se skrbeti zase in prevzemaš odgovornosti. Zaveš se svojih dolžnosti ter osebnostno zelo zrasteš. Kljub šoku, ki ga ob prihodu na fakulteto doživiš, spoznaš nepozabne ljudi, s katerimi spleteš drugačne vezi od srednješolskih.«

Urška: »Študijsko življenje mi je bilo zelo všeč. Zelo prijetno si je bilo oddahniti od vseh testov, ki so me bremenili v srednji šoli, ter se posvetiti »zgolj« izpitom. Kljub pozitivni izkušnji v Kopru pa sama bolj uživam v službi.«

Zakaj je znanje vrednota? Kaj bi želeli današnjim generacijam položiti na srce?

Polona: »Dobro bi bilo, da bi se začeli zavedati, kakšno srečo imamo, da lahko dobimo tako kakovostno izobrazbo brezplačno. V Sloveniji je študij omogočen vsakomur, za kar moramo biti hvaležni ter dano priložnost kar najbolje izkoristiti. Te možnosti v tujini ni. Tam moraš za dobro izobrazbo drago plačati.«

Marko: »Vedno morate siliti k izpopolnjevanju ter nadgrajevanju znanja. Kdor največ ve, namreč največ velja in najdlje pride.«

Urška: »Če najdeš področje, ki te zanima, učenje ne predstavlja več muke, temveč užitek. Ko to področje najdete, ga torej zgrabite z vsemi močmi in nikoli ne izpustite.«

Goste smo povprašali tudi o življenju danes, ko so zaposleni odrasli, ter o tem, kje se vidijo v naslednjih desetih letih. Vsakdo izmed njih si seveda želi kariernih uspehov in napredovanja na svojem področju. Nina, Polona, Tina in Urška si želijo predvsem lokalnega dela, medtem ko Nežka, Marko in Tadej razmišljajo o delu v tujini. Čeprav večina izmed njih načrtov še nima popolnoma izdelanih, smo lahko prepričani, da bodo tudi v prihodnosti izjemno uspešni.

Po uri in pol se je okrogla miza Srednje šole Veno Pilon Ajdovščina zaključila. Izkušnja je bila nedvomno zelo zanimiva in poučna, saj nam nasveti nekdanjih pilonovcev še kako prav pridejo. Domov smo se vrnili z novimi spodbudami in prepričanjem, da je treba izzive maksimalno zgrabiti ter jih izkoristiti.

Naši nekdanji pilonovci! Za vaš obisk smo vam zelo hvaležni. Veseli smo, da širite dober glas o naši šoli v okolju, kjer delujete. Na nadaljnji življenjski poti vam želimo še veliko uspehov.

Tina Mozetič, 2. b

Prvi teden v srednji šoli

Šola je obveznost, s katero se sreča vsak otrok z vstopom v prvi razred osnovne šole. Ta nas devet let uči ter vzgaja, dokler se za nas njena vrata ne zaprejo, odprejo pa se vrata srednje šole. Za mnoge še tri ali štiri leta mučnega učenja, za druge pa nova obzorja in spoznanja. Čas srednje šole je čas, ko vsi iščemo svojo pot v življenju in si postavljamo cilje. Šola pa nam pomaga, da širimo svoja obzorja ter postanemo močne in odločne osebnosti.

Zame se je potovanje skozi srednjo šolo začelo, ko sem prvič prestopila vrata SŠ Veno Pilon Ajdovščina. Bil je prvi september in kot vsi moji vrstniki sem se zjutraj zbudila z mislijo, »Pa smo spet tam«. Šola je pred vrati, jutra bodo spet postala krajša in zvezki bodo ponovno našli svoje mesto na pisalni mizi. Poleg vznemirjenja in pričakovanja pa me je celo jutro spremljal tudi nekakšen čuden občutek v trebuhu. Kajti kljub vsemu je bil ta dan nekaj posebnega, saj sem bila ravno pred tem, da postanem srednješolka.

Prvega dne se je pouk začel uro kasneje kot običajno, avtobus je na postajo pripeljal ob 7.20 in z ostalimi smo se odpravili proti šoli. Ob prihodu smo se vsi dijaki prvih letnikov zbrali v amfiteatralni učilnici, kjer so nam predstavili naše razrednike ter nam zaželeli prijetno šolanje in veliko uspehov v novem šolskem letu. Kasneje istega dne smo se v isti učilnici ponovno zbrali vsi prvošolci in dijaki četrth letnikov so nam razdelili rumena kape ter broške, ki smo jih morali nositi še ves teden oz. vse do našega krsta – dne, ko bomo vsi enkrat za vselej sprejeti v srednjo šolo.

Prvi teden je zame minil predvsem v znamenju utrujenosti, saj se šele navajam na tako zgodnjo uro vstajanja. Menim pa, da je bil to najzanimivejši teden našega celotnega srednješolskega šolanja, kajti vse je bilo novo, vsi učitelji, sošolci in nenazadnje tudi šola sama. Predmetov je veliko in za vsakega se

najde svoja učilnica, težava je bila le v tem, da nihče ni vedel, kje je katera učilnica. A po enem tednu smo v tem postali že skoraj profesionalci. Tako kot so si različni predmeti, si tudi njihovi učitelji niso podobni. Nekateri strogi, spet drugi dopuščajo bolj sproščeno vzdušje v razredu. Sama nimam problemov ne z enimi ne z drugimi, tako da me tudi striktnost učiteljev ne moti.

Prvi teden je minil dokaj hitro, a lagala bi, če bi rekla, da ni bil naporen. S tem pa je hitro prišel tudi krst, zaradi katerega smo bili vsi po tistem malo živčni, a izkazalo se je, da je bila ta živčnost popolnoma nepotrebna, saj je bilo vse skupaj zelo zabavno, kljub temu da je bil naš razred na preizkušnjah zadnji.

Srednja šola je lahko eno najlepših obdobij v življenju, za to pa se moramo tudi sami potruditi. Vsem želim, da bi jo doživeli v čim lepši luči in jo tudi uspešno zaključili, potem svoje šolanje tudi nadaljevali ter sledili svojim ciljem in ambicijam. Kajti vsak človek mora imeti svoj cilj, ki mu služi kot motivacija, da vztraja do konca.

Lara Jež, 1. a

Katja Andrejčič, 4. e, Jezero

Prvi šolski dan

Prvi šolski dan – strah ali pričakovanje? To je vprašanje, ki zaznamuje vsakega bodočega fazana na prehodu iz osnovne v srednjo šolo. Postati dijak ne pomeni samo hoditi na srednjo šolo, temveč tudi spoznati nove ljudi, postati samostojnejši, odgovornejši ter biti pripravljen na nove izzive.

Prvega septembra se je začelo novo poglavje v mojem življenju. Prvič sem prestopila srednješolski prag in postala dijakinja Srednje šole Veno Pilon Ajdovščina. Prvega šolskega dneva me je bilo strah, saj nisem poznala nikogar, po drugi strani pa sem bila navdušena in pripravljena na nov začetek. Težko pričakovani dan je prišel zelo hitro. Na poti v šolo sem čutila veliko različnih občutkov. Strah, veselje, neučakanost, razburjanje ... Ob prihodu v šolo sem dojela, da se je vse spremenilo. Po hodnikih nisem videla več starih prijateljev, temveč neznane obraze.

Vsi prvošolci smo se najprej zbrali v amfiteatru, kjer nas je pozdravil ravnatelj ter nam predstavil razredničarko. Priznam, da sem si oddahnila, ko se nam je prijazno nasmehnila. Kmalu smo gimnazijci odšli za njo v razred, kjer smo se predstavili in bolje spoznali. Čeprav smo se dijaki predstavili vsakemu profesorju posebej, sem si vsa imena s težavo zapomnila. Prve dni mi je bilo v šoli malce nerodno,

saj sem bila zelo zmedena, ker nisem vedela, kje je določena učilnica. Sošolke so me lepo sprejele v družbo in pomislila sem, da le ne bo tako hudo, kot sem si sprva predstavljala. Pouk v srednji šoli poteka drugače kot v osnovni. Dijaki imajo spoštljivejši odnos do profesorjev, kar omogoča sproščeno vzdušje in boljše sporazumevanje. Prav to pa je ključ do znanja in doseganja želenih ciljev.

Prehod v srednjo šolo je naporen za marsikoga. Vendar so prav sošolci in profesorji tisti, ki nam na tej preizkušnji pomagajo in nas spodbujajo. S sošolci se po nekaj dneh dobro razumemo, prav tako s profesorji, ki so nas že kar nekajkrat pohvalili, da lepo sodelujemo in že veliko vemo. Po prvih dneh sem pozitivno presenečena, saj nam profesorji dobro razlagajo snov, delijo svoje znanje in imajo dober odnos do nas dijakov.

Velikokrat se vprašam, ali sem se odločila za pravo šolo. Prepričana sem, da sem sprejela pravilno odločitev, saj mi ta šola nudi znanje, ki ga bom potrebovala v nadaljnjem šolanju in vsakdanjem življenju. Verjamem, da bom imela po končani gimnaziji odprtih veliko poti, do takrat pa imam še kar nekaj časa, da premislim, kaj sploh želim v prihodnosti in česa ne.

Dana Rejc, 1. a

Maturantski ples generacije, ki je šolo obiskovala med leti 2012–2016

(povzeto iz govora maturantov)

*Vsak človek je zase svet,
čuden, svetel in lep
kot zvezda na nebu ...*

*Vsak tiho zori,
počasi in z leti,
a kamor že greš, vse poti
je treba na novo začeti.*

*A včasih so daleč poti,
da roka v roko ne seže,
a včasih preblizu so si,
da z nohti lahko
srce kdo doseže.*

Kot pravi Pavček v svoji *Pesmi o zvezdah*, se vsaka pot začne na novo. In res se zdi naše življenje kot nenehno iskanje. Prijateljev, dogodivščin, dobrih knjig, prave šole, izobrazbe, modrosti, ljubezni ... Najpomembnejši proces iskanja pa je spoznavanje samega sebe, nenehna rast in iskanje svobode ter resnice.

Pot, ki se je za nas začela s prihodom na Srednjo šolo Veno Pilon Ajdovščina pred štirimi leti, se počasi približuje koncu. Vendar nas do cilja ločita še dve preizkušnji; eno bomo danes prehodili skupaj z vami – profesorji, starši, prijatelji in drugimi, ki ste se tukaj zbrali. Do druge, zadnje in najpomembnejše ovire, pa nas loči le še dober mesec, to je matura. Po tem se nam v prihodnosti že slika nova pot.

A, B, Č, D in E so za mnoge le črke abecede, vendar nam pomenijo mnogo več kot to. Zanimivo, kako ti preprosta črka lahko pomeni nekaj tako velikega, da se z njo lahko celo poistovetiš. Črka, na katero si ponosen, saj predstavlja ime razreda, ki mu pripadaš in znotraj njega zoriš. Poleg tega združuje tudi vse občutke ob trenutkih, ki smo jih preživeli skupaj. Teh je bilo zagotovo veliko: od začetne prestrašenosti in negotovosti, do veselja ali žalosti ob prvih ocenah, sramu ob številnih neumnostih ter ponosa ob uspehih in dosežkih.

Vedno pa smo stremeli k zastavljenim ciljem. Vsak izmed nas se bo teh let spominjal na svoj način, a zagotovo nam bodo pričarala nasmeh na obraz.

Ne moremo mimo dejstva, da nam vodstvo šole omogoča najboljše pogoje za pridobivanje znanja, zagotavlja kakovostne obšolske dejavnosti in nam

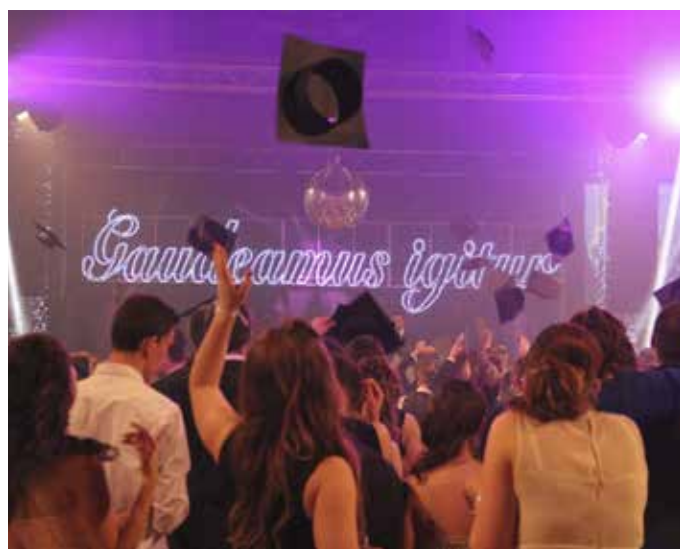
vedno priskoči na pomoč, ko se znajdemo v dvomih.

Dobro sodelovanje z lokalno skupnostjo je na naši šoli utečeno, saj se zavedamo pomena vzajemnega sodelovanja šole in občine. Mnogi mladi se tudi zato po študiju vrnejo v dolino in si tu ustvarijo življenje. Med drugim ne gre izpustiti, da župan vsako leto pokrije stroške najema dvorane za organizacijo maturantskega plesa, za kar se mu iskreno zahvaljujemo.

Danes je sicer res naš večer, vendar se zavedamo, da nas tukaj ne bi bilo, če ne bi bilo vseh vas, ki ste del naših življenj in nas usmerjate.

Iz toplega objema družine v vrtec, naprej v malo šolo, od tod v osnovno in nazadnje v srednjo šolo. Preko vzgojiteljev in učiteljev do profesorjev. Premišljujemo in kar ne moremo verjeti, koliko ustanov in ljudi, ki so nas učili, nam stali ob strani na poti odrasčanja in bedeli nad nami, smo zamenjali.

Cenjeni profesorji! Vaša naloga v teh štirih letih je bila, da nas z vsem svojim znanjem in izkušnjami bogatite in nam s tem pomagate najti pravo pot do cilja. Čeprav vas velikokrat nismo želeli ali sploh nismo poslušali, vemo, da ste v življenju pridobili

veliko več izkušenj, kot jih imamo mi in ste nam vedno želeli le najboljše. Skrbi, ki smo jih povzročali, ste nemalokrat nosili s seboj domov in naša življenja so se zapisala v vaša. Zato bi sedaj radi izkoristili priložnost, da se vam opravičimo za vse nevšečnosti, ki smo vam jih povzročili, za vse nemirne ure, ko vas nismo poslušali, in za vse izostanke, ko smo se vam s težkim srcem lagali, kje vse smo bili. Sedaj vam lahko povemo, da smo bili na kavi, saj je bila pač nujno potrebna za naše jutranje delovanje.

Predvsem pa bi se vam radi zahvalili za vaš trud, potrpljenje in razumevanje, ki smo ga bili deležni. Cenimo znanje, h kateremu ste nas usmerjali, požrtvovalnost in predanost pri odstiranju novih svetov, hvaležni smo za tolažbo, ki smo jo nemalokrat potrebovali, mentorstvo in vodenje na zahtevni poti odraščanja in dozorevanja. Brez vas tudi mi danes ne bi stali tukaj; polni novega znanja in izkušenj, pripravljeni na maturo in nadaljnje izzive, s katerimi se bomo srečali na vijugasti poti življenja in ki jim bomo lažje kos zaradi vas. Hvala vam, da ste nas nesebično popeljali do praga zrelosti in odraslosti!

Dragi starši, samo pogledajte nas danes – tako velike, odrasle, polne znanja in izkušenj. Zdi se, kot da smo še včeraj prišli domov iz vrtca. Gotovo se sprašujete, ali je mogoče, da je pot našega odraščanja res tako hitro minila. Pa vendar smo tu, še vedno pod vašim budnim očesom.

Z vašo pomočjo smo premagali vse dosedanje ovire, pa čeprav so se zdele še tako nemogoče. Veliko je bilo trenutkov, ko smo bili na tleh, tik pred tem, da obupamo. Takrat ste naš glavni smerokaz postali vi. S svojimi vzpodbudnimi besedami, pomočjo, razumevanjem in potrpežljivostjo ste nam vlili novih moči, da smo se pobrali in nadaljevali svojo pot. Čeprav se z nekaterimi našimi odločitvami niste ravno strinjali in vas je zaradi njih mnogokrat bolela glava, ste na koncu le obrnili smerokaz tja, kamor smo bili namenjeni in ste nam potihoma sledili, saj je bila vsa odgovornost na vaših ramenih. Res, da smo ob polnoletnosti dobili vozniški izpit in volilno pravico, vendar občutka, da smo breme vaše odgovornosti prevzeli nase, še nismo začutili. Z današnjim dnem smo korak bližje trenutku, ko bomo morali odleteti iz gnezda in na lastni koži občutiti širino sveta. Zavedamo se, da nam ne bo vedno z rožicami postlano, a moramo tudi mi izkusiti vse plati življenja, če želimo odrasti. Naše poti se bodo vedno križale in še velikokrat vas bomo kot vodnike v življenju potrebovali.

Ni besed, ki bi opisale našo hvaležnost, verjamemo pa, da kot vedno tudi zdaj veste, kaj vam želimo povedati.

Na kolesu življenja vsak hiti svojo pot. Danes so se naše poti združile v eno in skupaj smo preživeli čudovit in magičen večer. Z jutrom in koncem današnjega večera se bodo poti ločile, novo iskanje se bo začelo, spomin pa bo ostal za vedno. Zaradi nocojšnjega prelomnega dogodka se bomo zbudili bogatejši in bolj odrasli. Vsak bo na svojem kolesu hitel svojim ciljem naproti, z razumom in dušo iskal resnico, da bi se dotaknil svojih sanj. A zagotovo se bodo naše poti še velikokrat prekrizale in takrat bomo lahko obujali spomine in si pripovedovali zgodbe.

*Ko hodiš, pojdi zmeraj do konca.
Spomladi do rožne cvetice,
poleti do zrele pšenice,
jeseni do polne police,
pozimi do snežne kraljice,
v knjigi do zadnje vrstice,
v življenju do prave resnice.
v sebi do rdečice čez eno in drugo lice.
A če ne prideš ne prvič ne drugič
do krova in pravega kova
poskusi
vnovič
in zopet
in znova.*

Maturantje letnika 2016

Maturantska parada ter zaprisega tretješolcev, Ajdovščina, 20. maj 2016

Vi ostajate, mi pa bomo odšli. Vendar bi se pred tem radi prepričali, da boste naši vredni nasledniki.

Zato želimo, da nam zaprisežete.

Mi, tretješolci Srednje šole Veno Pilon Ajdovščina, prisegamo:

- da bomo vedno spoštovali svoje predhodnike in izpolnjevali njihovo voljo,
- da bomo vzoren zgled mlajšim letnikom in dobri skrbniki ključa in dude,
- da se bomo potrudili, da nas profesorji ne bi ujeli pri plonkanju,
- da se bomo vsak ponedeljek spominjali, kaj se je zgodilo čez vikend,
- da bomo redno hodili k uram priprav na maturo,
- da bomo prebrali vsaj obnove maturitetnih knjig,
- da seminarских nalog in poročil ne bomo pisali v noči pred rokom oddaje,
- da bomo redno hodili na plesne vaje,
- da bomo vztrajali pri svojem mnenju in tako ostali zvesti sami sebi v dobrem in slabem.

Dragi tretješolci, predajamo vam ključ in dudo ter vam želimo vse dobro.

Slovo od maturantov (2012–2016)

V četrtek, 22. 9. 2016, smo se tradicionalno poslovili od maturantov šolskega leta 2015/2016, ki vztrajno hodijo naprej po svoji življenjski poti. Konec srednješolskega izobraževanja in opravljen maturitetni preizkus vsekakor predstavljata pomembno prelomnico v življenju bivših pilonovcev. Štiri leta šolanja so maturante zaznamovala. Včasih je bila njihova pot skalnata, zaprašena in zahtevna. Spet drugič gladka in obsijana s soncem. Bili so postavljeni pred številne preizkuse, a na koncu so za popotnico prejeli znanje, ki odpira številna vrata v življenju.

Na prireditvi *Slovo od maturantov* smo po ravnateljevem govoru najprej zaploskali zlatim maturantom in vsa štiri leta odličnim dijakom. Po kulturnem programu, ki je sledil, pa so razredničarke še zadnjič ponosno stale ob svojih dijakih in jim čestitale za uspešno opravljen zrelostni izpit.

Prireditvev je bila plesno in glasbeno obarvana, glavno sporočilo pa je tičalo v dramsko zasnovanem recitalu, ki so ga oblikovali sedanji četrti letniki. Celoten dogodek je povezoval sprehajalec z metronomom, ki je simbolično nakazoval minevanje časa. Ta namreč meri naše dni in nas vedno bolj zasušnjuje. V dramski uprizoritvi, grajeni na motivih iz romana Evalda Flisarja, Čarovnikov vajenec, so trije iskalci zasledovali svoje bistvo. Poskušali so se otresti vpliva razumskega sveta in družbe, ki nam vedno dopoveduje, da je smisel življenja v pridobivanju in uspešnem opravljanju družbeno predpisane vloge. Zavedanje, da je življenje radost, da mora biti vsak posameznik svoboden in doma pri sebi, so iskalcem dokazovale tri njihove čustvene, intuitivne polovice, ki so vse do tedaj v iskalcih obstajale pod rjuho površinskega znanja in materializma. Spoznanje, da je vse preteklo, sedanje in nastajajoče hkratno in da je življenje zgolj del večnega kozmičnega kroženja, so nastopajoči skušali predati maturantom in vsem ostalim gostom prireditve kot poglobitveno sporočilo.

Sedanji pilonovci maturantom želimo, da bi znali »peti, ljubiti in poslušati glas življenja«, da bi spoznali svoje bistvo in se naučili resnično gledati vase. Vsak konec je nov začetek. Upamo, da je bil vaš začetek univerzitetnega ali višješolskega izobraževanja svetel in pozitiven. Še naprej vztrajno hodite po svoji poti življenja in ne pozabite živeti vedenja svojega srca. Srečno!

Monika Marc, 4. b

Evropa – naša širša domovina

Leta 2004 smo tudi Slovenci postali del Evropske unije. S to častno funkcijo pa nismo pridobili zgolj pravic in številnih privilegijev, ampak tudi dolžnosti; med drugim sooblikovati življenje v naši skupni domovini Evropi. Tega se državljani premalo zavedamo. Vse pre pogosto odločanje o svoji prihodnosti prepuščamo drugim. Ta pasivnost je še posebej prisotna med mladimi. Vse bolj postajamo družba, ki jo vodijo in upravljajo drugi. Mi pa le kritiziramo in jamramo.

Zaradi razmer, v katerih se je znašla Evropa, se je v zadnjem desetletju zelo poslabšal ugled mnogih nacionalnih institucij, tudi Evropskega parlamenta. Da bi državljanom, predvsem mladim, pokazali, kaj Evropski parlament počne, so se v Bruslju odločili, da predstavijo svoje delo v obliki projekta Eurošola ter sponzoriranih obiskov skupin v Bruslju ali Strasbourg.

Eurošola je projekt Evropskega parlamenta, v katerem sodelujejo zgolj mladi med 16. in 18. letom starosti. Nekajkrat v letu se izbrani šolski razredi iz cele Evropske unije zberejo v Strasbourg in za en dan zavzamejo poslanske sedeže. Približno 500 mladih se pogovarja o aktualnih evropskih zadevah, oblikuje stališča in sprejema sklepe, ki jih nato posredujejo v razmislek evropskim poslancem. Udeležence izberejo nacionalne agencije. V Sloveniji poteka izbor v obliki regijskih tekmovanj. Dijaki naše šole so se regijskih izborov udeležili leta 2013 in 2015 ter obakrat uspeli. Tako smo leta 2014 in 2016 z veseljem in ponosom zastopali svojo domovino v evropski prestolnici.

Druga oblika sodelovanja z evropskimi institucijami so obiski Evropskega parlamenta na povabilo slovenskih evroposlancev. V zadnjem obdobju smo v Bruslju obiskali gospo Romano Tomc, gospo Tanjo Fajon in gospoda Franca Bogoviča. Vsi omenjeni poslanci so tudi delno sofinancirali stroške našega potovanja, se z nami srečali in pogovorili.

Na šoli se zavedamo, da je mlade nujno osveščati tako o pomenu pripadnosti narodu kot tudi o pomenu širjenja evropskega duha ter zavedanja pomena Evrope v geografskem in političnem smislu. Vsaka udeležba na Eurošoli in vsak obisk v parlamentu je za udeležence velika obveznost, odgovornost pa tudi izziv in priložnost spoznavanja novih ljudi ter drugačnega vpogleda na dogajanje v Evropi in svetu.

Za šolo so takšna sodelovanja zagotovo dodana vrednost rednemu pouku. Učni načrti prav vseh predmetov nas obvezujejo k razvijanju medkulturnosti, večjezičnosti, domoljubja in drugih vrednot, kar je tudi namen naših ekskurzij. Dijaki velikokrat spoznajo pravi pomen domovine šele, ko odidejo v svet in zapustijo varno domače okolje. Ponosni smo na to, da jim kot šola nudimo odkrivanje pomembnih življenjskih resnic, doma in v tujini. V letih 2014–2016 smo namreč omogočili obisk evropskih institucij skoraj 100 dijakom naše šole.

Zadovoljstvo dijakov in njihovih staršev nas zavezuje, da se bomo tudi v prihodnosti trudili pridobiti čim več sredstev in podobne izkušnje omogočili še mnogim. Naslednjič se bomo na Eurošoli preizkusili prav letos jeseni in verjamem, da se bodo naši dijaki zopet potrudili, izkazali in uspeli.

Matjaž Trošt, prof.

V pričakovanju Bruslja

Člani instrumentalne skupine se v prihodnjih dneh odpravljamo na tridnevno ekskurzijo v Bruselj. Ker naša šola že nekaj časa sodeluje s poslanci v Evropskem parlamentu, se je na prošnjo pozitivno odzval gospod Franc Bogovič in pomagal pri sofinanciranju samega izleta.

Veselim se ogleda glavnega mesta in Evropskega parlamenta, saj se ta zaradi velikosti države razlikuje od našega. Nova spoznanja bomo poglobili tudi sami, saj se vsak dijak odpravlja na pot z nalogo, in sicer da na kratko, v nekaj stavkih opiše in predstavi znamenitost, ki mu jo je določil profesor. Izlet že nestrpno pričakujem, saj upam, da se bom naučila veliko novega, preizkusila njihove značilne jedi in izvedela kaj več o Bruslju. Obenem bo to zame prva vožnja z letalom in obisk tako velikega mesta.

Anika Ploj, 2. č

Potovanje – edina plačljiva stvar, ki te notranje obogati

Šolske ure so iz dneva v dan tekle počasneje, dnevi so bili vedno daljši, vendar nam je uspelo. Dočakali smo eno izmed najbolj pričakovanih ekskurzij – ekskurzijo v prestolnico Evropske Unije, Bruselj.

Naša zgodba se je sicer začela že v prejšnjem šolskem letu, ko nas je profesor Matjaž Trošt presenetil z novico, da nam je slovenska poslanka Evropskega parlamenta, Tanja Fajon, namenila kar nekaj finančnih sredstev in nam tako omogočila nepozabno ekskurzijo v Bruselj. Žal pa nas je lahko na to pustolovščino odšlo le 25. Pred tem smo morali najprej opraviti preizkus znanja na temo Evropske unije. Vsi, ki smo test dobro opravili, smo se v zavedanju, da bomo razširili naša obzorja in raziskali nove kraje, zelo veselili.

Končno je napočila sredo, 19. oktober, in z njo avantura, ki je bila pred nami. Z italijanskega Trevisa smo poleteli do belgijskega letališča. Let je bil prijeten, za tiste, ki so leteli prvič, pa tudi vznemirljiv. Po pristanku smo se napotili proti našim apartmajem, zelo lepo opremljenim stanovanjem. Za prvi dan je bila naša pustolovščina zaključena in zaspali smo v mislih na naslednjega.

Drugo jutro smo se z metrojem odpeljali do Evropskega parlamenta. Tam nas je lepo sprejela slovenska prevajalka Urša, nam podrobneje opisala in razkazala parlament ter nas tako zaposlila, da smo lažje pričakali prihod Tanje Fajon. Gospe Fajonovi smo se lepo zahvalili za ekskurzijo, ki nam jo je omogočila. Sledil je še ogled Parlamentarizma, ki nas je popeljal skozi zgodovino Evropske unije in nam pojasnil delovanje Evropskega parlamenta.

V starem delu Bruslja smo si nato ogledali kraljevo palačo, znameniti kip dečka, ki lula, ter Grand Place (Veliki trg), nato pa je sledil nam najljubši del – čas, ko so nam profesorji prepustili samostojno raziskovanje mesta. Sprehodili smo se mimo številnih trgovin

s čokolado, prepustili smo se omamnemu vonju znamenitih vaflov in odkrivali nove uličice. Zatem smo si ogledali še kip deklice, ki lula, in druge znamenitosti mesta. Po dobri večerji, ki smo si jo skuhali sami, sta nas obiskala še slovenska prevajalka iz Bruslja in njen mož. Mateja nam je opisala svoje delo, predstavila življenje v Bruslju in nas opomnila, kako pomembno je znanje jezikov.

Tretjega dne smo se z najlepše železniške postaje v Evropi z vlakom peljali do čudovitega srednjeveškega mesteca Bruggea. Očarani smo bili nad barvitimi hišicami in njihovo arhitekturo. Profesor Matjaž nas je najprej vodil do znane pivnice Brouwerij De Halve Maan, kjer nam je vodič opisal zgodovino pivnice in postopek pridelave piva, pripadala pa nam je tudi degustacija. Zatem so se nekateri dijaki odločili za ogled muzeja diamantov, kjer jim je bil predstavljen potek brušenja teh dragih kamnov, drugi pa smo se odločili za potep po mestu. Sprehodili smo se do glavnega trga Grote Markt, nekateri pa so se z ladjico popeljali po rečnih kanalih. Očarali so nas številne trgovinice s spominki in skriti kotički mesta. Ko smo se ponovno združili, so nas profesorji peljali še do mestne hiše in do kipa Jana Van Eycka. Zvečer smo se zopet preizkusili v kuharskih sposobnostih, nato pa je sledil večer s profesoricama, ki so ga obogatili naši referati in vtisi o ekskurziji, ki so bili seveda nepozabni.

Sledil je še zadnji dan z obiskom pristaniškega mesta Antwerpen. Ogledali smo si Rubenshuis oziroma hišo umetnika Petra Paula Rubensa, mestno hišo, znamenito ulico, v kateri prodajalke ljubezni v izložbah ponujajo svoje ljubzenske usluge, in se povzpeli na vrh muzeja (Museum aan de Stroom), kjer smo uživali v čudovitem razgledu na celotno mesto. Privoščili smo si zadnje kosilo v Belgiji, kupili še zadnje spominke in se z vlakom zapeljali do letališča. Čeprav je imelo letalo nekaj zamude, je čas kar stekel in že smo leteli proti domu.

Ekskurzija nas je obogatila z novim znanjem in izkušnjami. Videli smo veliko belgijskih znamenitosti, vendar verjamem, da jih skriva še mnogo več.

Ariana Ušaj, 3. a

Pot v Evropo je pot do svojega naroda

»Mama, zmagali smo. Gremo v Strasbourg!« se je veselila moja hčerka Natali. In leto kasneje se je na pot v Bruselj odpravil še moj sin Jakob. Navdušenje, pričakovanje, priprave ... Seveda se starši s svojimi otroki vedno znova veselimo izzivov, hkrati pa nas je, če to priznamo ali ne, tudi nekoliko strah. Vsi se zavedamo, da morajo otroci slej ko prej oditi po svoji poti, a v naši naravi je, da vedno znova trepetamo zanje in upamo, da bodo te poti čim bolj prijazno vznemirljive in bo neprijetnih izkušenj čim manj. In ker je brezpogojna le ljubezen do naših otrok, dvomi vedno ostajajo. Bodo res varni? Kaj vse se jim lahko zgodi? Bodo znali poskrbeti zase? Kdo gre z njimi? Seveda je z vsako novo ekskurzijo teh vprašanj manj. Razlog za to pa je prijetna izkušnja, ki je posledica do zadnje podrobnosti pripravljenega programa in predanih profesorjev – ti zelo dobro razumejo naše najstnike, jim znajo zaupati ali jih glasno opozoriti, ko je to potrebno. Takrat, ko zaupamo, se tudi lažje pridružimo navdušenju ob pričakovanju novega in doslej neznanega.

Pot v Evropo in spoznavanje evropskih institucij je zagotovo izjemna izkušnja, ki je ne more doživeti vsak. Marsikdo med nami nikoli ne bo imel priložnosti prestopiti praga teh hramov evropske demokracije, ne bo mogel začutiti veličine in velikosti prostora, kjer gradijo našo prihodnost. Tudi naši otroci so Evropejci, Evropa je njihova širša domovina. Da bodo nekoč lahko kritično sooblikovali podobo prihodnje Evrope, se morajo z njo spoznati, soočiti in jo razumeti. Doživeti jo morajo čisto fizično, da bodo lahko razumeli prostor Slovenije v njej, da bodo morda lahko zgradili še močnejše vezi s svojo ožjo domovino, s svojim narodom.

Seveda se starši zavedamo, koliko dela, priprav in volje v te projekte vlagajo profesorji. Pogosto jim tudi sama povem, da so izjemni, da se tudi starši zavedamo, da za rast in napredek naših otrok naredijo

veliko več, kot lahko pričakujemo. Vsak tak podvig od vseh spremljevalcev terja tolikšno odgovornost, da bi jo, resnici na ljubo, prevzeli le redki med nami. Za to smo jim hvaležni.

Iskreno si želim, da bi takšne in podobne priložnosti imele še mnoge prihodnje generacije pilonovcev, kajti prav izkušnja takšnega spoznavanja poti v svet je lahko za marsikoga tudi izbira poti v življenje.

Nataša Nardin, mama dijakinje Natali P. Nardin

Priložnosti, ki ponujajo nova znanja

Šolajoči imajo danes mnogo priložnosti, da lahko svoje znanje razširijo in pridobijo neprecenljive izkušnje preko različnih tekmovanj, natečajev in ostalih podobnih šolskih dejavnosti. Se pa število tovrstnih dejavnosti na šolah močno razlikuje. Na našo srečo je Srednja šola Veno Pilon Ajdovščina na tem področju zelo dejavna.

Ko se spomnim tekmovanj, dejavnosti in izletov iz dijaških šolskih let, pomislim na tekmovanje Eurošola, ki smo se ga dijaki 4. letnika udeležili oktobra 2015. Na tekmovanju, kjer smo se dijaki večjih slovenskih šol preizkusili v poznavanju zgodovine, institucij in delovanja Evropske unije, obenem pa izdelali tudi kratek predstavitveni video, smo pilonovci zmagali. Za nagrado smo si prislužili obisk Evropskega parlamenta v Strasbourgu ter prisostvovanje na tamkajšnji simulaciji zasedanja parlamenta, ki so se je udeležili tudi številni vrstniki iz drugih držav članic Evropske unije. Zame je bila to izjemna izkušnja, ki se je bom spominjala še zelo dolgo. Marca 2016 smo se torej odpravili na pot proti mestu, ki predstavlja glas državljanov Evropske unije. Preko prekrasne ekskurzije, v okviru katere smo si ogledali francoska Strasbourg in Colmar ter švicarska Basel in Luzern, sem prejela veliko znanja, ki me pri mojem študiju spremlja še danes. Menim, da imajo mladi premalo informacij in premalo vedenja o političnem dogajanju okrog nas, o skupnostih, ki nas obdajajo in katerih del smo. Najpomembnejša skupnost, katere del je tudi Republika Slovenija, je

seveda Evropska unija, ki nas spremlja na vsakem koraku. In ravno preko priložnosti kot je obisk hrama demokracije, Evropskega parlamenta, prejme posameznik zavedanje, kako pomembna je Evropska unija za njene člane. Njene vrednote, ki temeljijo na svobodi, enakopravnosti in demokratičnosti so vzor številnim državam po svetu. S povezovanjem in spodbujanjem tako njenih članic kot sosednjih držav je uspela zagotoviti stabilno okolje več sto milijonom ljudem.

Izredno cenim priložnost za sodelovanje na Evrošoli, ki sta nam jo dala Srednja šola Veno Pilon Ajdovščina in mentor profesor Matjaž Trošt. Verjamem, da bodo dijaki te srednje šole deležni še številnih podobnih priložnosti. Naj bo njihov trud nagrajen z nagrado, predvsem pa z znanjem in izkušnjo, ki ju taka tekmovanja in podobne priložnosti ponujajo.

Natali P. Nardin,
maturantka leta 2016

Ob obisku evropskega poslanca

V petek, 16. decembra 2016, nas je s svojim obiskom počastil slovenski predstavnik v Evropskem parlamentu, gospod Franc Bogovič. Dijaki iz 2. b razreda ter nekateri dijaki četrth letnikov smo se na prihod visokega gosta predhodno pripravili, in sicer tako, da smo se seznanili z njegovim delom ter vsebino primerov, s katerimi se sedaj ukvarja. Na to temo je vsak dijak sestavil nekaj vprašanj, ki jih je zastavil gospodu Bogoviču.

Obisk je bil zelo zanimiv, saj smo lahko dijaki iz »prve roke« izvedeli, kako poteka delo slovenskega predstavnika v Evropskem parlamentu, kakšna je njegova vloga ter se seznanili s projekti, ki so pomembni tudi za našo državo. Dejstvo, da je gospod Bogovič na vseh področjih svojega delovanja strokoven in dosleden, potrjuje tudi opazka, da se je na naše srečanje vnaprej pripravil. Predstavil nam je svoje delo v Evropskem parlamentu ter vlogo posameznih funkcij njegovih članov, kasneje pa odgovarjal na zastavljena vprašanja. Tako smo dijaki širili polje svojega splošnega znanja in se hkrati seznanili s temami, ki nas zanimajo.

Zaradi proslave ob Dnevu samostojnosti in enotnosti v Dvorani 1. slovenske vlade, na katero je bil povabljen tudi evropski poslanec, je bil pogovor časovno omejen. Z veseljem bi gospoda Bogoviča še naprej poslušali in mu postavili še kar nekaj vprašanj.

Za mlade so taka srečanja pomembna, saj nam ponujajo priložnosti širjenja obzorji ter rokovanja s politiko. Pomembno je, da se nam politiko čim bolj približa – nenazadnje kroji tudi našo usodo – saj se nam pogosto zdi, da se nas tovrstno področje ne tiče. Kot pravijo, na mladih leži prihodnost, zato je dobro, da se začnemo čim prej seznanjati z dogajanjem po svetu in pri nas ter si ustvarimo lastno mnenje o stvareh, ki bodo nekoč odvisne prav od nas.

Kristina Gregorič, 2. b

Izmenjava šol

Pred obiskom

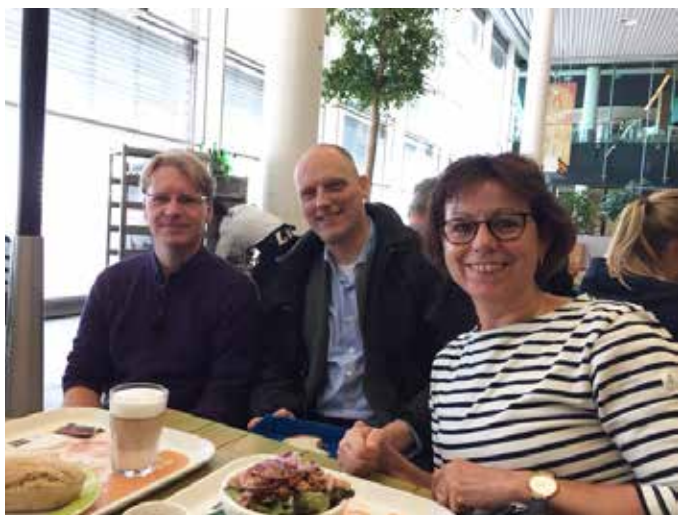
Srednja šola Veno Pilon Ajdovščina je že drugo leto vključena v mednarodni projekt izmenjave dijakov s partnersko šolo Sint Maartens College z Nizozemske. V prvem delu izmenjave od 23. do 29. oktobra so

nas v Ajdovščini obiskali nizozemski partnerji. V projektu je sodelovalo 35 dijakov naše šole in 33 dijakov partnerske šole. Tema, na katero so dijaki ustvarjali, so bile migracije. Skozi projektno delo, ki je potekalo na šoli v dopoldanskem času in skozi različna druženja v popoldanskih in večernih urah, so se med tednom stkala nova prijateljstva.

Pri projektu sem sodelovala od samega začetka ter se ob številnih pripravah, sestankih, usklajevanjih, ki so bila tudi časovno zamudna, veliko naučila. S ponosom sem na zaključni prireditvi opazovala, kako bogata je bila letošnja izmenjava, saj so nam dijaki zelo izvirno predstavili sadove svojega dela. Verjamem, da se bodo izkazali tudi meseca marca, ko bo izmenjava potekala na Nizozemskem.

Metka Jereb, prof.

Interview

After last year's extremely positive experience with the student exchange between The Sint Marteens College and Srednja šola Veno Pilon Ajdovščina, a group of 34 Dutch students aged 16 arrived to Ajdovščina once again. Our goal is clear: to continue the adventure we started a year ago. For this particular occasion we asked the deputy headmaster and two teachers to share their experience, wishes and expectations with us.

Would you be so kind as to describe your school and its vision to our readers? Where are you located and how many students do you have? What are your students like?

Keimpe Dijkstra, deputy headmaster: »Sint-Maartenscollege is a Roman Catholic school, located close to the Hague, in the western part of the Netherlands (below sea level). We have around 1200 students and in our mission statement the words respectfulness, giving opportunities and challenges are the most important. The students of our school are aged from 12 to 18, mostly from middle class background. They're well-behaved and comparatively eager to learn (like their teachers!).«

We know that you have been involved in many student exchanges so far. What kind of experience have you gained and what were the major obstacles you had to overcome through all these years?

Gusta ten Bosch, teacher: »In a world that is becoming smaller by the day, we wanted and still want our students by experiencing foreign cultures to make them more open minded. In their later (studying and working) life they will benefit from such an experience as working together with people that might have another way of thinking or ideas. Furthermore this experience, as staying in a foreign family, helps them to gain independence and grow towards adulthood. And of course they will have a good time with foreign peers!

The major obstacle is how to finance the project. Previous years we received European funding. Unfortunately, nowadays it is very hard to get this funding so all the partner schools have to organise the project without this financial support. Which means that you cannot do all the things you want, you have to look for other financial sources and parents have to pay more.«

Srednja šola Veno Pilon Ajdovščina is your first experience with schools in Slovenia. What were your expectations prior to the exchange?

Gusta ten Bosch: »During our preparatory visit in July 2015 we've received a warm and friendly welcome at Srednja šola Veno Pilon. With our Slovenian colleagues we discussed all ins and outs of the project and in the end we both had a good feeling about a cooperation.«

Slovenia is a very small country and many people mistake it for Slovakia. Did the word Slovenia ring a bell in your mind before the exchange? How does a Dutch see Slovenia and Slovene people?

Keimpe Dijkstra: »As my wife is from Slovenia, I know Slovenia very well, especially the Maribor region. Via the Slovenian embassy in the Netherlands, I searched for an opportunity for a foreign exchange with a Slovenian school. I'm very happy that the first time was so successful. Last summer both my colleagues, Gusta and Rene, went to Slovenia for vacation. In general, I noticed that some people mix up Slovakia and Slovenia, but only some!«

Rene Muller, teacher: »Many people think of Slovenia as a country formerly laying behind the Iron Curtain, so probably a bit backward. But after visiting the country last year I really had to revise my opinion: Slovenia is a very modern country, with an overwhelming nature and very welcoming and helpful people. During my vacation last summer I noticed that I wasn't by far the only Dutchman visiting Slovenia! Apparently more Dutch people have discovered your country.«

Your school must have been very satisfied after last year's experience as you entered into this year's without any hesitation. Have we passed the test with flying colours?

Rene Muller: »YES, YOU HAVE! Our students and we had a great time!«

Gusta ten Bosch: »It is good to experience that the organisation, which can be very stressful, is done by a good working team. But there is more, for a successful exchange project you also need the support of the school board, colleagues and other staff members. During our stay at Srednja šola Veno Pilon we met a very enthusiastic headmaster and also friendly, interested and helpful people!«

In Slovenia teachers complain about the stress they are exposed to at their work, about the students that are no longer well-behaved as they used to be a few generations ago, not to mention all the activities that are popped to the curriculum. I imagine the situation being more or less the same in the Netherlands. How do you manage to cope with all the hustle and bustle of today's busy world which none of us can escape?

Keimpe Dijkstra: »I know this is a problem for our teachers as well. We are working hard, but don't have the solutions, yet. In my view, the students in Slovenia are still really well-behaved.«

Gusta ten Bosch: »I have decided not to have a full time job anymore, however, in my free time, I'm still working for school.«

Gusta ten Bosch, Rene Muller, Keimpe Dijkstra thank you very much for taking your time and giving us the answers. We wish you all the best with this year's and future exchanges.

The interview was carried out by
mag. Melita Lemut Bajec

Pričakovanja, želje ter prvi vtisi ob prihodu naših nizozemskih prijateljev

Veselim se novih poznanstev, novih ljudi, spoznavanja druge kulture in drugačnega jezika. Vse te stvari nam širijo obzorja. Pričakujem veliko zabavnih in lepih trenutkov, ki se jih bomo spominjali še veliko časa, zavedam pa se, da bo potrebno vložiti tudi nekaj truda. Moja prva misel, ko sem vstopila v stik z mojo partnerico Anouk je bila, kako zelo sva si različni. Kmalu pa sem spoznala, da imava kar nekaj skupnega. Zaradi vsega tega že komaj čakam, da se spoznava še v živo.

Elena Koradin, 2. b

Sploh ne vem, kaj vse lahko pričakujem v zvezi z izmenjavo. Prav zagotovo pa upam, da se bomo imeli lepo, se družili ter tako odkrili številne podobnosti in razlike. Pričakujem obilo dobre volje, nasmejanih uric in dobrih klepetov z našimi vrstniki z Nizozemske.

Želim si, da Slovenijo prikažemo v kar najlepši luči. Zagotovo se bodo tudi oni potrudili, ko bomo mi šli na Nizozemsko. Upam, da bomo stkali vezi, ki se bodo ohranile še dolgo.

Prvi vtisi o dekletu, ki jo bom tudi gostila, so izjemni. Mislim, da boljše kolegice sploh ne bi mogla dobiti. Imava mnogo skupnih interesov ter zelo podoben pogled na svet. Prijetno se je z njo pogovarjati, saj je radovedna in mi vseskozi zastavlja najrazličnejša vprašanja. Druženja z njo se zelo veselim in komaj čakam, da jo končno vidim tudi v živo!

Teja Kobal, 2. b

S svojo partnerko sem v kontakt stopila kmalu po prejetju njenega pisma. Pogovarjali se še nisva ravno veliko, a imam vseeno občutek, da se bova dobro razumeli. Upam, da se bova čimbolj zabavali ob odkrivanju medsebojnih razlik in podobnosti ter tako dodobra spoznali slovenski oz. nizozemski način življenja. Na sestankih, ki smo jih imeli pred prihodom Nizozemcev, sem hitro ugotovila, da bo izmenjava od nas vendarle zahtevala tudi kar nekaj dela. Menim, da je to dobro, saj se bomo lahko tako tekom izmenjave tudi nekaj naučili. Zadovoljna sem s temo, ki smo si jo kot skupina izbrali in se že nestrpnostno veselim novih izkušenj, ki jih bomo na izmenjavi doživeli.

Tina Mozetič, 2. b

Po nekaj tedenskih pripravah je končno prišel dan, ko bodo naši sovrstniki iz Nizozemske, postali del našega tedenskega življenja. Verjamem, da je prav vsak od nas vsaj malo nestrpen, saj nihče popolnoma ne ve, kaj nas čaka, ko bo avtobus poln Nizozemcev pripeljal pred našo šolo. Veselim se novih prijateljskih vezi in dogodivščin, ki jih bomo skupaj preživeli. Sprašujem se o naših različnostih in upam, da se naše majhnosti in podeželskega utripa ne bojo ustrašili in se bodo na drugačno okolje čim prej privadili. Ob enem komaj čakam, da jim razkažemo raznolikost domovine in jim predstavimo našo kulturo.

Nika Kodelja, 2. b

Med obiskom

Student Exchange – The Dutch in Slovenia

»The limits of my language are the limits of my world,« said Mr Wittgenstein. And since the curious students of our school like to cross the limits of their world, some of them decided to use the tool of the language to meet their fellow Dutch students and explore the world *they* live in. They welcomed them at their respective homes last autumn.

While this was a rather challenging task for all of them, the event wasn't any less arduous for their teachers. We were the ones standing behind all the administrative and coordinating work. It had started way before the moment we received the 34 letters from the Dutch students that we needed to pair with their Slovenian correspondents-to-be. Organizing project work, arranging trips, planning activities, coordinating, offering advice, encouraging ideas ... were only some of the commitments we took on. Fortunately, we had all the support and cooperation from all the students and their parents as well as from our colleagues.

The exchange week was intense. The project work formed its core, but was complemented by several trips and activities around our country, whereas the evening events were to be organized by the students themselves. The project work revolved around the idea of any type of migration. The ideas the binational groups of students came up with were original and fun to explore. They went from the physical migration of colours to the migration of refugees, through sports and food migration as well as the migration of words ... and many more. The final presentation of their work took place on Friday, the day before the Dutch headed back home.

As someone who had participated in my first student exchange exactly ten years ago, I can only hope this kind of activities will mean as much to my students as it did to me. We do not always see it instantly, but these types of gatherings give us a very important insight in the culture of the other, which is definitely the first stepping stone towards becoming a global citizen.

Staša Benko, prof.

Good memories should never be forgotten, so some of the students wrote down their thoughts ... Nikita and Nika described their feelings and expectations they had prior to the exchange week.

Last year we heard the news about the opportunity to join the exchange with St. Maartenscollege school from the Netherlands. At first some of us had a few doubts, because we were afraid of what it is like to live with a complete stranger. Our professors told us some information about the Dutch lifestyle, as well as their school. They also shared with us experience from past exchanges, so it was easier for us to make a decision. We had to introduce ourselves, so the professors could easily pair us with the Dutch students who have similar interests and hobbies. Everything became more interesting, when we got to communicate with them via social medias (e-mail, Facebook, Snapchat, Instagram) for the first time. The main topic of the exchange were migrations. However, we did not only explore the migrations of people, which are really popular nowadays, but also migrations in Science, Chemistry, Sports and other fields. During some weeks of preparations we had a lot of meetings, where we were discussing and planning the special week; we were choosing topics for our group projects and making plans for our afternoon activities with our schoolmates. After that, the D-day came and our exchange partners came from Netherlands and finally became part of our week life. We believe that each one of us was a little nervous, because no one really knew what was going to happen, when a bus, full of Dutch students would come in front of our school. We were excited about making lasting friendships and new adventures. We were wondering about the differences between our lifestyles and we hoped that they wouldn't get scared of our smallness, our country beat and that they would get used to it as soon as possible. At the same time, we were

looking forward to showing them the diversities of our country and presenting them our culture.

During the entire week, two of the project groups were responsible for keeping track of everything that was going on. They wrote reports and articles for some local newspapers, took pictures and posted them online. Elena, Špela and Lina resumed the media's writing.

Arrival:

After months of waiting, our Dutch friends have finally arrived to Slovenia! On Sunday, the 23rd of October, all the Slovene students that are part of the exchange gathered in front of our school to greet our Dutch partners. At 18.30 the bus finally arrived. As soon as the Dutch got off the bus, we all ran up to our exchange partners and started hugging. After a quick speech from some of the Slovene and Dutch teachers, we were all quite hungry, so we took our exchange partners home or to a restaurant for dinner. We spent the evening mostly getting to know each other and our families.

Day 2

The second day we were welcomed by the headmaster of the school and we did a tour of the school. Professor Samuel wanted to test their knowledge of Slovenia, so Pieter, Mees and Hannah participated in the *Who wants to be a millionaire?* quiz. They got all the questions right!

To break the ice between the Dutch and Slovene students we did some energizers, including the samurai game. After this we went to the cafeteria, where we received our food, which was unusual for Dutch students, because they usually don't eat warm meals in the morning in the Netherlands. Professor Samuel explained us the schedule for the

whole week. After this we formed groups and got started on our projects. The main project theme was migration. We worked on the project for half of the day. After the 'hard' work, some of us went for lunch in a really nice café (which offers delicious waffles and baguettes). A lot of people went to the Postojna cave, which was huge and beautiful. Some others even went to the Predjama castle and enjoyed exploring the antiques within one of the most well-known Slovene architectural buildings. After exploring Slovenia we went to Elena's place everyone brought some food, most of which was eaten by the end of the evening. We got to know each other a little better and at 10:30 we were very tired, so we went home and we immediately went to bed. We enjoyed the day a lot, and we were looking forward to the rest of the week!

Day 3

The day started with working on our projects at school. We worked really hard for two hours and made some great progress.

At 10.30 we had to meet in the auditorium. One group of the students went on a tour around Nova Gorica while the other group went bowling. The tour consisted of visiting different locations in Nova Gorica. We first went to Kostanjevica and visited the church where the Bourbons are buried. The view from the hill was breathtaking, even though it was really foggy. After this we went to the border, where Slovenia and Italy meet. We could stand with one foot in Slovenia and the other foot in Italy, because the border goes through the middle of the Europe square.

We also visited the EDA centre and looked at a model of the city plan. Afterwards we went to see the Solkan bridge, which has the largest arch span made of stone. The weather was really bad, so we couldn't enjoy the view from the viewpoint. That

was the last stop of our tour, so we switched groups and went to the bowling hall. We made teams of 6 people. At first, everybody was missing the pins. After a while of trying, we were all able to hit the cones and some even had some strikes. Of course, we had to eat something, so we all shared a pizza, which was delicious.

When we finished the pizza, we could throw one more time and then we went to a shopping mall. We visited some shops and tried on some clothes. Not everyone went to the shopping centre, others went to Vipava and explored the town and its surroundings.

Day 4

When we came to school at 8.00, we gathered in the auditorium. After a short welcome we started working on the project again. Everyone worked really hard until 10.00, then we had a short break and ate some food. At 10.30 we had to get back to work, because the teacher asked us to show them what we had done so far in the afternoon. The teachers would look at our progress and give us feedback, so we could improve our presentation and know if the progress we made was good enough.

After the project work we had time to explore Slovenia. A lot of us went to Piran, a very picturesque location, where we could take some stunning photographs. Some of us went to the Postojna cave, because they hadn't been there yet. Some went to Vipava and took a look at the valley from one of the mountains, while others went to Piran. Then it was time to go home and get some sleep, because we were going to Ljubljana the next day.

Day 5

We had to be at school at 7:10, so we could get our lunch packs. First we went to Vipavski Križ, and had a tour through the church. After this we had another tour through the whole village, during which we were told about its history. The weather was great, so we took some stunning pictures.

After the tour, we jumped on the bus and we went to the capital city: Ljubljana. This time we didn't have any guides because our exchange partners were going to guide us through the city, so we split up in smaller groups.. The exchange partners showed us some picturesque places and we had to do some tasks, for example taking a picture with only one shoe. We finished with all the tasks in about two hours, and then we could explore Ljubljana.

After a great day, with a lot of walking, we went back to the school. Some spent their afternoon cooking. They made use of Jakob and Izak's kitchen and prepared their meals there – the meals that we were going to eat after the presentations on Friday.

Most of us went to Elena's house. We all met some new people and had a really good time. After a wonderful day everybody was exhausted and went home to get some sleep.

Day 6

Friday was the last day of our group project work, so we had to start early. Although we were all very tired, we had to work really hard. By 14.00 all of our work has to be finished and ready for the final presentation. Then we had a short break. Our rehearsal started at 15:00. All of our Slovene parents attended the final presentation at 17.00. We presented our project work and the products.

Finally, our hard work paid off! The cooking group (The Foodies) had been making different snacks for the last two days and we were finally able to try them after the presentation. Later on we all got together at Ivana's place and enjoyed our last night together.

Last day:

In the morning we all took our exchange partners for the last trip around in Slovenia. It was short, because we had to gather at school at 12.30. We had some time to say goodbye before the bus arrived. The goodbye was really hard for most of us because we made a lot of friendships during this week. We are really looking forward to seeing each other again in March.

The project work was over, the tears of goodbye dried away, our new friends were safe at their homes. Our lives returned to normal. So I asked Jure, Jakob and Ian to write some thoughts about their post-exchange feelings.

Our expectations were exceeded. First of all, we think the matchmaking was in majority successful, as we had a lot of fun with our exchange partners. At first it was very awkward and frightening to have an almost complete stranger in our home, but we soon bonded and realized that we aren't that different. It was sometimes hard to entertain them, but we managed to find many great activities at home and in our environment. For example, we took them for a trip to Postojna, Vipava, the Slovenian coast and many other locations. As to the project work, which was the main activity of the exchange, we had no idea what other teams were working on and how it would turn out. We were very excited to see what our schoolmates and their exchange partners had achieved. We were pleasantly surprised that most of the works were top quality and original.

Many of us still keep in contact with our partners and we became close friends. For example, one of our schoolmates regularly plays online multiplayer video games with his exchange buddy. Also, we have already started thinking about our visit to the Netherlands.

However, all of us have slowly rejoined the usual rhythm of our everyday life at school. As expected, our lives haven't changed much. Since the exchange we have had a lot of exams and we had to study hard, which slowed down our communication. We hope that in a few years we will remember this exchange with joy and that our new friendships will not be forgotten.

Elena Koradin, Lina Pavlin, Nika Kodelja, Nikita Vodopivec in Špela Fajdiga, 2. b

Po obisku Nizozemcev

Najbolj mi bo v spominu ostala dogodivščina, ki se je pripetila v Ljubljani. Po skupinicah smo z vodiči, našimi dijaki, morali poiskati določene točke v mestu. Pri teh smo morali posneti sebek (»selfi«) in to objaviti v skupini na Facebooku. Res je bilo zabavno. Seveda smo se večkrat izgubili in si morali pri orientaciji pomagati tudi z GPS-om, saj nam je bil zemljevid premalo. Naši parterji so bili nad našo prestolnico zelo navdušeni. Ugotovili smo, da Ljubljana veliko ponuja, saj se je nismo naveličali. V prostem času smo jim pokazali še vse skrite male trgovinice, kjer smo se posladkali, kupili spominčke ali le v miru spili kavo.

Poleg tega me je moja nizozemska prijateljica presenetila in zabavala z vprašanji, kako da nimamo osvetljenih vseh cest in ali tudi nam tako poka v ušesih. Višinska razlika se pri nas ves čas spreminja, česar pa oni niso vajeni, saj je Nizozemska ravninska dežela. Zanimiv ji je bil tudi izlet na Nanos, kjer se je srečala z življenjem, oddaljenim od mestnega vrveža, poleg tega pa je v živo videla medveda. Vse to ji je bilo tuje in novo.

Prepričana sem, da si bodo naši nizozemski prijatelji obisk pri nas zapomnili, ne le zaradi nas in vseh vezi, ki so se spletli čez teden, ampak tudi zaradi zanimivosti, ki jih Slovenija ponuja.

Teja Kobal, 2. b

Evropsko doživljanje poklica vzgojitelj-ica predšolskih otrok

Mobilnost Erasmus+ je postala na naši šoli prepoznavna kot praksa v tujini, ki jo imajo možnost opravljati dijaki 3. in 4. letnikov programa Predšolska vzgoja. V juniju so se dijaki prijavljali na šolski razpis za sodelovanje pri projektu »Predšolska vzgoja v tujini – Dijaki in osebje na praksi in usposabljanju«, ki smo ga uspešno prijavi in zanj dobili sredstva Evropske komisije, v okviru izvajanja programa Erasmus+ mobilnosti.

K sodelovanju pri projektu se je prijavilo 30 dijakov. V novembru 2016 sta dve skupini dijakov izpeljali mobilnost v Budimpešti in na Dunaju. V vsaki skupini je bil prisoten tudi spremljevalni učitelj, ki je poskrbel za uvajanje dijakov v življenje v velikem mestu, spremljal je njihovo delo v vrtcih in poskrbel, da so spoznali veliko kulturnih ter zgodovinskih znamenitosti Budimpešte in Dunaja. Dijaki so prakso opravljali v vrtcih, kjer je bil sporazumevalni jezik angleščina. Dekleta in fant so se izkazali kot dobro strokovno naravnani, spretni in odgovorni. Kljub prvotnim pomislekom, da mogoče ne bodo kos tujini, so po dveh tednih mobilnosti ugotovili, da so pridobili in utrdili še več veščin in spretnosti svojega poklica – vzgojiteljice/vzgojitelji predšolskih otrok. Nepozabna pa ostaja predvsem življenjska priložnost, ki so jo izkoristili in jo je imel vsak dijak denarno v celoti krito z denarjem iz projekta (okvirno 1500 EUR na dijaka).

Vsak dijak, ki sodeluje pri projektu, prejme certifikat o sodelovanju in dokument Europass mobilnost, kar je lahko odlična referenca pri iskanju dela. Hkrati je opravljena dvotedenska praksa v tujini priznana kot enakovredni delež opravljenega praktičnega usposabljanja pri delodajalcu v okviru šolanja v Sloveniji.

Dijaki svoje učne rezultate po izvedeni mobilnosti razširjajo med vrstniki na šoli, med mentoricami pri delodajalcih v Sloveniji in v lokalnem okolju. Dijaki med poukom in na različnih dogodkih na šoli ter izven z navdušenjem predstavljajo svojo mobilnost in navdušujejo druge, da se vključijo v to koristno priložnost, ki jo Evropska komisija ponuja mladim Evropejcem.

V aprilu 2017 gre na mobilnost v Milano še ena skupina dijakov. Z izvajanjem projekta opravljanja prakse v tujini bomo zagotovo nadaljevali tudi v naslednjem šolskem letu. Tak način opravljanja

praktičnega usposabljanja z delom pri delodajalcu smo na naši šoli sprejeli kot odlično rešitev tudi pri reševanju težav, na katere naletimo, ko iščemo dijakom delodajalce za opravljanje prakse v domačem kraju, hkrati pa povežemo delovno izkušnjo s prijetno dogodivščino bivanja v velikem mestu. Ponosni smo na te uspešno izvedene aktivnosti in jih vsem tudi priporočamo.

Karmen Lemut, koordinatorka projekta

Odvečne skrbi

V vrtcu mi je bilo zelo lepo. Prvi dan so nas toplo sprejeli – vzgojiteljice so bile zelo prijazne z nami in otroki. Ker je vrtec manjši, smo morale biti po tri v eni skupini in velikokrat nismo imele drugega dela, kot da smo se igrale z otroki. Vrtec se zelo razlikuje od tega, ki ga poznamo v Sloveniji, saj uporabljajo drugačne zasnove in se zgledujejo po ameriškem načinu. To sem dojemala kot pozitivno, saj sem tako spoznala različne načine vzgoje in obnašanja otrok. Veliko več je proste igre.

Ko sem se odločala, ali bi sploh šla na prakso v tujino, me je najbolj skrbel jezik, saj je vrtec mednarodni in govorijo angleško. Zdaj mi ni žal, da sem se odločila, da se priključim projektu, saj s sporazumevanjem nisem imela težav. Otroci so v angleščini razumeli vse, četudi so potem odgovorili največkrat kar v madžarščini. No, tu pa sem bila povsem bosa. ☺

Klara Pregelj, 4. e

Tujina te nauči ceniti to, kar se ti doma zdi samoumevno

Ko smo po desetih urah vožnje z neudobnim avtobusom končno prispeli v Budimpešto, se mi je zdelo, kot da se ne bom nikoli znašla v tako velikem mestu. Tudi potem, ko smo dobili zemljevid Budimpešte z vsemi linijami metrojev in tramvajev, sem bila zmedena in si nisem mogla predstavljati, kje na zemljevidu sploh smo.

A kmalu je postala vožnja z metroji in tramvaji logična ter sproščena. Vedeli smo, na katero številko tramvaja moramo iti, na kateri postaji moramo izstopiti, tudi ulice, na katerih smo večkrat bili, smo se naučili razbirati z zemljevida. Opogumili smo se za pot v neznane dele mesta in jih z zanimanjem raziskovali. Veliko smo se naučili tudi o prometu v velikih mestih: če ni prehoda, potem je zagotovo nekje podhod ☺. Le nečesa se nismo mogli privaditi. Siren. Številnih siren – večkrat na uro. In seveda hrane.

Madžari vse sladkajo. Le redko smo jedli hrano, ki nam je domača. Tudi če smo se dogovorili, kaj bi radi jedli, nas je zagotovo pričakalo kakšno neljubo presenečenje. Naredili so najmanj podobno rižoto slovenski rižoti, pa tudi musaka ni bila prav nič podobna naši. Ker nismo nikoli dobili solate, nam jo je pripravila kar profesorica, za kar smo ji zelo hvaležni. Naredila nam je tudi puding, da smo se lahko malo posladkali, saj Madžari očitno radi združijo glavno jed s sladico.

Ogledali smo si veliko poučnega in zanimivega. Obiskali smo živalski vrt, Madžarski narodni muzej, House of terror, parlament, cirkus, Invisible exhibition, bili smo na razstavi plakatov, v operi, akvariju, na glasbeni akademiji Franza Liszta in še kje. Ni mi žal, da sem bila del projekta opravljanje prakse v tujini, saj sem doživela stvari, ki jih drugače ne bi nikoli. Zato vrstnikom polagam na srce, naj izkoristijo takšno priložnost, ki se pojavi le nekajkrat v življenju. Naj jih ne skrbi jezik, saj imamo vsi dve roki in si z njima lahko veliko »povemo«.

Po dveh tednih in pol življenja in dela v tujini sem bolj samozavestna in odločnejša, saj smo morali v vrtcu podajati svoja mnenja in ideje. Morali smo sodelovati, se dogovarjati, sprejemati kompromise, sicer ne bi naredili ničesar. Videli smo drugačne načine dela z otroki in dobili ideje, ki jih bomo lahko uporabili na praksi v slovenskih vrtcih.

Ker smo doživeli veliko stvari, ki mi bodo ostale v lepem spominu, sem bila pri odhodu domov kar malo žalostna. Komaj smo se navadili na ritem življenja in dela v Budimpešti, pa smo že morali domov.

Teja Jenko, 4. e

Bogatejša za mednarodno izkušnjo

Mobilnost je bila zame zelo lepa in poučna izkušnja. Vsekakor mi ni žal, da sem se odločila za ta podvig, da sem zbrala živce in moči ob pisanju prijave in nadaljnjih pripravah. Sprva me je bilo sicer strah, ker nisem vedela, kaj naj pričakujem, in nisem bila prepričana, če se bom znašla v tuji državi, med tujimi ljudmi. A s tem kasneje ni bilo težav. Vse skrbi glede prevozov po mestu in komunikacije na delovnem mestu so kmalu izpuhtele.

Od dogodivščine v tujini si bom zagotovo najbolj zapomnila svojo skupino iz vrtca, v kateri so govorili predvsem rusko in nemško, zato sem sprva imela težave z komunikacijo. A to smo kmalu prebrodili, ko smo skupaj »iznašli« neverjetno mešanico ruskega, hrvaškega, slovaškega, ukrajinskega, nemškega in angleškega jezika. Tako sem hitro spoznala pomen internacionalnosti v praksi. To sem v teh dneh konkretno izkusila, kar sem sprejela kot izjemno izkušnjo.

Izredno sem hvaležna svojim staršem, lanskim erazmovcem in profesorici, ki so mi mobilnost predlagali, pa tudi šoli in organizaciji, ki nam je vse to omogočila. Sama si tako obsežnega finančnega zaloga nikakor ne bi mogla privoščiti.

Vsem vrstnikom toplo priporočam, da zgrabijo ponudbo in gredo na prakso v tujino. Takih priložnosti ni veliko in zanje se splača potruditi. Sama sem z mobilnostjo veliko pridobila. Predvsem vpogled v druge sisteme dela v vrtcu, drug način življenja, postala sem boljša v tujih jezikih in v komunikaciji nasploh, naučila sem se znajti v velikem mestu, uporabljati javne prevoze itn.

Jana Rudolf, 4. č

Budapest – my unforgettable experience

For the second year around our school implemented the Erasmus+ – Student exchange programme. Having been chosen to do my training last year in Milan, Italy, I decided to apply for the opportunity again this year, choosing Budapest, Hungary. And being lucky, I got the chance for the second time.

After 12 long hours of driving we finally arrived in Budapest, Hungary, at 8 am. Because there was a misunderstanding in the hostel we had 5 spare hours and decided to have a walk round the city. Even after being sleepy and cranky I could see that we were all going to make some unforgettable memories here. Living with 15 different people in a totally new city and environment has definitely acquired me with new valuable experience.

After a few days of adopting to the new surroundings we went to have our first day at the international kindergarten *Little star*. Overall everyone at the kindergarten welcomed us with opened arms, which was lovely as friendliness and support filled us with comfort. As there were 15 of us we worked in two shifts, the morning shift starting at 8 am and finishing at 2 pm and the afternoon one from 11 am to 5 pm. Because the kindergarten was located about an hour out of the city centre where we lived for two weeks, we had to leave the hostel at 7am to catch the first tram and then bus to the suburban of Budaörs.

Their regular day in the kindergarten looks a bit different from ours here in Slovenia. Besides the opening hours (the kindergarten there opens at 8 am whereas here at 6 or shortly after 6) there are nonetheless some things that aren't that different from ours. Children gather together in two groups regarding their age till 8.45h when each group goes to their own classroom. There they would continue to play till 9 am when it is time for breakfast.

In Hungary the cook brings the food to the children and plates it. They usually have some kind of bread with butter spread on it and salami or cheese, with some kind of vegetables aside as paprika, tomatoes, cucumbers ... I was really surprised as a lot of the children didn't want to eat anything and the teachers didn't even budge them to try.

The same repeated with lunch. The cook would bring and serve it and again a lot of children wouldn't even bother with it. They cooked usual, traditional meals such as pasta with poppy, jam or potatoes, soup made out of current ...

I noticed the same approach when it came to other activities. The children would play all they long, they did have what they call the *circle time* where they would play a game or two like Hot potato, London bridge, Goose goose duck; but that only happened once in two or three days. Otherwise the children would go outside and play till lunch time if the weather wasn't too cold or rainy. In comparison to the Slovene curriculum the Hungarian one lacks lead activities as well as set topics and simply required participation.

Nap time is different as well, as children don't have to sleep. They just have to stay silent so they don't wake up the other children. Around 8 children ended up sleeping out of 17 and believe me, having almost 20 cranky children till 5 pm is no joy, the teachers used to thank us a lot for staying till 5 pm on a daily basis.

Another noticeable difference was the children's social status. You could see the children were from affluent families just by the way they were dressed. Supposedly all the children had their own nannies and English teachers at home besides kindergarten teachers through the day.

One thing that positively surprised me was their knowledge of English as all of the children spoke it fluently. There was a boy in my group whose parents didn't speak English at all so he learned everything from scratch in the kindergarten. Now his mother is actually starting to learn English because he doesn't want to talk Hungarian at home anymore.

My Hungarian experience was really amazing as I got to know a new city and people, I got to work on my English skills and eventually I developed myself as an individual as well. Overall I would definitely recommend this experience to others as you do get the chance to work on yourself a bit and see beautiful things in it, not just in the sightseeing but the life there as well. So if you're looking to gain some valuable skills in language and practical department this is definitely something you should give a go. I can say I walk away from this with new memories and knowledge that I will cherish, but also with new friends that I cherish even more.

Nika Lutar, 4. d

Erasmus +, mobilnost učiteljev

(Dunaj, 6. 11. 2016–12. 11. 2016)

Program Erasmus+ spodbuja mobilnost strokovnih delavcev za namen poučevanja, izobraževanja, usposabljanja ali sledenja na delovnem mestu. Srednja šola Veno Pilon Ajdovščina letos že drugič sodeluje v projektu. Prvenstveno zaradi prakse dijakinj in dijakov Predšolske vzgoje, ki jo opravljajo v vrtcih treh mest sosednjih držav – v Milanu, Budimpešti in na Dunaju.

Na začetku novembra smo priložnost izkoristile tudi štiri učiteljice, saj smo želele pridobiti nove izkušnje in teoretično znanje.

Enotedenski program izobraževanja Erasmus+ – mobilnost učiteljev na Dunaju je bil sestavljen iz treh izobraževalnih sklopov:

1. predstavitev koncepta delovanja dvojezičnih in večjezičnih vrtcev Multika;
2. tridnevno opazovanje dela v enem od dvojezičnih vrtcev Multike;
3. predstavitev Pikler pedagogike z opazovanjem skupine.

Temeljni cilji vrtcev Multika se sicer bistveno ne razlikujejo od ciljev naših vrtcev. Spodbujajo spoštovanje drugih in drugačnosti, samostojnost otrok, reševanje konfliktov, raziskovanje okolja, sodelovanje, celostno izobraževanje – učenje z vsemi čuti, poudarjajo individualnost otroka ... Najzanimivejše je, kako se njihovo geslo *We live diversity* odraža tudi v njihovem delovanju. V vrtčevski skupini delujeta dva vzgojitelja (od katerih je eden pedagog, drugi ima lahko samo tečaj s tega področja), ki z otroki govorita vsak svoj jezik. Najpogosteje sta to angleščina in nemščina, ponekod pa tudi madžarščina ali ruščina (ustanoviteljica vrtcev je Rusinja). Pomembno je, da je delovni jezik za

vzgojitelja tudi njegov materni jezik ali ga je študiral na univerzi, saj le tako lahko zagotovijo dovolj visoko stopnjo obvladovanja jezika. Vrtec obiskujejo otroci iz narodnostno zelo različnih družin, le redki med njimi so Avstrijci.

Vodja vrtcev, ga. Heinzl, skupaj s partnerskim podjetjem Globus Group ponuja tudi izobraževanja za zainteresirane skupine vzgojiteljev, učiteljev, pedagogov. Skupina je pripravljena priti tudi v Slovenijo, ponujajo pa različne pakete izobraževanj.

Obisk vrtca, kjer deluje ga. Brigitte Moser po načelih Pikler pedagogike, je bil zame najzanimivejši. Predstavljen je bil koncept šole za starše mlajših otrok, ki temelji na osmih srečanjih. Starši in otroci so bili v večjem prostoru razporejeni ob stenah, sedeli so na tleh. Tako starši kot vzgojiteljica so bili zgolj pozorni opazovalci, v otrokovo spontano gibanje in igro so se vključili le takrat, ko jih je otrok potreboval, vendar zgolj kot svetovalci in razlagalci. Pikler pedagogika namreč temelji na opazovanju in spodbujanju otrokovega razvoja tako, da mu ponudimo spodbudno okolje, ki ga sam raziskuje in samostojno napreduje, brez vodenih dejavnosti. Odrasli smo ob njem, si vzamemo čas za otroka, čuječe spremljamo njegov razvoj, a vanj ne posegamo. Pozornost, mir in zaupanje staršev se vidno odražajo tudi na otrocih, ki so neverjetno samozavestni pri zahtevnih nalogah za njihovo starost in posledično tudi precej bolj samostojni.

Take vrste izobraževanje v tujini je dragocena izkušnja, ki bi jo moral vsak zaposleni v vzgoji in izobraževanju izkoristiti oz. se je sistematično udeleževati ciklično. Krasno bi bilo, če bi bilo tako izobraževanje tudi sistemsko rešeno in ne vezano zgolj na projekt. Na tak način si kot pedagogi širimo obzorja, spoznavamo nove in drugačne oblike dela v avtentičnem okolju, raziskujemo nove možnosti lastne prakse, povezujemo področje izobraževanja s trgom dela, predvsem pa sodelujemo v medkulturnem dialogu, ki bi moral biti temelj naše družbe. Prepogosto se namreč ujamemo v lastno miselno zanko, saj razmišljamo na ozko konvencionalen način. Včasih je dobro pogledati na stvari s popolnoma drugačnega zornega kota in stopiti iz svoje škatle (*»out of a box«*), kot pravijo Angleži.

Mateja Ceket Odar, prof.

V projektu »Formativno učenje in poučevanje« tudi o spoštovanju do dijakov

Naša šola že vrsto let sodeluje z Zavodom za šolstvo v različnih razvojnih projektih: »Didaktična prenova gimnazij«, »Posodobitev učnih načrtov v gimnaziji«, »Uvajanje tujega učitelja« in »Timsko poučevanje«. Trenutno sva na šoli dva učitelja, ki vnašava v svojo prakso elemente formativnega spremljanja učenja in poučevanja.

Formativno spremljanje pomeni sprotno preverjanje vseh ključnih elementov, ki prispevajo k boljšemu učenju in poučevanju. To pomeni, da morata tako učitelj kot dijak sproti preverjati napredek dijakovega znanja. Dijak zato, da vidi, kako napreduje in kaj mora še postoriti za doseg boljših rezultatov, kakovosti znanja, učitelj pa zato, da med učnim procesom dijaka spodbuja in ga usmerja s konstruktivno povratno informacijo o njegovih učnih dosežkih. Učitelj s sprotnim spremljanjem dijakovega dela in napredka sledi razumevanju obravnavane snovi, usvajanju konceptov, pridobljenim ciljem in splošnim kompetencam znanja.

Za lažje vrednotenje kakovosti in obsega znanja so potrebni učni cilji in kriteriji. Učitelji imamo v učnih načrtih zapisane učne cilje, s katerimi moramo dijake pri posameznem predmetu seznaniti. Pogosto so ti za dijake težko razumljivi, zato je eden od ciljev formativnega učenja in poučevanja tudi ta, da učne cilje skupaj z dijaki preoblikujemo v namene učenja, zaradi česar jih dijaki lažje razumejo.

Drug problem učenja in poučevanja so kriteriji znanja. Podobno kot učni cilji so le-ti jasni učitelju, precej manj pa dijakom. S kriteriji opredelimo kakovost znanja. Če jih dijak pozna, lažje ovrednoti svoje znanje in si s tem tudi sam postavlja cilje. S pomočjo kriterijev, ki so zapisani v dijaku razumljivem jeziku, lahko sam načrtuje do katere stopnje bo zmožel nadgraditi svoje znanje, kaj mora še postoriti, da bodo rezultati boljši in s tem znanje trajnejše.

Dijak lahko izboljša svoje znanje le, če dobi konstruktivno povratno informacijo o svojem delu, izdelku in znanju. To je tista informacija, ki ne pove dijaku neposredno, kaj je v nalogi (izdelku) napačno, temveč ga z namigi, podvprašanji in krajšimi komentarji spodbuja k razmisleku, kaj bi v nalogi lahko izboljšal, popravil ali dopolnil. Konstruktivna povratna informacija je pozitivno naravnana in daje dijaku »drugo« priložnost. Dijak ima tako možnost, da svoje delo nadgrajuje in izboljšuje do tiste

stopnje, ki je zanj dosegljiva. Na ta način prevzame odgovornost za svoje znanje, učitelj pa mu pri tem nudi pozitivno oporo, ga usmerja in mu neposredno pomaga prebroditi morebitne težave v učnem procesu.

Vir povratne informacije je najpogosteje učitelj, zaželeno pa je, da dijake navajamo na samovrednotenje, torej na to, da se naučijo sami ocenjevati kakovost svojega znanja in znanja vrstnikov.

Naslednji pomemben element formativnega spremljanja so vprašanja v podporo učenju – to so vprašanja, ki pri dijakih spodbujajo razmišljanje. Ne zahtevajo le faktografskih znanj (včasih smo temu rekli učenje na pamet), temveč terjajo od dijaka primerjavo, analizo in sintezo ter spodbujajo kritično mišljenje.

Lani sem z dijaki iz 2. a razreda uvajala izdelavo in uporabo pojmovnih mrež (konceptualnih kart). Pojemne mreže nam omogočajo strukturiranje znanja od bolj splošnega h kompleksnejšemu, kar smo z dijaki preizkusili pri več temah v okviru pouka biologije. Za kriterije uspešnosti smo uporabili kar temeljne biološke koncepte, to so splošne trditve, ki razlagajo zgradbo in delovanje organizmov v povezavi z evolucijskim razvojem. S to metodo so dijaki izdelali konceptualne karte na pet različnih tem.

Letos smo še več pozornosti posvetili konstruktivni povratni informaciji na različnih relacijah: učitelj – dijak, dijak – učitelj in dijak – dijak. Delo smo začeli s predstavitvijo učnih ciljev, ki smo jih prevedli v namene učenja, preverili predznanje, nato dodali novo in preverili končno znanje. Ob tem smo poskušali oblikovati kriterije uspešnosti. Dijaki

so priznali, da je bilo s tem delom največ težav. Dogovorili smo se, da bomo do konca leta izpilili večšine postavljanja kriterijev znanja in dajanja vrstniške povratne informacije.

Priznam, da me je bilo ob vstopu v projekt nekoliko strah – razmišljala sem, kako bo šlo in ali prav razumem vsa teoretična znanja, ki smo jih pridobili na izobraževanjih. Seveda ni šlo vse gladko. Predvsem nas je omejeval čas. Ko začneš pouk na tak način, je 45 minut neznosno kratkih, zato bi si za takšno priložnost želela blok ur. Seveda to po drugi strani pomeni, da bi imeli pouk biologije le enkrat na teden – to sem v preteklosti že preizkusila in se ni obneslo najbolje.

Vsekakor je za dobro delo (kjerkoli) pomembno zaupanje. Učitelj mora zaupati in verjeti v dijake, enako morajo tudi dijaki zaupati učitelju. Gotovo je to pred pogoj za vsako delo, še toliko pomembnejše pa je, ko v predmet uvajamo metode in oblike dela, ki so dijakom nove. Ob tej priložnosti bi se zahvalila dijakom iz 3. a razreda za vso pomoč in vestno sodelovanje pri posameznih nalogah vpeljevanja elementov formativnega spremljanja ter za vse koristne pripombe, vprašanja in ideje, ki so jih delili z mano. Naj bo to sodelovanje plodno do konca šolskega leta, saj nas čaka še kar nekaj obveznosti v okviru omenjenega projekta.

Sama si želim, da bi vpeljevanje sprememb koristilo predvsem dijakom, da bi znali iz vseh dejavnosti potegniti zase tisto, kar jim je najbližje in kar jim bo v pomoč sedaj, do konca šolanja na naši šoli in seveda tudi v bodoče pri študiju. Vsekakor bo smiselno pridobljena znanja in izkušnje deliti s sodelavci in tudi širše, s kolegi drugih šol. Koristna bo primerjava naših zaključkov z zaključki kolegov, ki ravno tako sodelujejo v omenjenem projektu, saj je znanje živo le, če se deli in širi. Znanje v glavah posameznika, ki ne pronikne skozi nobeno poro, je mrtvo znanje.

Pred kratkim smo vstopili v še dva razvojno naravnana projekta, »Razvijanje naravoslovno – matematičnih kompetenc« ter »Bralna pismenost«. Priložnosti za nabiranje novih izkušenj in znanj, ki bodo v pomoč tako učiteljem kot učencem, bo veliko. Želimo si, da poleg izzivov razvojno delo prinese tudi želene rezultate in s tem zadovoljstvo vseh deležnikov izobraževanja na naši šoli.

Sonja Marušič, prof.

Spodbujanje zdravega življenjskega sloga

Evolucija človeštva ter proučevanje fizičnih aktivnosti in njihovega vpliva na človeka kažejo na to, da je gibanje osnovna komponenta, ki ohranja naše telo zdravo. Prav zato sta se v zadnjem času zelo razširila proučevanje in izvajanje zdravega življenjskega sloga.

Včasih ni bilo razloga, da bi o tem tako celostno razmišljali, saj je bil zdrav življenjski slog sestavina takratnega vsakdana. Pred nekaj desetletji niso poznali tako raznovrstnih prevoznih sredstev, od avtomobilov pa vse do tekočih stopnic in dvigal. Zato se je tudi povsod hodilo peš, vsa opravila, povezana z delom na polju in drugod, pa so se poganjala zgolj na »polento«. Še vedno mi v mislih odmevajo besede starega očeta, ki mi je rekel, da te morajo drva trikrat ogreti – prvič, ko podreš drevo in ga spraviš domov, drugič, ko ga razžagaš in razcepiš na manjše dele ter tretjič, ko te dejansko ogrejejo z gorenjem v peči.

Alen Milavec, 1. a, Hubelj

Danes taka in podobna opravila opuščamo, saj se zdi, da je tako preživeti čas »zapravljen«. Sodobnost ponuja predvsem sedeči način življenja in prav zato je toliko bolj pomemben zdrav življenjski slog, ki nas spodbuja, da ponovno aktivno zaživimo. Ker se negativnih posledic ne-gibanja in neprimernih prehranjevalnih navad na naši šoli dobro zavedamo, organiziramo različne aktivnosti, s katerimi želimo sistematično spodbuditi zdrav življenjski slog posameznika.

Prvi del teh aktivnosti temelji na osveščanju in ozaveščanju zdravega načina življenja. V ta namen izvajamo našoli predavanja o zdravem prehranjevanju, psiho-fizičnem sproščanju ter raztezanju kritičnih mišičnih skupin, ki so pri dolgotrajnem sedenju ali

prisilnih držah zakrčene. Drugi del aktivnosti pa temelji na gibanju. Zato smo organizirali različne pohode na bližnje hribe, kolesarski izlet do slovenske obale, občasno vadbo, ki jo opravljamo strokovni delavci pred konferencami ter tehnično osebje med odmorom. Pred kratkim smo uvedli tudi tedensko skupinsko vadbo v telovadnici in šolskem fitnesu.

Z zgoraj omenjenimi aktivnostmi, usmerjenimi v zdrav življenjski slog, se poskušamo približati aktivnejšemu življenju, takemu, kot smo ga bili deležni včasih. Pričakujemo, da se bo naše delovanje na tem področju izkazalo kot pozitivno ter da bomo priča zdravemu kolektivu, kar vodi v uspešnejše delo, v lažje premagovanje stresa in večjo odpornost, zaradi česar predvidevamo tudi manj bolniških odsotnosti. Četudi nam uspe aktivirati le peščico zaposlenih, bo naš trud dosegel začetni cilj. Novi izzivi so na začetku pogosto deležni dvoma, morda celo nestrinjanja, ki pa se z vztrajnostjo in medsebojnim sodelovanjem sčasoma zasidrajo v sprejemljive okvire posameznika.

Tadej Česnik, prof.

Šola kot prostor vseživljenjskega učenja

V središču vseživljenjskega učenja je zavedanje, da je tradicionalno pridobljeno znanje samo eno izmed znanj ter da to znanje včasih niti ni najpomembnejše. Ogromno ga namreč posameznik pridobi med opravljanjem poklica, s prostovoljnim delom, pristočnimi dejavnostmi, neformalnim izobraževanjem ter samoučenjem.

Kompleksnost poučevanja in dela z mladimi zahteva od vsakega strokovnega delavca šole skrb za profesionalni razvoj, ki zajema tako spremljanje svojega strokovnega področja kot tudi izpopolnjevanje v širšem pedagoškem kontekstu. S tem zavedanjem smo že drugo leto vključeni v Mrežo učečih se šol, ki jo vodi Šola za ravnatelje, in znotraj tega namenjamo posebno skrb prav kariernemu in profesionalnemu razvoju strokovnih delavcev.

Z namenom nadgradnje kakovosti pouka ter pridobivanja in krepitev socialnih in sodelovalnih kompetenc smo se na ravni celotnega kolektiva udeležili seminarja na temo medosebnih odnosov (Zavod Rakmo), prisluhnili predavanjem na temo najstništva in preventive (Familylab in Drogart) ter spoznali pristope za spodbujanje socialnega učenja pri mladih (ZRSŠ).

Obenem se na šoli zavedamo, da smo si kot posamezniki že pridobili mnogo dragocenih izkušenj ter znanja, tako na profesionalnem kot drugih področjih, ki si jih lahko med seboj delimo tudi sami. Medpredmetne povezave, učenje novega tujega jezika, tehnika EFT, kaligrafija, nadgradnja računalniških spretnosti, zdrava prehrana, pravilna vadba in osvežitev znanja angleškega pouka so le nekatere izmed vsebin, ki so nam, delavcem šole, na voljo.

Ker so starši naš pomemben sogovornik, smo tudi njim dali priložnost, da pridobijo nove informacije. Pripravili smo jim sklop treh predavanj v sodelovanju s predavatelji Drogart-a in Familylab na temo uporabe alkohola in drog med najstniki, samospoštovanja kot temeljnega varovalnega dejavnika ter ne-nujnosti konfliktov v času mladostništva.

Ob vsem tem seveda ne smemo pozabiti na dijake, zato je potrebno izpostaviti skrb naše šole za to, da tudi dijaki poleg samega znanja, ki ga pridobivajo pri pouku, dodatno nadgrajujejo svoje veščine in spretnosti bodisi vsakodnevno v interakciji s sovrstniki in učitelji bodisi v okviru raznih dejavnosti.

Tina Vrčon, svetovalna delavka

Jana Rudolf, 4. č

Srednja šola kot kamenček na poti vseživljenjskega učenja

Učimo se vse življenje, od rojstva do smrti. V otroštvu se najprej naučimo prvih korakov, osnovnih načinov komuniciranja in navad. Ko vstopimo v šolo, vlogo staršev dopolnijo učitelji. Ti nam posredujejo nova znanja in tako širijo naša obzorja. V šoli se naučimo tudi sodelovanja z drugimi ter tako spoznavamo sami sebe. Pa vendar nam dajeta šola in fakulteta le osnove in elemente za začetek samostojnega življenja. Pravo učenje se začne šele, ko sami zaplavamo v svet in se vsakodnevno spopadamo z novimi, do tedaj neznanimi izzivi in spoznanji. Tako je šola le podmnožica vseživljenjskega učenja.

Življenje je cesta, polna kažipotov. Te nas lahko nauči brati šola. To pomeni, da znamo v praksi napisati prošnjo za delo, izračunati obresti, ki jih bomo morali plačevati, se znamo sporazumevati v tujih jezikih in vemo, kje ležita Honduras ali Namibija. Znanja nam ne more nihče odvzeti. Z znanjem si lajšamo življenje. Zato je učenje pomembno. Ne samo zaradi podatkov, temveč tudi zaradi vrednot in odnosov.

Šola nam daje smernice, ki nam pomagajo pri oblikovanju življenjske poti. Spoznamo, kako pomembno je biti organiziran, vztrajen in delaven. Vendar so bolj kot šola pomembne izkušnje. Največ se naučimo iz lastnih napak, iz opazovanja, poslušanja in vedno novega učenja. Dokler se učimo, smo.

Razmišljanje dijakov 4. b

Popotnica v svet poučevanja

Trije novepečeni učitelji z univerzitetno diplomom v žepu smo se 1. aprila 2016 pojavili pred vrati zbornice na Srednji šoli Veno Pilon Ajdovščina. Izobraženi in polni teoretičnega znanja, to že, ampak z le malo izkušnjami v razredu. Po skoraj desetih mesecih intenzivnega pedagoškega dela lahko rečemo, da nam je bilo sodelovanje v projektu »Prva zaposlitev na področju vzgoje in izobraževanja« odlična popotnica v svet: omogočilo nam je opravljanje strokovnega izpita, nam pomagalo pri zastavljanju svojih ciljev in načrtov za prihodnost ter nam ponudilo številne priložnosti za učenje in napredek. Projekt se je izkazal za odlično odskočno desko v svet poučevanja in vzgoje. Diploma namreč ni tako zelo koristna, če je ne spremljajo izkušnje, poleg tega so te podlaga za opravljanje strokovnega izpita, ki je predpogoj za skoraj vsako zaposlitev v šolstvu.

Prvi meseci so bili za vse tri stresni in naporni, iskali smo se in pridobivali ključna znanja za delo z dijaki. A v hipu je bil tu december, ko se je naše pripravniško obdobje izteklo. Z veliko mero pozitivne naravnosti in z željo, da opravimo izpit, smo se med študijskim dopustom vneto učili in bili drug za drugim uspešni.

Z mentorji in drugimi strokovnimi delavci, predvsem pa z dijaki še vedno sodelujemo in se učimo. Učenje je seveda vzajemno, saj verjamemo, da smo z marsikatero idejo prevetrili šolo in pouk in, upamo, malce razbremenili včasih preveč delavne sodelavce.

Z delom na šoli se nam vsak dan odpirajo nova vprašanja, z njimi pa se naša prihodnost vse bolj oblikuje: se želim s tovrstnimi aktivnostmi še naprej ukvarjati, česa se še moram naučiti, kje se lahko izboljšam ...? Naše delo postaja veliko več kot le poučevanje - vključujemo se v razne projekte, delavnice, mednarodne izmenjave, organiziramo, dajemo pobude ... Še vedno smo enako zagnani, kot smo bili na začetku, a zdaj smo okrepljeni z izkušnjami. Za to smo hvaležni vodstvu šole, svojim mentorjem in vsem ostalim, ki so nas lepo sprejeli in nam pomagali, da smo se vpeljali v delo.

Mladi učitelji

Maja Marc, Tadej Česnik in Staša Benko

Projekt »Mladi učitelj, prva zaposlitev v šolstvu«

Eden izmed odmevnejših projektov naše šole je tudi projekt »Mladi učitelj, prva zaposlitev na področju vzgoje in izobraževanja«, ki ga v letošnjem letu izvajamo že z drugo skupino pripravnikov. Med glavnimi vodili šole pri odločitvi za prijavo na razpis je bila želja, da v kolektiv vstopi nov, svež kader, ki bo s svojo inovativnostjo, idejami in novimi pristopi pozitivno vplival na delo vseh zaposlenih, s katerimi bo učitelj začetnik prišel v stik.

Ker smo razvojno naravnana šola, je lasten strokovni in osebnostni razvoj za nas zelo pomemben. S sodelovanjem zaposlenih z učitelji začetniki smo želeli okrepiti medpredmetno povezovanje ter spodbuditi izhod iz rutine, spontan profesionalni razvoj in samoevalvacijo lastnega dela.

Obenem smo tudi družbeno angažirani, torej so skrb za zaposlitev in prve izkušnje mladih naše vrednote. Prav s vključitvijo v ta projekt sodelujemo pri spodbujanju trajnostnega vključevanja mladih na trg dela. Tako naši mladi učitelji svojo prvo zaposlitev opravljajo na pripravniških mestih profesorice angleščine, profesorja športne vzgoje, vzgojiteljice v dijaškem domu, profesorice slovenščine, profesorice pedagogike ter profesorice biologije. Delo opravljajo na obeh programih in v dijaškem domu. Z uspešno prijavo so dobili možnost, da se usposobijo za delo na izbranem delovnem mestu pod vodstvom mentorja ter izpolnijo pogoje za pristop k strokovnemu izpitu.

V času pripravništva se tako njihovi mentorji kot mladi učitelji soočamo s prednostmi, slabostmi, priložnostmi in nevarnostmi, ki jih tak način dela prinaša. Vse našteje komponente pomenijo na učiteljevi profesionalni poti možnost napredka ter prilagoditve, nujne za profesionalno rast in razvoj.

Prednosti dela z mladim učiteljem so številne, predvsem pa dobrodošle. Pomenijo uvajanje novega načina poučevanja. Potrebna je namreč analiza oziroma prevetritev lastnega dela, kar pomeni izstopiti iz lastnih okvirov. Pripravnik je samostojna oseba s svojim pogledom in načinom razmišljanja. Zato pripravništvo zahteva od mentorja več kakovostnega dela, tudi timskega, pripravo novih materialov, bolj aktivno in ozaveščeno poučevanje, pripravljenost posredovanja izkušenj in znanj na mladega učitelja. Izvajanje pripravništva predstavlja mentorju dodatno motivacijo za delo ter potrditev in priznanje za svoje delo in lasten doprinos h kakovosti delovanja šole.

Morebitne nevarnosti in slabosti, ki se znotraj pripravništva lahko pojavijo, so skoraj v celoti vezane na osebnost posameznikov. Karakterne lastnosti vpletenih so lahko rušilni faktor v projektu, zato je potrebno veliko medsebojnega komuniciranja, transparentnega odnosa in dogovarjanja o tem, kakšna so obojestranska pričakovanja. Vse to zahteva dodaten čas in energijo vseh vključenih. K pripravništvu moramo pristopiti profesionalno in odgovorno, saj je rezultat v veliki meri odvisen od kakovosti dela in odnosa med obema udeležencema.

Poudariti pa je treba, da imamo pri nas v celoti le pozitivne izkušnje ter lahko mlade učitelje in njihovo delo pohvalno ocenimo. Pri svojem delu so namreč nadpovprečno samostojni, samoiniciativni, željni sodelovanja in povratnih informacij, odgovorni ter motivirani za delo z dijaki in kolektivom. Učinkovito komunicirajo in sodelujejo z drugimi člani kolektiva ter podajajo svoja mnenja v strokovnih debatah. Pri pouku smotrno kombinirajo individualni, skupinski in frontalni pouk. Prav tako spoznavajo delo in navezujejo stike z ostalimi strokovnimi delavci ter administrativnim in tehničnim osebjem zavoda. Usvojili so temeljna načela in postopke načrtovanja, izvajanja in vrednotenja učnega procesa.

Pohvalno sprejet je bil tudi doprinos širjenja strokovnih informacij v kolektiv v obliki predavanj in krožkov, ki jih mladi učitelji izvajajo. Širjenje strokovnih informacij je nuja v profesionalnem razvoju posameznika, omogoča odpiranje kolektiva novostim, je spodbuda za razvoj kritičnega mišljenja ter predstavlja krepitev sodelovanja med samimi učitelji.

Tudi njihovi mentorji smo opazili velik napredek pri svojem delu. Smo veliko bolj ozaveščeni, aktivni ter pozitivno kritično naravnani. Izstopili smo iz utečene rutine. V iskanju novih pristopov in prilagajanj smo postali bolj samozavestni, odprti in pripravljeni na nova sodelovanja. Opazili smo tudi, da je timsko delo veliko bolj produktivno, četudi zahteva več miselne priprave, časa in pogovora. Na svoje delo smo sedaj sposobni pogledati veliko bolj kritično in celostno. Tudi pri izvajanju lastnega dela smo veliko bolj motivirani. Izkušnja je v celoti pozitivna in jo bi predlagali tudi drugim kolegom in šolam.

mag. Melita Lemut Bajec

Mladi učitelji o vključitvi v projekt

»Daj človeku ribo in nahranil ga boš za en dan. Nauči ga ribolova, nahranil ga boš za celo življenje.«
(kitajski pregovor)

Ko smo razmišljale o priložnosti, ki nam je bila ponujena, je vse preveval enak občutek – hvaležnost. Možnost vključitve mladih diplomantov v sistem vzgoje in izobraževanja v Sloveniji je namreč precej omejena. Sodelovanje v projektu »Prva zaposlitev v vzgoji in izobraževanju«, v katerega se je že drugič zapored vključila Srednja šola Veno Pilon Ajdovščina, nam omogoča edinstveno izkušnjo – pridobivanje znanja za delo z mladimi. V konkretni izobraževalni izkušnji razvijamo kompetence, ki so potrebne za uspešno delo, ob tem pa nam ob strani stojijo izkušeni mentorji. Ti so naši usmerjevalci v vzgojno-izobraževalnem procesu, saj nas učijo iskati nove pristope za reševanje problemov, kažejo nam različne metode poučevanja ter nas spodbujajo. S svojim zgledom nam sporočajo, da je učitelj strokovnjak na svojem področju, javni uslužbenec ter predvsem človek.

Eden glavnih ciljev projekta je kakovostna priprava na strokovni izpit, ki je predpogoj za vstop na trg mladih učiteljev. Šola nam nudi v tem procesu popolno podporo, naše delo pa organizira tako, da nas seznanja s širokim spektrom aktivnosti, ki jih poleg pouka izvaja.

Prednost nas, učiteljev začetnikov, je torej v tem, da se učimo preko najboljše prakse, imamo čas za analizo dela, refleksijo in evalvacijo svojega poučevanja in poučevanja naših mentorjev. Timsko delo omogoča in spodbuja profesionalno rast vseh, učiteljev začetnikov, naših mentorjev in ostalih sodelavcev. Druga prednost je vzpostavitev drugačnega stika z dijaki, s čimer osvežimo že ustaljeni učni proces.

Menimo, da smo se v tem kratkem času dela zelo dobro vpele v pedagoški proces, kar so potrdili tudi nekateri dijaki, s katerimi sodelujemo. Ti so namreč imeli možnost izraziti svoj pogled na izvajanje projekta, saj je njihovo mnenje ogledalo našega dela. Če dijaki v spremenjenem načinu dela vidijo prednosti in so temu naklonjeni, smo svoj namen dosegli. Večina jih je izpostavila drugačen način dela, vseč jim je sprememba v razredu in različne perspektive pri podajanju učne snovi. Obenem tudi sami opazijo možnost napredka učiteljev začetnikov, ki nam jo ponuja konstantno spremljanje strokovnega dela mentorjev. Nekaj misli dijakov smo povzele v naslednjih vrsticah:

»Dobro je, da so učitelji začetniki prisotni pri pouku, saj tako pridobijo zglede za delo pri učiteljih, ki poučujejo že več let. Poleg strokovnosti pridobijo smernice za vzpostavljane avtoritete, odzive v nevsakdanjih situacijah in sprejemanje dijaka kot posameznika, ne le del skupine. Dijaki pri urah učiteljev začetnikov pridobimo svež in nov način poučevanja, zaradi česar je včasih razlaga učne snovi bolj razumljiva, domača. Obenem pomagajo pri pouku in vprašanjih, ki jih imamo dijaki. Vsekakor je zanimivo, da je v razredu nov človek, ki kakor mi srka novo znanje in izkušnje.«

Dijaki so si precej enotni, v prisotnosti mladih učiteljev vidijo prednosti – strinjajo se, da prisotnost mladih učiteljev povečuje njihovo zanimanje za pouk, saj le-ta poteka v bolj sproščenem vzdušju, da mladi učitelji več energije porabijo za razumljivo podajanje snovi in potrditev, da vsi dijaki snov razumejo. Hkrati pa nekateri izražajo tudi zaskrbljenost, da so spremembe pouka moteči dejavnik pri pripravi na maturo.

V prihodnje si želimo čim bolj izkoristiti možnost, ki nam je bila ponujena, se uspešno spoprijeti z vsemi izzivi, s katerimi se bomo srečale, in upamo, da bomo ob mentoricah, ki nam konstantno nudijo strokovno pomoč, profesionalno rasle ter si uspešno nabirale dragocene izkušnje na področju vzgoje in izobraževanja. Obenem se zahvaljujemo ravnatelju, celotnemu kolektivu in dijakom Srednje šole Veno Pilon Ajdovščina, ki nas učijo »ribolova«, da se bomo lahko ob koncu projekta z novimi priložnostmi spoprijele smelo in polne znanja.

Mlade učiteljice
Nina Nagode, Dolores Nagode in Laura Bratašvec

Dobitnica uglednega priznanja – Sonja Marušič, prof.

Tudi na področju vzgoje in izobraževanja obstajajo priznanja za izjemne dosežke in eno zelo pomembnih, četudi ne dovolj poznanih, je priznanje Blaža Kumerdeja. Bil je razsvetljenec, narodni buditelj, ki se je po končanem študiju zaposlil v šolstvu, kjer je bil najprej šolski nadzornik, kasneje pa ga je cesarica Marija Terezija imenovala za ravnatelja ljubljanske normalke. Ukvarjal se je z izobraževanjem učiteljskih kandidatov in že nameščenih učiteljev ter se kot komisar zavzemal za izboljšanje pogojev na področju izobraževanja učiteljev. Aktivno je deloval tudi v Zoisovem krožku, ki mu je skupaj z Jurijem Japljem zaupal prevajanje Biblije v slovenščino.

Zavod Republike Slovenije za šolstvo od leta 1999 podeljuje posameznikom, skupinam ali institucijam za odlično partnerstvo pri razvoju in uvajanju novosti v vzgojno-izobraževalnih ustanovah priznanja Blaža Kumerdeja na področjih predšolske vzgoje, osnovnih šol in srednjih šol, šol za otroke s posebnimi potrebami in dijaških domov. Za vsa našeta področja je vsako leto podeljenih največ 5 priznanj. Letos ga je za svoje izjemno večletno razvojno delo prejela tudi naša sodelavka Sonja Marušič.

Ponosni sem, da naš kolektiv sestavljajo tako predani, strokovno podkovani ter inovativno usmerjeni učitelji. Zato Sonji izrekam iskrene čestitke. Verjamem, da bo na svoji profesionalni poti tudi v prihodnje zelo uspešna.

Ravnatelj Andrej Rutar, prof.

Predstavitev dobitnice priznanja

Sonja Marušič je zaposlena na Srednji šoli Veno Pilon Ajdovščina kot učiteljica biologije. Je tudi vodja strokovnega aktiva učiteljic in učiteljev fizike, biologije in kemije ter na šoli spodbuja medpredmetno sodelovanje. V predmetno razvojni skupini za biologijo daje strokovne pobude in tvorno sodeluje pri razvoju predmeta ter preizkušanju in uvajanju posodobitev v šolski prostor. S prepričljivimi predstavitvami in delavnicami nudi udeležencem na usposabljanjih strokovno podporo pri krepitvi sodobne sistemske obravnave realnega sveta.

Razvojno naravnana šola, v kateri je zaposlena, ji omogoča, da nenehno raziskuje in posodablja svojo prakso. Sodeluje v mnogih projektih in razvojnih nalogah Zavoda Republike Slovenije za šolstvo (ZRSŠ), udeležuje se izobraževanj v okviru projektov

in razvojnih nalog ter programov usposabljanj ZRSŠ, svoje znanje pa bogati tudi na usposabljanjih na mednarodnih posvetih ZRSŠ in v tujini.

Poleg sodelovanja pri pripravi kataloga znanja *Naravoslovje za otroke* v izobraževalnem programu Predšolska vzgoja je z ZRSŠ odlično strokovno sodelovala:

- v projektu »Didaktična prenova gimnazije«, kjer je razvijala kurikularne povezave;
- v projektu »Posodobitev gimnazije« je sodelovala pri izvedbi pilotnega projekta »Timsko poučevanje«;
- v projektu »Usposabljanje učiteljev za uvajanje posodobitev gimnazijskih programov« je sodelovala v nalogi *Uvajanje sprememb*;
- v projektu »Interaktivna določevalna orodja za šole (SiiT)« je sodelovala v nalogi *Spoznavanje biotske pestrosti na čezmejnem območju Slovenija – Italija*. Razvojno delo na tem področju nadaljuje in rezultate uspešno implementira na ostalih območjih Slovenije. Na mednarodnem natečaju je 5. septembra 2014 pod njenim mentorstvom skupina dijakinj in dijakov prejela prvo nagrado za projektno nalogo na temo raziskovanja biotske pestrosti;
- v projektu »Posodobitev kurikularnega procesa na osnovni šoli in gimnaziji« je razvijala in preizkušala primere sistemske obravnave in povezovanja temeljnih bioloških konceptov. Primeri so objavljeni v gradivih za učiteljice in učitelje *Posodobitve pouka v gimnazijski praksi ter Izzivi razvijanja in vrednotenja znanja v gimnazijski praksi*;
- v razvojni nalogi *Formativno spremljanje v ustvarjalnem učnem okolju* preizkuša elemente formativnega spremljanja in preverjanja. S smiselnim vključevanjem različnih pristopov spodbuja napredovanje vseh dijakinj in dijakov v znanju in mišljenju. Spodbuja vrstniško sodelovanje in razvija odgovoren odnos.

S predanim delom razvija zavedanje o pomenu znanja za posameznika in družbo, spodbuja vedoželjnost in motivira dijakinje in dijake za raziskovalno delo ter jih zelo uspešno pripravlja na tekmovanja. Ti pod njenim mentorstvom izvajajo raziskovalne projekte, s katerimi dosegajo odlične uspehe. Znanstveni pristop postavlja v kontekst etike, vrednot in odgovornosti. Sonja je izjemna učiteljica in strokovna sodelavka, ki z odličnim sodelovanjem z ZRSŠ prispeva k uspešnemu razvoju in posodabljanju pouka.

Misli prejemnice priznanja

Priznanje za delo je verjetno za vsakega delavca nagrada, potrditev in na neki način zahvala za vložen trud, energijo, čas. Priznati moram, da sem počaščena in vesela tega priznanja, čeprav sem prepričana, da je v Sloveniji veliko učiteljev, ki v svoje delo vlagajo veliko energije, izboljšujejo svoje strokovno in pedagoško znanje ter posodablajo svoj pristop k pouku in poučevanju. Prav zato sem bila tudi presenečena, da je komisija izbrala ravno mene.

Rada imam svoje delo, rada grem v razred, rada poučujem biologijo. Že predmet sam po sebi je tak, da zahteva poznavanje, razmišljanje, povezovanje, presojanje o vsakdanjih in za človeka nujnih temah. Vsak dan, vsaka ura z dijaki je nov izziv. Pedagoški poklic je že v osnovi tak, da učitelji kljub svojemu staranju ves čas delamo z mladimi, ki nam postavljajo nova vprašanja in nas tako »držijo v kondiciji«.

Biološka znanost je v zadnjih desetletjih izjemno napredovala na različnih področjih od genetike, mikrobiologije, biotehnologije, znanosti o okolju ... novosti je veliko. Vse to zahteva od učitelja, da se neprenehoma

strokovno izpopolnjuje in prenaša nova spoznanja na dijake. Poleg novosti na strokovnem (predmetnem) področju je v svetu in pri nas veliko novih didaktičnih pristopov. Le-tem naj bi strokovni delavci v vzgoji in izobraževanju sledili. Naša šola že vrsto let tesno sodeluje z Zavodom za šolstvo (ZRSŠ) v različnih projektih, s katerimi posodabljammo svojo prakso in uvajamo nove pristope v svojem delu.

Priznanje Blaža Kumerdeja ni priznanje samo meni osebno, temveč tudi šoli. Trdno sem prepričana, da mogoče tega priznanja ne bi nikoli dobila, če bi ne bila zaposlena prav na tej šoli, na Srednji šoli Veno Pilon Ajdovščina. Tako prejšnje kot sedanje vodstvo šole popolnoma podpira izobraževanje učiteljev, novosti, nakup potrebne literature in pripomočkov za uvajanje sodobnih pristopov v pouk in poučevanje. Skrb za to, da je naša šola vključena v razvojne projekte, ki jih ponuja ZRSŠ, je za nas prioriteta. Pri tem dobimo učitelji priložnost za izpopolnjevanje svoje pedagoške prakse. Projektov, v katerih sem in smo sodelovali učitelji naše šole, ne bi mogli izpeljati brez pomoči in sodelovanja kolegov, sodelavcev, zato je ta nagrada vsaj deloma tudi njihova.

Sonja Marušič, prof.

Ana Špacapan in Adriana Ronkali – mladi likovnici

Ana, Adriana, likovno ustvarjanje vaju spremlja ter žene k novim izzivom že od malih nog. Kaj vama pomeni umetnost ter zmožnost ustvarjati?

Ana: Umetnost mi predstavlja predvsem nekaj, s čimer se lahko zaposlim. Vsakič, ko se dolgočasim, preprosto začnem risati na najbližji kos papirja. Čeprav se na tak način večkrat izognem delu, imam vsaj lepo okrašene šolske zvezke.

Adriana: Umetnost je bila nekoč zame dejavnost, s katero sem zapolnila prosti čas, zdaj pa je iz hobija prerasla v nekaj, kar je vseprisotno v mojem življenju. Ne ustvarjam več le zaradi dolgčasa, ampak zaradi potrebe po ustvarjanju. Ko mi zmanjka primernih idej ali motivacije, se počutim kot prazna rečna struga.

Znano je, da se večina umetnikov vsaj na začetku svoje profesionalne poti navdihuje ob delih starejših likovnih mojstrov. Kateri likovni umetniki, slogi oz. tehnike so vama najbližje?

Ana: Kot otroku iz dobe interneta so mi največjo inspiracijo predstavljali moderni ilustratorji in animatorji. Ob vstopu v srednjo šolo so bile moje risarske sposobnosti zgrajene predvsem na temeljih branja stripov in gledanja risank. Šele takrat sem se začela posvečati delom starejših likovnih mojstrov. Najbolj so mi bile všeč skice s črnilom, na katerih sta senca in svetloba mojstrsko upodobljeni s pomočjo šrafiranja. Navdihnile so me tudi natančne študije človeške anatomije, ki zaobjemajo čisto vsako kost in mišico v telesu.

Adriana: Navdihov in vzorov nisem nikoli pretirano iskala med slikarji, ampak med ilustratorji. Od teh zelo občudujem Stjepana Šejića zaradi izredno realistično in humorno narisanih stripov ter njegovega poznavanja mimike in telesne govorice, zaradi česar so njegovi stripovski junaki tako živi. Zelo mi je všeč tudi John Howe zaradi čarobnosti razpoloženja in pristnosti v njegovih fantazijskih ilustracijah.

Kolikšna mera talenta je potrebna za uspeh v likovni umetnosti, če jo primerjamo s športom ali glasbo?

Ana: Tako kot pri športu in glasbi, tudi v umetnosti obstajajo posamezniki, ki lahko navidezno brez naprezanja uspejo. Kljub temu verjamem, da je talent zelo pomemben, vendar bo še najbolj nadarjen umetnik na svetu ostal povprečen, če ga ne bo negoval in razvijal.

Adriana: Žal ne obstajajo magične sposobnosti, dodeljene ob rojstvu, ki omogočijo umetnikom, da čudežno ustvarijo popolno umetnino. Tako kot športniki imamo za sabo ure in ure vaje, preden postanemo dobri v tem, kar počnemo, ampak redko kdo to razume. Večina ljudi še vedno raje verjame v čudežni talent.

Umetnost laže. Drži ali ne drži?

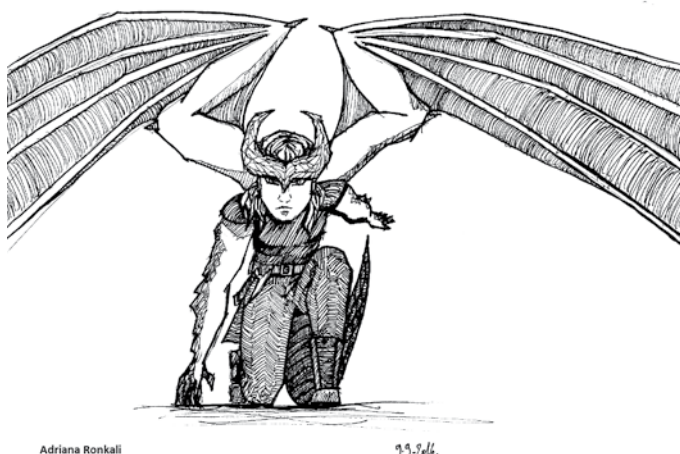
Ana: Ne drži. Po mojem mnenju je slika bolj iskrena kot fotografija. Ta pokaže nekaj, kar lahko vidimo vsi. Za nastanek slike pa mora umetnik videno predelati v sebi, da lahko to prenese na papir. Zato bo slika pokazala, kako on vidi in doživlja svet okoli sebe. V njegov izdelek se bodo prikradla čustva, stališča, predsodki in vse, kar v vsakdanjem življenju nosimo skrito v sebi. Umetnost predstavlja redek vpogled v duševnost nekoga drugega.

Adriana: Vse je odvisno od interpretacije.

Ali menita, da se mladi dovolj likovno izražajo ob množici možnosti, ki jim je danes dana na voljo?

Ana: Da. Umetnost se razvija skupaj s tehnologijo in ogromno mladih najde načine za likovno izražanje prav v novih, digitalnih medijih. Dobe papirja in svinčnika seveda še zdaleč ni konec, vendar je digitalna umetnost v vsakdanjem življenju vse bolj prisotna. Največ predstavnikov računalniškega ustvarjanja pa seveda najdemo predvsem med mladimi.

Adriana: Če človek čuti željo po umetniškem izražanju, potem to naredi. Nesmiselno je to siliti ljudem, ki te želje nimajo.

Adriana Ronkali, 3. a

Biti umetnik pomeni živeti določen način življenja. Sta pripravljeni na ta podvig?

Ana: Ne. Razmišljanje o prihodnosti je zame zelo naporno in celo malo strašljivo. Seveda se novih podvigov veselim, vendar bi, vsaj dokler še lahko, raje živela iz dneva v dan.

Adriana: Nimam pojma, kaj naj bi bilo „umetniško“ življenje. Saj živimo prav tako kot drugi ljudje, čeprav večina misli, da si za svoje delo ne zaslužimo spodobnega plačila, le zato, ker nam je všeč. Ni naša »krivda«, da imamo možnost iz hobija ustvariti kariero in konec koncev: z nečim moramo plačati račune.

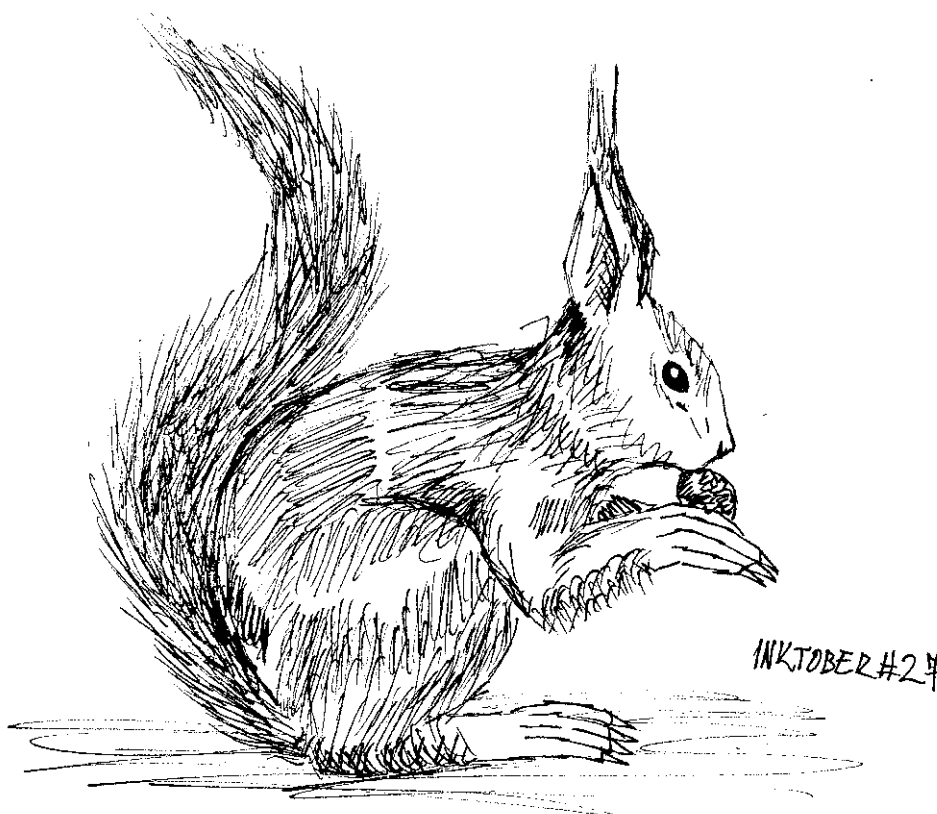
Srednjo šolo Veno Pilon Ajdovščina sta skozi vsa leta svojega šolanja aktivno in ponosno zastopali na različnih ex temporah, natečajih, pri oblikovanju šolske internetne strani, vabilih na prireditve ... Kakšen občutek vaju preveva ob misli, da svojim mlajšim kolegom zapuščata del svojega avtorskega dela?

Ana: Na svoje izdelke sem ponosna, in čeprav še zdaleč niso popolni, so bili ustvarjeni s srcem. Nanje me vežejo številni lepi spomini in upam, da se bodo iz njih moji mlajši kolegi lahko veliko naučili, četudi iz napak.

Adriana: Mislim, da je večina moje umetniške zapuščine tej šoli na dnu predala v likovni učilnici, vendar upam, da se bodo prihodnje generacije učile iz mojih napak. Še posebej tistih, ki so povezane z risanjem stopal in dlani.

Dekleti, na vajini nadaljnji življenjski poti vama želimo še veliko umetniških navdihov in uspehov.

Z dekletoma se je pogovarjala
mag. Melita Lemut Bajec.

Adriana Ronkali, 3. a

Mitja Ergaver, svetovni prvak v kategoriji 4 X ELITE MEN

Mitja, najprej iskrene čestitke ob tako vrhunskem rezultatu. Poleg tega si tudi letošnji zlati maturant. Kako ti je uspel tako »fantastičen finiš« v obeh »disciplinah«?

Iskrena hvala za čestitke, tako za uspeh na šolskem kot tudi športnem področju. Niti sam ne vem, kako je vse skupaj uspelo. Začelo se je namreč z velikimi težavami. Teden dni pred maturo sem na dirki v Nemčiji padel in si zlomil desno roko. K sreči mi je zdravnik mavec postavil tako, da sem uspel pisati, čeprav zelo počasi. Zaradi zloma roke sem imel več časa na voljo za učenje. Treningi so namreč začasno odpadli. Potrudil sem se po najboljših močeh in na koncu se je vse skupaj »poklopilo«. Po maturi pa se je tudi roka zacelila, tako da sem lahko ponovno začel trenirati. Tedaj pa so se pojavile bolečine v hrbtu. Tri tedne pred svetovnim prvenstvom sem prvič ponovno stopil na kolo po 3 mesecih prisiljenega počitka. Že dejstvo, da sem sploh lahko tekmoval in vozil kolo, me je razveselilo, zato se z rezultatom nisem najbolj obremenjeval.

Preseneča dejstvo, da se v srednji šoli nisi odločil za pridobitev statusa športnika, ki bi ti dajal možnost večjega usklajevanja šolskih in obšolskih dejavnosti. Zakaj?

Statusa športnika v srednji šoli nisem koristil, saj sem menil, da se z dovolj volje lahko obe dejavnosti časovno uskladi. Imel sem nekakšno rutino, kdaj trenirati, kdaj se učiti. Občasno je bilo sicer potrebno spremeniti čas treninga oz. učenja, vendar mi to ni delalo preglavic. Kljub temu da sem obiskoval program predšolske vzgoje, ki je nekoliko lažji kot

gimnazija, sem prepričan, da je tudi brez statusa mogoče trenirati in biti uspešen.

Velikokrat slišimo, da profesor vidi le svoj predmet. Se je tudi tebi tako zdelo? Ali pa so učitelji imeli posluh za tvoj konjiček ter videli profesionalnost, s katero si se mu posvečal?

Glede tega imam pozitivne izkušnje, nekako sem čutil, da me podpirajo, da jim je mar. Velikokrat so me vprašali, kje sem bil na dirki ter kako mi je šlo.

Bi koga na svoji dosedanji športni poti želel še posebej izpostaviti ter se mu morda tudi zahvaliti?

Najprej bi se rad zahvalil bratu Tadeju, ki me podpira že od samih začetkov. Tudi sestra Sabina mi je bila v veliko pomoč, predvsem na zdravstvenem področju, ko sem potreboval fizioterapijo. Na sploh so mi moji domači v veliko podporo, brez njih zagotovo ne bi dosegel tako vrhunskih rezultatov. Posebno zahvalo bi rad namenil predsedniku kluba Črn Trn Klavdiju Blažku, ki je vložil veliko truda v to, da se je ta šport v Ajdovščini sploh razvil, obstal ter danes nekaj pomeni. V meni je videl potencial ter mi zaupal. To mi ogromno pomeni. Na dirkah je bil vedno kritičen do tega, kaj sem naredil narobe. Prav napake in kritike so me veliko naučile.

Laskava lovorika ti je dala dodaten zagon in motivacijo za delo v prihodnje. Kakšne so tvoje želje in cilji?

Zagotovo sem sedaj še bolj motiviran za delo. Treba si bo narediti urnik in uskladiti treninge ter študijske obveznosti. Sam mislim, da lahko z veliko truda in predanosti še naprej uspešno usklajujem obe dejavnosti. Na prvem mestu med cilji je ubranitev naslova – že takoj naslednjo sezono. Dal bom vse od sebe, da mi to uspe. Imam pa seveda še druge želje – pridobiti več podpore, da se bom lahko udeleževal tudi drugih mednarodnih dirk izven Evrope. Želim si tudi, da se v Ajdovščini ta športna zvrst še dodatno razvije, da pritegne v rekreativno ali tekmovalno kolesarstvo še več otrok.

Jessica Marka, evropska prvakinja v kombinaciji v kategoriji mlajših mladink

Jessica, za teboj so ure in ure treningov. Ali so bile zate šolske počitnice sploh čas počitka?

Šolske počitnice zame že vrsto let, pravzaprav že od prvega razreda dalje, niso čas počitka. Vsa leta svojega aktivnega treniranja jih vedno izkoristim za intenzivne treninge. Tako sem tudi med letošnjimi počitnicami trenirala šest dni v tednu, in sicer dvakrat na dan po 3 ure, v zadnjem tednu pred evropskim prvenstvom pa dve uri zjutraj in popoldan. Med šolskim letom imam prav tako vsakodnevne treninge, vendar le enkrat dnevno 2 do 3 ure. V sklopu rednega vsakodnevnega treninga običajno vključimo vaje za kondicijsko pripravljenost, ponavljanje obveznih likov ter učenje in utrjevanje številnih elementov bodisi skokov ali piruet ali izvedbo celotnih prostih programov po glasbi (kratki in dolgi program). V pretekli sezoni sta me vseskozi spremljala trenerja Marko Pelicon in Sara Pregelj, dva tedna pred odhodom na Evropsko prvenstvo pa smo imeli v klubu intenzivne treninge tudi s trenerjem svetovnega slovesa Rubnom Omar Genchijem, ki prihaja k nam občasno iz Italije.

Kdo te je navdušil za kotalkanje?

Za umetnostno kotalkanje me je leta 2003 navdušila moja najboljša prijateljica v vrtcu, Lana Pregelj. Ker je ona takrat že kotalkala, kotalkarji in kotalkarice kotalkarskega kluba Renče pa so imeli predstavitev za vrtec, sem tudi sama želela preizkusiti, kako to gre in tako sem v mesecu septembru začela obiskovati tečaj umetnostnega kotalkanja. Po štirimesečnem tečaju sem se odločila za nadaljevanje in tako postala članica Kotalkarskega kluba Renče, ki danes šteje okoli šestdeset članov. Je največji in najuspešnejši klub v Sloveniji, prav tako je tudi med vodilnimi v Evropi.

Prvih osnov kotalkanja me je naučila trenerka Marina Prodan, kasneje sta se ji pridružila Marko Pelicon in Ruben Omar Genchi. V zadnjih štirih letih pa mi veliko znanja posredujejo tudi Sara Pregelj in Lucija Mlinarič, bivši tekmovalki kotalkarskega kluba Renče, ki sta tako za klub kot za slovensko reprezentanco osvojili največ medalj.

Ali bo ta športna zvrst krojila tudi tvojo prihodnost? Kakšni so tvoji načrti?

S tem sem odrasla in vsekakor bo kotalkanje krojilo tudi mojo prihodnost. V naslednjem letu prestopam v kategorijo starejših mladink, ki že lahko tekmujejo na svetovnem prvenstvu in tega se zelo veselim. Moje misli in načrti so že usmerjeni k doseganju tega cilja – udeležbi na svetovnem prvenstvu. Glede na vse dosedanje dosežke (na zadnjih treh evropskih prvenstvih sem vedno osvojila kolajno) in na zelo dobre rezultate testiranja mojih telesnih zmognosti, so moji nadaljni cilji zelo visoki. Tako si tudi v naslednji sezoni želim uvrstitve med dobitnice kolajn evropskega prvenstva (tokrat v višji starostni kategoriji), predvsem pa želim doseči uvrstitev med prvih pet na svetovnem prvenstvu starejših mladink. Seveda nad vsem prevlada želja ostati zdrava in nepoškodovana, saj bom le tako lahko uresničila svoje želje.

Kako ti uspe usklajevati šolo in vrhunski šport?

Tako kot vsak vrhunski športnik se moram potruditi, da razporedim svoj čas med šolske obveznosti, treninge in obvezni počitek. Prostega časa tako nimam, za kar pa mi ni žal, saj se treningov veselim in jih z lahkoto izvajam. Tam se srečujem tudi s svojimi najboljšimi prijateljicami. Moj vsakdanjik je zelo racionalno organiziran, pri čemer mi je ob vsem tem v veliko oporo družina, ki vedno poskrbi za logistiko – pravočasne prevoze, urejeno prehrano, udeležbo na fizioterapijah, ko je to potrebno. Tako starši kot trenerji in ostali člani kluba so mi vedno v oporo, ko to potrebujem, še posebej, ko se pojavi kakšna poškodba ali pa neželjeni, nekoliko slabši rezultat.

Mitja in Jessica, najlepša hvala, da sta si vzela čas in nam predstavila pomemben del vajinega življenja. Želimo vama še veliko vrhunskih dosežkov, predvsem pa zdravja, ki naj vama služi na poti do rezultatov.

Z mladima športnikoma se je pogovarjala
mag. Melita Lemut Bajec.

Danilo Pudgar, športnik s srcem in dušo

Šport je tvoje življenje od jutra do večera. V mladosti vrhunski športnik, olimpijec in mednarodni trener, sedaj pa športni pedagog, ki neprestano spodbuja in udejanja »fair play« med dijaki in sodelavci. Kaj želiš s svojim zgledom dati mladim?

Res je, moje življenje je šport. Sem profesionallec že od 9. leta starosti, ko sem osvojil svojo prvo medaljo na Državnem prvenstvu v skokih v Logatcu. Od takrat redno treniram. Sicer pa, kaj je lepšega, kot delati to, o čemer si sanjal v otroštvu. To je božji dar! Biti vrhunski športnik je privilegij, ki ni dan vsakomur. Veliko je odvisno od okolja, v katerem živiš, tradicije, staršev in predvsem tebe samega. Vsekakor te šport nauči doseganja ciljev, ki so kasneje še kako pomembni v šoli, pri študiju in v službi. Cilji morajo obstajati, kar lahko iz svojih izkušenj posredujem dijakom. Cilji vodijo do uspehov in so odvisni tudi od zdravega življenjskega sloga. Zato se večkrat obregnem ob kajenje dijakov in jih skušam spodbuditi k rednemu ukvarjanju z aerobnimi dejavnostmi, ki v naše telo prinašajo kisik in nam dajejo dodatno energijo. Prav tako sem vesel, da se tudi naši profesorji vedno bolj zavedajo pomena dobre telesne pripravljenosti. Tako veliko lažje prenašajo obremenitve »sodobnega« poučevanja.

V sebi združuješ tudi lastnosti, ki si med seboj nasprotujejo: tekmovalnost – sodelovanje, individualizem – timsko delo, veseljaštvo – doslednost športnika. Kako ti vse to uspeva?

Bil sem v dveh zelo različnih vlogah, najprej tekmovalec, kasneje trener. Kot tekmovalec sem bil popolnoma osredotočen na skoke, predvsem iz ljubezni do tega športa. Imel sem le eno skrb. Sebe. Kot trener pa je treba delovati veliko širše. Skrbeti moraš za osem fantov. Vsak je osebno drugačen, vsak ima svoje cilje. Pomemben je tesen stik s tekmovalci, veliko individualnih razgovorov, prepričevanj v pravilnost treninga in aktivni počitek. Tekmovalnost v ekipi je zelo velika, egoizem pa nevaren za odnose. Potrebni so preudarnost, potrpežljivost in igranje na karto »fairplay«. Znati se moraš tudi zabavati, se

smejati in sprostiti, le tako odnosi ostanejo nenačeti. Kljub vsemu pride včasih do kratkih stikov. Te je treba zatreti že v kali. Timsko delo je bilo zame nekaj samoumevnega. Neprestano sem moral sodelovati s številnimi ljudmi: pomočniki trenerjev, klubskimi trenerji, zdravniki, serviserji, fizioterapevti, sodelavci Fakultete za šport, starši in seveda novinarji. To je prezahtevno delo za enega samega človeka. Kot mladinski trener državne reprezentance Jugoslavije in Kanade, trener za nordijske kombinacije ter športni direktor za skoke in teke sem bil »prisiljen« sodelovati, organizirati, se hitro učiti (tudi jezikov), biti iznajdljiv in osredotočen na zastavljene cilje. Spomnim se svoje prve tiskovne konference v Kanadi. Moje znanje angleščine je bilo primerljivo z znanjem današnjih drugošolcev na gimnazijskem programu. Pa si predstavljajte mene pred kanadskimi novinarji! Kljub začetnemu strahu sem speljal. Spoznal sem, da zmorem, kar mi je vlilo veliko mero zaupanja vase.

Rad poveš, da ti je doma, na Gradišču pri Vipavi, zelo lepo. Je to tvoj edini dom?

Na Gradišču pri Vipavi živim že od leta 1987. Dom smo si z družino ustvarili v ženini stari hiši in od tam imamo najlepši razgled po Vipavski dolini. Četudi je moj dom na Gradišču, nikoli ne bom pozabil Koroške, naše Podpece in Črne, saj smo tam odrasli. Neizmerno sem hvaležen očetu, ki nas je, brate Pudgar, v naših ambicijah podpiral. Postali smo športniki in ponesli ime Črne v svet. Tina je to le še nadgradila. Ni mi žal, da živim v Vipavski dolini.

Večkrat pomislim na besede nekdane reprezentantke v smučarskem teku, Nataše Lačen, ki je dejala: »V Črni si pijanec ali pa vrhunski športnik!« Jaz sem izbral drugo!

V kratkem boš sklenil svojo poklicno pot na naši šoli, a kot široko razgledan človek tudi v prihodnje zagotovo ne boš miroval. Čemu bi se želeli bolj posvetiti, pa za to do sedaj ni bilo časa?

V nekem intervjuju sem dejal, da človek ne bi smel spremeniti načina življenja. Mogoče pa se zdaj bliža ta trenutek, ko bo drugače. Četudi mislim, da ne. Le še več časa bom imel za šport, ki je bil in bo vse moje življenje. Tudi žena se mi bo lahko večkrat pridružila, saj je velika ljubiteljica športa. Obiskala bova lahko vrhove, ki jih še nisva osvojila, več časa bo za kolesarjenje. In končno bo čas za potovanja, krajša in daljša – rad bi obiskal prijatelje v Kanadi in Ameriki, v Franciji imam polsestro Hedi, ki živi sama, in bomo lahko več časa v Cannesu. Skratka, počel bom vse tisto, za kar prej ni bilo časa, ali pa si ga nisem vzel. Tudi pri hiši bo treba kaj postoriti in popraviti. Razmišljam tudi o trenerstvu. Bomo videli. Časa bo veliko. Torej, veselo naprej!!!

Dušan Bolko, človek širokih obzorij

Dušan, na naši šoli ste vzgojili mnoge generacije športnikov in prav gotovo opazate razlike v športnem udejstvovanju mladih od svojih začetkov do danes. Kako vam v današnjem času interneta in virtualne resničnosti še uspeva motivirati dijake za šport? Kaj šport lahko da mladim?

Moja poklicna pot se je začela takoj po diplomi na Visoki šoli za telesno kulturo v Ljubljani, torej leta 1976. Svojo prvo zaposlitev sem dobil na osnovni šoli v Ajdovščini in na Otlici. Po devetih mesecih dela sem začel s služenjem vojaškega roka. Po vrnitvi iz JLA sem se v mesecu maju 1978 zaposlil v Šolskem centru Ajdovščina, kjer sem še danes. Le ime šole se je medtem nekoliko spremenilo. Prvega septembra letos bo torej minilo štirideset let neprekinjenega dela z mladimi na področju športa oziroma športne vzgoje.

Na minula desetletja me vežejo čudoviti spomini na sodelavce in številne generacije dijakov. Če potegnem vzporednico med nekdanjimi generacijami in današnjo, ne ugotavljam bistvenih razlik. Mladi imajo šport in gibanje od nekdanj radi. Gibanje je namreč človekova stalnica, ki omogoča ohranitev vrste in njen razvoj. Današnjo generacijo mladih mikajo nove tehnologije, internet in mobilni telefoni, res pa je tudi, da na ta način spoznavajo nove športe ter postajajo vse bolj zahtevni. Novi modni trendi, med njimi tudi »biti lep in fit«, ženejo zlasti dekleta v različne telesne aktivnosti, česar za obdobje v osemdesetih ne bi mogel trditi.

Z motivacijo dijakov nimam večjih težav. Že na začetku šolskega leta predstavim vsebine, metode dela in cilje, ki naj bi jih pri pouku dosegli. Učitelj potrebuje le odločnost in energijo, da vztraja pri zastavljenih nalogah ter to zahteva tudi od dijakov. Če je odnos obojestransko korekten, se na koncu leta veselimo vsi skupaj. Opažam, da dijaki hitro »prečitajo« učitelja, če ostane samo pri besedah in svojih obveznostih ne izpolni. Učiteljeva nedoslednost ruši kontinuiteto pedagoškega procesa in ustvarja kaos v delu z mladimi. V končni fazi pa meče slabo luč na celotno institucijo in ima za kolektiv zelo negativne posledice.

Kaj šport lahko da mladim? Tukaj bom citiral misli ameriškega profesorja filozofije in etike športa Russella W. Gougha: »Šport lahko uči. Šport gnete človeško snov. Šport združuje. Šport tolaži. Šport lahko človeka dvigne. Šport v resnici lahko deluje zelo pozitivno – ne vedno in ne vedno popolnoma, a vendar lahko.« To je pomembno.

Skupaj z drugimi kolegi že tradicionalno kolesarite izpred naše srednje šole do Ankarana. Kako skrbite za svojo telesno pripravljenost? So vam bližje individualne ali skupinske športne aktivnosti?

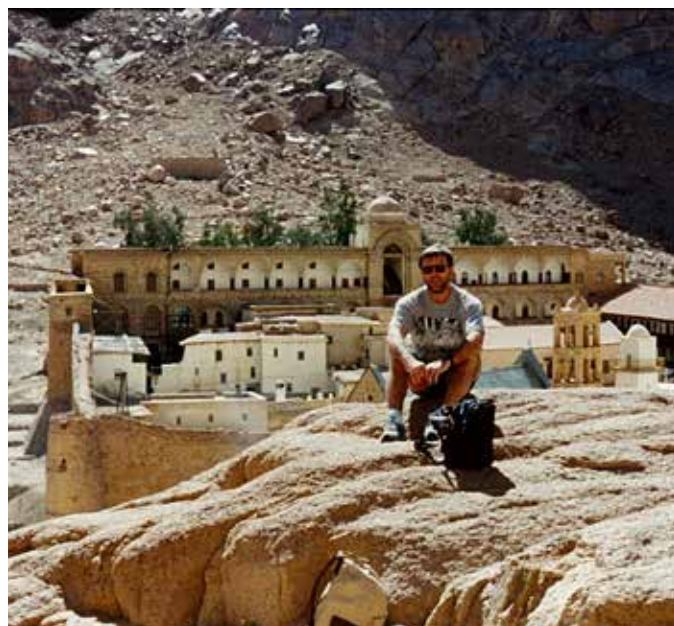
Res je, na pobudo kolegic smo se odpravili na že deveti tradicionalni kolesarski izlet iz Ajdovščine do Ankarana. To ni samo športni dogodek, ki od vsakega udeleženca zahteva dobro telesno pripravljenost, in tudi ni zgolj test naše vzdržljivosti. Je način ustvarjanja pozitivne klime v kolektivu, daje možnost sodelovanja in pomoči, vabi k solidarnosti, tovarištvu, prijetnemu druženju in pristni debati. Sam sem v skrbi za dobro telesno pripravljenost z leti marsikaj spremenil. Če sem v mladosti prisegal na kolektivne športe, igre z žogo (nogomet, košarka, odbojka), sem zdaj pristaš individualnih športov, kot so nordijska hoja, lažji tek, plavanje, kolesarjenje in delo v šolskem hidravličnem fitnessu. Naprave v šolskem fitnessu nudijo idealne pogoje za razvoj dinamične moči in aerobnih sposobnosti telesa zlasti v zimskem času, ko je gibanje na prostem oteženo. Priporočam, da se jih v večji meri poslužujejo tudi naši učitelji.

Vemo, da vam je še posebej všeč odbojka. Mnogo let ste bili trener naše šolske odbojarske ekipe. Kakšni so vaši spomini na ta leta?

Pravilno ugotavljate, da mi je odbojka še posebno všeč in da sem »zaljubljen« v to športno igro. Vendar je moja prva resnična ljubezen nogomet. Z njim sem se srečal že v osnovni šoli in pozneje postal član mladinske ter članske ekipe NK Primorja. Nogomet je postal tudi del moje študijske usmeritve. V tretjem in četrtem letniku sem se odločil za specializacijo na področju nogometne igre in končal študij z diplomsko nalogo, s katero sem pridobil profesionalno licenco diplomiranega trenerja za nogomet. Kot trener Primorja sem klub v sezoni 1980/81 drugič v njegovi zgodovini pripeljal v enotno SNL. To si štejem še v

posebno zadovoljstvo na področju trenerskega dela. Tu pa s svojim trenerskim delom nisem zaključil. Že med študijem sem spoznal praktično uporabnost odbojke za srednješolsko populacijo. Opravil sem izpite za trenerja odbojke in kot trener deloval tudi v zamejstvu, kjer sem si pridobil še dodatne izkušnje. Za odbojko sem navdušil številne generacije tako med rednim poukom kot med treningi odbojarskega krožka.

Spomini na te čase so neskončno lepi, saj smo na republiških tekmovanjih dosegali odlične rezultate. Med najpomembnejšimi je doseženo prvo mesto na državnem prvenstvu v odbojki na mivki leta 1995, naslednjega leta pa smo imeli v tem športu v Velenju najboljšo srednješolsko igralko. Ponosen sem tudi na prvo mesto ekipe dijaškega doma na državnem prvenstvu v Škofji Loki leta 2001. Zmage so nas razveseljevale, še bolj pomembni pa so bili trenutki druženja, medsebojnega sodelovanja in fair playa.

Sredstva javnega obveščanja nas dnevno seznanjajo z neprimernim obnašanjem gledalcev do sodnikov, igralcev in navijačev nasprotne ekipe. Kaj mislite o navijaški kulturi na Slovenskem?

Navijaštvo je kot svetovni pojav prisotno v vseh športih. Navijači, ki se združujejo v skupine, naj bi bodrili svoje ekipe in igralce na igrišču. Žal je navijaštvo kot oblika subkulture že od samih začetkov povezano z nasiljem. Trenutne družbene razmere (velika brezposelnost, revščina in mladi, potisnjeni na obrobje družbe) so generator negativnih oblik navijanja. Poleg huliganstva se skozi navijaštvo manifestirajo tudi skrajne politične ideje, za katere smo mislili, da so za vedno ostale na smetišču

zgodovine. Na stadionih se pojavljajo simboli in ideje neonacizma, rasne diskriminacije in posledično navijaško hujskanje k nasilju. Tudi Slovenija ni imuna na te pojave. Priča smo številnim izgreedom. Zahodne države so sprejele izredno strogo zakonodajo v zvezi z nasiljem navijačev. Slovenija na tem področju zaostaja. Skrajni čas je, da to tudi pri nas zakonsko uredimo. Sam sem pristaš ničelne tolerance do slehernega nasilja. Naša naloga je, da mlade vzgajamo v duhu tolerantnosti, sodelovanja ter pristnega in dobronamernega športnega navijanja.

V kratkem boste sklenili svojo poklicno pot na naši šoli, a kot široko razgledan človek tudi v prihodnje zagotovo ne boste mirovali. Čemu bi se želeli bolj posvetiti, pa za to do sedaj ni bilo časa?

Naj začnem s šalo, ki sem jo večkrat povedal v kolektivu kolegicam in kolegom, ko so »jamrali«, koliko časa bodo morali še preživeti v razredu do zaslužene upokojitve. »Drage kolegice in kolegi, samo desetkrat po vrsti moraš biti razrednik in si že na pragu »pokoja«. Na prvi pogled se sliši zelo preprosto, a krajši premislek ti natančno pove, da je to štirideset let neprekinjenega dela z mladimi. To pa je dolga, lepa, a tudi mukotrpna pot do cilja – upokojitve. Pred tem ciljem se zdaj nahajam tudi sam. Občutki so čudni, nenavadni, a vendar je za mano štirideset let dela v telovadnici in razredu.

Vsekakor ne bom opustil dosedanjega načina življenja. Telesna in duhovna aktivnost, socialna povezanost ter skrb za zdravje bodo še naprej v ospredju mojega življenja in vsega mojega početja. »ZDRAVJE NI VSE, VENDAR JE BREZ ZDRAVJA VSE NIČ«. Ta znani stavek nemškega filozofa Arthurja Schopenhauerja zelo jasno sporoča, da je zdravje ena največjih dobrin človeka. Torej gibalna aktivnost, primerna starosti. Lahkotni tek, hoja, kolesarjenje, plavanje in v zimskem času vadba v fitnesu. To bodo prioritete mojega prihodnjega načina življenja. A tudi brez spremljanja novosti s področja športne znanosti, teorije športnega treniranja, novosti na področju športnih iger (nogomet, odbojka) in koristnih vaj za korekcijo drže telesa ne bom mogel shajati.

Ker je bilo v minulih letih veliko različnih službenih obveznosti, je vedno primanjkovalo časa za intenzivno branje knjig, še zlasti kakovostne tuje in domače literature. Veliko je knjižnih mojstrov, ki bi jih pravzaprav vsak izobraženec moral obvezno prebrati, pa za to nikoli ni bilo prave priložnosti. In ne časa. Zato bo vnovični pogled v klasično literaturo

gotovo veliko bolj poglobljen, kakor je bil denimo pri osemnajstih letih, ko sem bil tudi sam še gimnazijec.

Ne bom tajil: rad bi tudi še malo potoval, a na to vplivajo tudi številni drugi dejavniki. Moj pogled je doslej segel do Evrope, Afrike, Avstralije, Tasmanije, Rusije, Kitajske, Nove Zelandije, a rad bi videl še preostale celine. Zlasti Severno in Južno Ameriko. Mogoče mi uspe – kjer je volja, je vedno tudi pot.

In ne nazadnje bo treba poskrbeti za okolje, kjer živim, da bo lepo in prijazno, ne samo zame, ampak za vse, ki bodo pripravljeni, da me obiščejo. Treba bo poskrbeti za vrt, saj je potrebapo samooskrbi vse bolj prisotna in vse bolj nujna.

Danilo in Dušan, pečat, ki ga puščata na naši šoli, bo viden še mnogim generacijam. Hvala vama za predanost in skrb, da se je naša šola tudi po vajini zaslugi zapisala med športno zelo uspešne. V prihajajočih letih vama želimo zdravja, zadovoljstva in veliko uresničenih želja.

S profesorjema se je pogovarjala
mag. Melita Lemut Bajec.

Sodelovanje s Pilonovo galerijo, 1. letnik Gimnazije, likovna tehnika olje na platnu, mentorici: Damjana Plešnar, prof. in kustosinja Pilonove galerije Tanja Cigoj

Praznične igrice za otroke, 4. letniki Predšolske vzgoje, december 2016

Kazalo

Izviru na pot

Uvodnik	3
Spoštovanje niso sanje	3
Naša šola na prelomnici – smelo zazrta v prihodnost	4

Spoštovanje

Čemu spoštovanje?	5
O spoštovanju	6
Besede mičejo, zgledi vlečejo	7
Spoštovanje do profesorjev	8
O spoštovanju do otrok	8
Spoštovanje do staršev	9
Svojo domovino spoštujem	9
Spoštovati hrano pomeni predvsem spoštovati naravo.	10
Dan za spremembe – Dan za spoštovanje	11
O spoštovanju v okviru interesne dejavnosti Debating	12
Misli domskih dijakov o spoštovanju	12
Spoštujmo!	12

Materinščina

Zvezdni prah z Vzgojiteljade 2016	13
Socialna omrežja povezujejo ali ločujejo ljudi?	14
Mala Maja	16
On	17
Pod masko	18
Vesoljček Edi – novoletne igrice dijakov programa Predšolska vzgoja.	19
Ogled gledališke predstave <i>Ana Karenina</i> v ljubljanski Drami	20
Gledališka predstava <i>Šeherezada</i> v Mestnem gledališču ljubljanskem	21

Tuji jeziki

The greatness of a man is a measure of his own humanity	22
Respect	22
Perhaps our eyes need to be washed by our tears once in a while so that we can see life with a clearer view again	23
Live each day as if it was your last	23
Nothing is given, everything is earned	23
Respect and education go hand in hand.	23
What would it take to live in a world where people respected each other?	23
It wouldn't take that much to respect each other.	24
Be who you want to be, not what others want to see	24
A person's a person, no matter how small	24
Writing for rights (with Amnesty International).	24
Rdeča kapica poliglotka tokrat obeležila evropski dan jezikov	27
Rispetto – un sentimento	28
Il rispetto è per quelli che se lo meritano, non per quelli che lo pretendono.	28
Nulla è più spregevole di rispetto basato sulla paura	29
10 febbraio 2016	29
Respekt	30
Jezikovne ekskurzije – dodana vrednost naše šole	31
Jezikovna ekskurzija v Berlin, februar 2016.	31
Zgodovinsko-kulturna izkušnja v Berlinu, december 2016	32
S hvaležnostjo in spoštovanjem, da sem lahko sodelovala	32
Paris et l'amour	33
La gita linguistica a Roma	34

Skriti kurikulum

Pouk družboslovja na programu Predšolske vzgoje	35
Ponovno uvajanje filmske vzgoje v učne načrte srednjih šol	35
<i>Nikogaršnji otrok</i>	36
Sprejemati drugačno	36
Drugačen – napačen	37
Pomen prijateljstva	37
Česa nas lahko nauči nekdanji odvisnik – osebna izpoved	38
Prvi koraki v svet fotografije	39

S ponosom pilonovci

Dan odprtih vrat na Srednji šoli Veno Pilon Ajdovščina prepričljivo izpeljan	40
Okrogla miza na Srednji šoli Veno Pilon Ajdovščina – kakovostna in dobrodošla novost	41
Povzetek pogovora	41
Prvi teden v srednji šoli	43
Prvi šolski dan	44
Maturantski ples generacije, ki je šolo obiskovala med leti 2012–2016	45
Maturantska parada ter zaprisega tretješolcev, Ajdovščina, 20. maj 2016	47
Slovo od maturantov (2012–2016)	47

Zazrti v Evropo

Evropa – naša širša domovina	48
V pričakovanju Bruslja	48
Potovanje – edina plačljiva stvar, ki te notranje obogati	49
Pot v Evropo je pot do svojega naroda	50
Priložnosti, ki ponujajo nova znanja	50
Ob obisku evropskega poslanca	51
Izmenjava šol	52
Interview	52
Pričakovanja, želje ter prvi vtisi ob prihodu naših nizozemskih prijateljev	53
Med obiskom	54
Po obisku Nizozemcev	58

Erasmus+, priložnost za dijake in profesorje

Evropsko doživljanje poklica vzgojitelj-ica predšolskih otrok	59
Odvečne skrbi	59
Tujina te nauči ceniti to, kar se ti doma zdi samoumevno	60
Bogatejša za mednarodno izkušnjo	60
Budapest – my unforgettable experience	61
Erasmus +, mobilnost učiteljev	62

Razvojno naravnani projekti naše šole

V projektu »Formativno učenje in poučevanje« tudi o spoštovanju do dijakov	63
Spodbujanje zdravega življenjskega sloga	64
Šola kot prostor vseživljenjskega učenja	65
Srednja šola kot kamenček na poti vseživljenjskega učenja	66
Popotnica v svet poučevanja	66
Projekt »Mladi učitelj, prva zaposlitev v šolstvu«	67
Mladi učitelji o vključitvi v projekt	68
Dobitnica uglednega priznanja – Sonja Marušič, prof.	69
Predstavitve dobitnice priznanja	69
Misli prejemnice priznanja	70

Ko hobi postane več

Ana Špacapan in Adriana Ronkali – mladi likovnici	71
Mitja Ergaver, svetovni prvak v kategoriji 4 X ELITE MEN	73
Jessica Marka, evropska prvakinja v kombinaciji v kategoriji mlajših mladink	74

Naša izjemna športna pedagoga

Danilo Pudgar, športnik s srcem in dušo	75
Dušan Bolko, človek širokih obzorij	76

Izvir

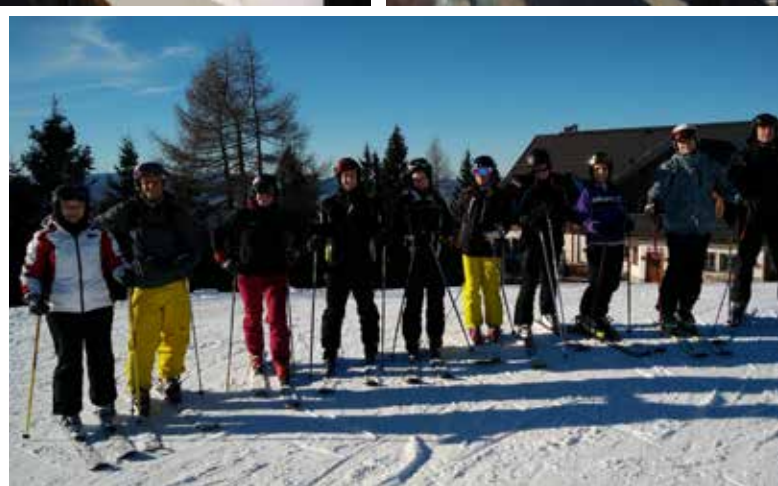
Glasilo dijakov in profesorjev Srednje šole Veno Pilon Ajdovščina
Šolsko leto 2016/2017

Uredila: mag. Melita Lemut Bajec
Lektoriranje: Laura Brataševac, prof.
Oblikovanje in prelom: Beti Bratina, prof.
Naklada: 750 izvodov

Tiskanje: Tiskarna Sedmak Ajdovščina
Kolaž na naslovnici po skicirki Ane Špacapan, 4. a
Fotografije sončnih vzhodov: Alen Milavec, 1. a

OIV 2017, od 18. 1. 2017 do 21. 1. 2017

Srednja šola Veno Pilon
Ajdovščina

Lana Bratož, 1. a, oljne barve na platnu, foto: Primož Brecelj

Jakob Čehovin, 1. a, oljne barve na platnu, foto: Primož Brecelj